

NOVI TALNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ZALEC

PREMALO O DELAVCU

- Prejšnji teden je komite občinske konference ZKS Celje sklical posvetovanje o uresničevanju ustavnih dopolnil v celjski občini.
- Sergej Kraigher je med drugim dejal, da bodo temeljne organizacije združenega dela utrdile integracije na družbeno samoupravni osnovi in je polemiziral z mnenji, da vodi ustanavljanje TOZD v dezintegracijske procese v organizacijah združenega dela.

Uvodne misli na posvetu je podal Tone Zimšek, sekretar komiteja občinske konference ZKS Celje, ki je dejal, da so v delovnih organizacijah že začeli konkretnije razmišljati o pristopih za prenašanje ustavnih dopolnil v samoupravno prakso. To so med drugim potrdili tudi razpravljalci: Stanko Selšek iz Tehnomicatorja, Miran Pipan iz Zelezarne, Franjo Cevnik iz Ingradra, Edo Gaspari iz Aera, Jure Klajnšek iz Avtomotorja, Viktor Skale iz Cinkarne, Leon Perc iz Izletnika, Beno Krivec iz Kovinotehne, Emil Rojc s Pedagoške gimnazije, Franjo Kočar iz Cestnega podjetja, Tone Erjavec iz Aera, Tugomir Voga iz Zelezarne in drugi.

Vsi razpravljavci so razdeljeni predvsem konkretne izkušnje s področja uveljavljanja ustavnih dopolnil v posameznih organizacijah združenega dela. Načrtjati so vprašanja samoupravne organiziranosti, pravnega položaja temeljne organizacije združenega dela, nove organizacije in tehnologije dela, dopolnjevanja samoupravnih aktov, samoupravljanja v manjših delovnih organizacijah, uvoza tujega kapitala in samoupravnih odnosov.

problematike v integriranih delovnih organizacijah in druga.

Razprava je izpostavila predvsem konkretne probleme. Premalo pa je bila izražena zahteva po celovitejši, kvalitativni oceni samoupravnih dopolnil v vsakem delovnem kolektivu. Uveljavljanje ustavnih dopolnil ne moremo zožiti na ustanavljanje temeljnih organizacij, združenega dela. V ospredje moramo postaviti položaj delavca v združenem delu, njegovo možnost, da resnično samoupravlja, da razpolaga z dohodki in da odloča o delitvi dohodka. Tehnokratiški odnosi želijo obdržati delavca v meznem odnosu. Omejujejo ga v njegovih interesih, ne omogočajo mu dobre obveščenosti, odpujajo mu možnost samoupravnega vplivanja in odločanja.

O tem je govoril tudi Sergej Kraigher, ki je poudaril, da samoupravna organiziranost ni temeljni problem uresničevanja ustavnih dopolnil. Z ustanavljanjem novih oblik samoupravnega razpravljanja in odločanja ne bomo mnogo spremenili. Spremembe morajo doživeti predvsem samoupravni odnosi. Zato ustanavljanje TOZD ne moremo enačiti s težnjami po decentralizaciji, temveč jih moramo obravnavati kot novo možnost v demokratizaciji odločanja, samoupravljanja in samoupravnih odnosov.

Posvet o uresničevanju ustavnih dopolnil v celjski občini je dokazal, da so v delovnih kolektivih prisotne želje po učinkovitejši akciji pri vnašanju dopolnil v samoupravno življenje. Na posvetu je bilo tudi precejšnje število direktorjev in drugih vodilnih delavcev. To dejstvo vpliva upanje, da bodo v prihodnjih tednih v delovnih kolektivih pospešeno začele z delom komisije za uveljavljanje dopolnil. Da bodo, prav tako, stekle izobraževalne akcije za boljšo obveščenost delavcev o pomenu in bistvu dopolnil. In končno — da bomo ustavna dopolnila obravnavali kot možnost in spodbudo za oblikovanje še boljših samoupravnih odnosov. Odnosov, v katerih bo posebej izpostavljen samoupravni položaj delovnega človeka.

I. V. Analiza, ki jo je podal Ja-

USPEŠNO ZDRAVSTVO

Akcija cepljenja proti črnim kozam poteka na celjskem področju zelo uspešno. V prvem tednu so cepili vse delovne kolektive in čez 50.000 prebivalcev Celja, v celotni celjski regiji pa okoli 150.000.

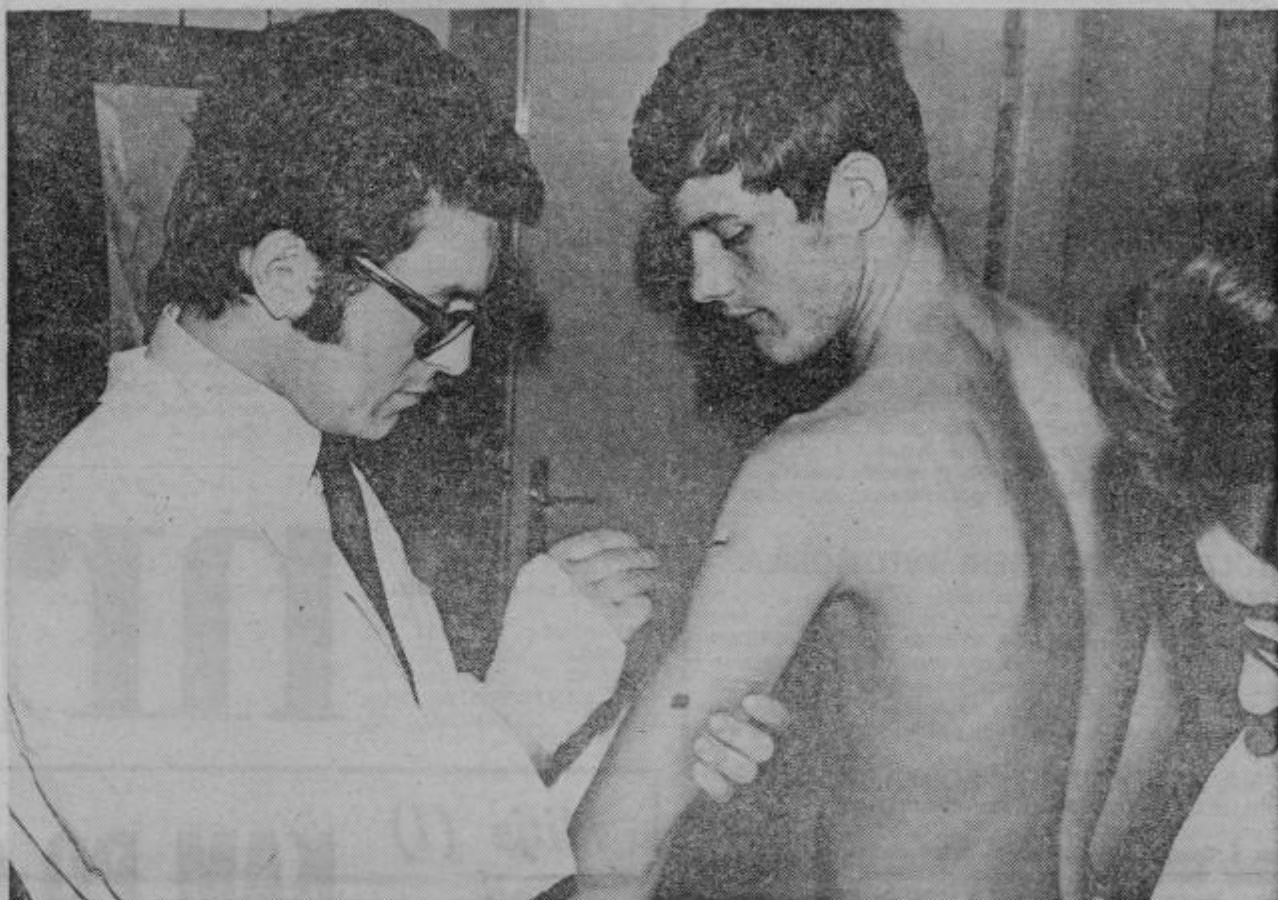
Vsakdo se mora obvezno javiti na kontrolo in prinesiti s seboj potrdilo, ki ga je dobil pri cepljenju. To potrdilo bo veljalo šele, če bo na njem označen kontrolni pregled. Posebej zdravstveni delavci

opozarjajo na zamudnike, ki doslej še niso bili cepljeni. Za njih bo odprto cepišče v zdravstvenem domu Celje do vključno sobote 8. aprila od sedme ure zjutraj do sedme ure zvečer.

Reakcije na cepljenje so blage, ker je cepivo prečiščeno. V slučaju, če naraste temperatura, priporočajo, da jemljete aspirin in vitamine. Pri hujšem obolenju je treba zmanjšati tudi fizično delo, v šolah pa prenehati

za nekaj časa z intenzivno telovadbo. Velika zdravstvena prosvetljnost ljudi, ki se disciplinirano udeležujejo cepljenja, je v Sloveniji zabeležila samo pozitivne rezultate. Nobenega obolenja za črnimi kozami v Sloveniji ni. To je tudi neskromni rezultat slovenske zdravstvene službe, ki je v akciji cepljenja proti črnim kozam pokazala vso zrelost in uspešnost.

Z. STOPAR

MARJAN HRUŠOVAR je mlad zdravnik, ki je našel svoje delovno mesto v obratni ambulanti tovarne EMO. Zdaj, ko se vsi množično cepimo proti črnim kozam, so ga posodili v Zdravstveni dom. V Celju je zadovoljen in trenutno misli ostati na svojem prvem delovnem mestu. Pobaral me je, da bi lahko v uredništvu organizirali okroglo mizo z mladimi celjskimi zdravniki, ki so se odočili živeti in delati tukaj. Upam, da to ne bo tako težko.

D. Medved

VZTRAJATI PO PROGRAMU

● SEKRETAR MEDOBCINSKEGA SVETA ZK JANEZ ZAHRASTNIK JE ANALIZIRAL AKTIVNOST KOMUNISTOV PO 21. SEJI PREDSEDSTVA ZKJ IN II. KONFERENCI ZKJ

● ČLAN PREDSEDSTVA CK ZKJ MITJA RIBIČIČ JE BIL ZELO ZADOVOLJEN Z VSEBINO IN UČINKOVITOSTJO POVEČANE POLITIČNE VLOGE KOMUNISTOV IN IZRAZIL UPANJE, DA BODO Z ENAKO PRIZADEVNOSTJO DELOVALI TUDI V PRIHODNJEM OBDOBJU

Minuli petek je bil na pobudo medobčinskega sveta ZKS v Celju posvet političnih vrhov osmih občin celjske regije. Poleg sekretarja ZK in članov medobčinskega sveta so se posveta udeležili tudi predsedniki občin, predsedniki sindikalnih svetov, mladinskih komitejev, vodstev SZDL in ZB. Vsi so toplo pozdravili tudi oba gosta, člane predsedstva CK ZKJ MITJO RIBIČIČA in člana sekretariata CK ZKS VLADA JANŽIČA.

Sekretar medobčinskega sveta Janez ZAHRASTNIK je uvodoma podal analizo aktivnosti med komunisti v celjski regiji po 21. seji predsedstva ZKJ in II. konferenci ZKJ. Ne glede na to, da je mogel nanizati dolg seznam dokazov, kako sta oba dogodka vzpodbudno vplivala na razpoloženje med komunisti in kako so letiz veliko vnelo in resnostjo stopili v bitko za uresničevanje sprejetih stališč, je bil v svojem izjavljanju tudi izredno kritičen. Kritičen do pomanjkljivosti v vrstah ZK na našem območju, seveda pa v enaki meri do pojavov na ravni republike in zveze. Njegove kritične besede so bile izraz večje kritičnosti članstva v preteklem obdobju.

nez Zahrastnik, ni bila samo pogled nazaj, na pretečene mesece, marveč je odkrivala probleme, s katerimi se bodo komunisti morali spopasti v trenutnem in prihodnjem času. Jasno je, da je poudaril razmere v gospodarstvu, vendar je tudi opozoril na probleme, ki so povezani z ostalimi področji. Tako je govoril o samoupravni praksi, o problemu medobčinskega

sodelovanja, o vprašanju kadrov in izobraževanju, zlasti pa o problemih socialnega razlikovanja.

Kot uvodna analiza je bila tudi razprava zelo kritična, predvsem samokritična, v celoti pa konstruktivna.

Oba gosta, Mitja Ribičič in Vlado Janžič, sta v svojih prispevkih k razpravi pojasnila prenekatere zadeve, ki se je doslej ali se še bo po-

javila v seznamu problemov izven neposrednega dosega komunistov na našem območju. Sta pa hkrati izrazila zadovoljstvo nad aktivnostjo komunistov v celjski regiji, hkrati pa upanje, da bodo leti tudi v prihodnje vzdržali ta tempo, da nanje ne bo vplivalo prepočasno razreševanje problemov na vseh ravneh, tudi na ravni republike in zveze.

KR.

z urednikove mize

Danes smo na več mestih spregovorili o črnih kozah. Preprosto zato, ker v teh dneh opravlja zdravstvena služba veliko delo. Kdor se je že cepil, mora se na kontrolo. Preberite sestavke o tem, ali se lahko cepijo starejši in kako je s cepljenjem otrok. Ne odlašajte!

Cepirav smo že za danes obljubili nov obraz v Naših znancih, bo potrebno še en teden počakati Pripravljamo.

Tednikova akcija — naša novinarka Zdenka Stoparjeva kot snajlka vas bo na 8. strani gotovo zanimala. Zdenka je preživela kar cel štih med delavkami v Topru. Imate še kakšne predloge, dragi bralci?

Danes tudi uvajamo novo rubriko — Kam po osnovni šoli. Preberite jo lahko na drugi strani. Sodelavec Mitja Urmnik s Komunalnega zavoda za zaposlovanje delavcev bo v več nadaljevanjih seznanjal šolsko mladino o možnostih nadaljnjega šolanja in zaposlovanja. Pričakujemo vaših vprašanj, dragi šolarji.

VAS UREDNIK

VREME

Po dolgem razmeroma toplem in sončnem vremenu, smo pričakali zopet dež. Ponoči bo še oblačno in deževno, v soboto rahlo zboljšanje, vendar so še možne manjše krajevne padavine! V začetku tedna delne razjasnitve. Nekoliko hladneje bo!

prometne nesreče

V OGRAJO MOSTU

DOMINIK PODGORSEK, 32, iz Sojeka, je peljal z osebnim avtomobilom iz Ivence proti Rojam. Iz neznanega vzroka je zapeljal na desno in trčil v betonsko ograjo mostu. Zaradi hudih poškodb so ga prepeljali v bolnišnico. Škode na vozilu je za 2.000 dinarjev.

UMIKANJE

MIRKO KOVAČIČ, 31, iz Slovenskih Konjic, se je peljal s kolesom proti Prevratu, ko mu je pripeljal nasproti z osebnim avtomobilom MILODAD TOPIC, 28, iz Prevrata. Ker je bil kolesar na levi strani ceste, ga je opozarjal s svetlobnimi signali. Bilo je ponoči. Kolesar je kljub temu vztrajal na levi. Voznik se je zato pri srečanju umaknil na levo, tedaj pa je na kratki razdalji zavil tudi kolesar. Pri trčenju je bil Kovačič laže poškodovan. Odšel je s kraja nesreče.

ZLOMIL SI JE NOGO

DJURO VIDAS, 47, iz Zalca, se je peljal s kolesom na pomožni motor po Savinjski cesti in padel, ko je hotel zaviti v Ulico talcev. Zlomil si je desno nogo.

IZGUBILA OBLAST NAD KRMILOM

MARIJA JESENČNIK, iz Celja, se je peljala po prednostni Kraigherjevi ulici v Laškem s kolesom na pomožni motor, ko je pripeljal s strani Savinjskega nabrežja in izsiljeval prednost voznik osebnega avtomobila JURE JAN, 33, iz Lahomna. Jesenčnikova se je ustrašila, izgubila oblast nad krmilom in padla. Poškodovana si je nogo.

SPREMENBA SMERI

DRAGUTIN KRGA, iz Kutine, je v Sošanju pripeljal z osebnim avtomobilom v križišče Kajuhove ceste in Ceste Matije Gubca. Iz Družmirja je pripeljal mopedist ANTON RAJSTER, 23, iz Sošanja, ki je nakazal smer vožnje v desno, nato pa zavil na levo. To je zmedlo voznika avtomobila. Pri trčenju sta bila poškodovana mopedist in sopotnica MARIJA KRGA.

KOLESAR NA STREHI AVTOMOBILA

FRANC LIPOVSEK, 30, iz Celja, je peljal z osebnim avtomobilom po Ljubljanski cesti v Celju, ko je z leve strani nenadoma pripeljal v križišče kolesar ŠTEFAN POTOČNIK, 61, iz Celja. Avtomobilist se mu je sicer izmikal, vendar ga je kljub temu zadel. Kolesarja je vrglo na streho avtomobila, nato pa na cesto. V celjski bolnišnici so ugotovili, da je dobil težje poškodbe.

NA AVTOBUSNEM POSTAJALIŠČU

FRANC SUSTER, 28, iz Osredka, je vozil z osebnim avtomobilom iz Sentjurja proti Celju. V Storah je nena doma z levega proti desnemu avtobusnemu postajališču prečkala cestišče iz avtobusa ALOJZIJA SPREITZER, iz Stor. Suster je močno zavril, vendar jo je zadel. Obledela je nezavestna na cesti. Zaradi težkih poškodb so jo prepeljali v bolnišnico.

SPOLZKA CESTA

ANTON VIDMAJER, 39, iz Bukovega žlaka, je vozil proti Slovenskim Konjicam s tovornjakom, ko mu je pripeljal nasproti v Belem potoku z osebnim avtomobilom ZLATKO JAZBINSEK, 23, iz Strmce pri Laškem. Jazbinska je zaradi spolzke ceste zaneslo v tovornjak. Pri nesreči sta se laže poškodovala voznik Jazbinske in njegova žena DRAGICA. Škode na avtomobilih je za 21.000 dinarjev.

POVZROČIL NESREČO

VINKO SOSTER, 61, iz Topovija pri Braslovčah, je med vožnjo s kolesom z Gornjskega proti Sentrupertu začel zavijati na levo, ne da bi se prepričal, če je cesta prosta. Za njim je pripeljal z osebnim avtomobilom LUDVIK KODILA, iz Maribora, ki je zaviral in zavijal na levo, da bi preprečil trčenje. Zadel je v betonski rob vodnega propusta, nakar mu je počila guma. Avtomobil je obrnilo v smer, iz katere je pripeljal. Tedaj je iz Celja pripeljal z osebnim avtomobilom MILAN RAMSAK, iz Kamnika, ki se kljub zaviranju ni mogel izogniti trčenju. Ramsak je bil laže poškodovan, škode na avtomobilih pa je bilo za 15.000 dinarjev.

Z VREČO NA GLAVI

FRANC KOSMAČ, s Konjskega vrha, se je peljal z mopedom proti Lučam in imel na glavi polivinil vrečko zaradi dežja. Dohitel je pešca JOŽETA KOSMAČA, iz Strmca, ki je hodil po skrajni desni strani ceste ter ga zadel. Pri padcu je bil pešec težje poškodovan.

ZAPELJAL JE NA LEVO

FRANC SIMONIČ, 50, iz Celja, se je peljal z osebnim avtomobilom po Mariborski cesti proti Celju in nena doma zavil na levo stran ceste. Pri tem je oplazil osebni avtomobil MIROSLAVA KODRICA, 36, ki je močno skrenil v desno. Simonič je zapeljal še bolj na levo in na kolesarski stezi zadel kolesarja MARKA IMPERLA, 18, iz Celja. Imperla so zaradi poškodb na glavi, roki in nogi odpeljali v bolnišnico.

CELJE

Poročilo se je 7 parov, od teh: IGOR DEBELJAK, Celje in ZORKA SELIČ, Be-zovje pri Sentjurju.

SENTJUR PRI CELJU

DAMIR BLASKO, 21, TV mehanik, Tratna in JASMIN-KA BETIČ, 24, ekonomski tehnik, Morovič.

CELJE

31 dečkov in 46 deklci.

SENTJUR PRI CELJU

1 deček.

SMARJE PRI JELSAH

2 deklci.

CELJE

FRANC KOLANDER, 65, Okroglica; ANTON ZUPANC, 69, Pirešica; JOŽE SPOLJA-RIČ, 62, Šmarčna; ALBINA VERHOVSEK, 62, Voduce; KATARINA OBERČKAL, 77, Šmarjeta pri Celju; MARTIN VOŠČIN, 64, Gornji grad; FRANCISKA HROBAT, 87, Dobrišna vas; MARIJA KRANJC, 74, Lokrovec; JAKOB KANTUZER, 60, Celje; MIRKO GORENCEČ, 21,

Smartno ob Paki; STANKO RIHTAR, 32, Velenje; MARIJA DROBNE, 79, Zabukov-je; VALENTIN POLSAK, 72, Celje; MARIJA SLOMSEK, 77, Sp. Laže; ANA MATJAZ, 83, Celje; ANTON SKAN-TELJ, 69, Podpeč; JOZEFA COKAN, 68, Dobrova; JOŽEF PINTER, 74, Zavrhn nad Do-brno; MARTIN JEREB, 73, Lahovgraben; IGNAC PUN-GARTNIK, 64, Strmec nad Dobrno; FRANCISKA ZAZ-JAL, 72, Brdce; STEFANIJA REPEC, 28, Zadobrova in JOZE TRDIN, 69, Vešenik.

GORNJI GRAD

JERA CERNEVSEK, 90, soc. podpiranka, Gornji grad.

SMARJE PRI JELSAH

FRANC KROFL, 74, Le-sično; JOŽEF KRASOVEC, 65, Sodna vas; JOŽEF JU-NEZ, 65, Tržišče; FRANC JUG, 17, mesecev, Gubro; JOŽEF PAVŠAR, 70, Zadra-že.

ZALEC

FRANC SIMONČIČ, 61, kmet, Gotovlje; ALOJZ DOB-NIK, 84, preužitkar, Dobrič; MARIJA ČREMOŠNIK, 91, kmetovalka, Gotovlje; KA-ROL SATTLER, 87, voj. inv., Gomilsko; MARIJA VIZOV-SEK, roj. Tratnik, 82, gospo-dinja, Zalec in ROZA TKA-VEC, roj. Jelen, 89, gospo-dinja, Kale.

DIABETIKI!

Društvo diabetikov v Celju je bilo ustanovljeno leta 1957, kar je bilo zaradi številčnega porasta diabetikov nujno potrebno. S porastom življenjske ravni se več namreč tudi obolelost za sladkorno boleznijo. S sodobnim zdravljenjem pa se doseže, da so bolniki — diabetiki lahko praktično zdravi in sposobni bodisi za umsko ali fizično delo. Zdravljenje pa zahteva od sladkorno bolnega strogo disciplino — dosledno se mora držati zdravniških navodil in se večkrat odpovedati marsičemu, kar je drugim ljudem sicer dovoljeno. Če se bolnik drži teh načel, bo ostal polnovreden član družbe. Odpadli bodo izostanki iz dela, neprijetna zdravljenja v bolnišnici, njegova življenjska doba pa se ne bo razlikovala od življenjske dobe drugih ljudi.

Vsega tega se pa bolnik nauči iz raznih predavanj o diabetesu in iz poljudno-znanstvene literature. Zaradi tega je naloga DRUŠTVA DIABETIKOV, da organizira takšna predavanja in posreduje svojim članom razne brošure. Eminentne važnosti je tudi ustanovitev DIABETIČNEGA DISPANZERJA. Naloga dispanserja je, da poleg preventivnega dela (pouk in izobraževanje bolnikov ter njihovih svojcev) opravlja tudi zdravljenje sladkorno bolnih. Po možnosti se organizirajo tudi kuhinjski tečaji, kjer naj bi se bolniki ter njihovi svojci seznanili, kako se praktično pripravljati hrana za sladkorne bolnike.

Društvo diabetikov v Celju vabi vse svoje člane, pa tudi nečlane diabetike na predavanje z naslovom »DIABETES IN DIABETIKI«, ki bo v ponedeljek, dne 10. aprila 1972, v dvorani »KOMUNALNEGA ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE« v Celju, Gregorčičeva ulica, ob 17. uri. Predaval bo primarij dr. Franc Fazarine.

Pred predavanjem in po njem bodo razdeljene legitimacije, nečlanom pa pristopne izjave. Istočasno bomo pobirali članarino in prodajali brošure »Normalno življenje tudi diabetikom«.

DRUŠTVO DIABETIKOV
PODRUŽNICA CELJE

nr

Mitja (1)
Umnik

KAM PO OSNOVNI ŠOLI?

Z današnjim dnem pričnemo v našem tedniku redno rubriko KAM PO OSNOVNI ŠOLI, ki jo namenimo vsem tistim, ki bodo čez tri mesece zapustili osnovnošolske klopi, pa tudi staršem in vzgojiteljem. V rubriki bomo pisali o konkretnih možnostih nadaljnjega šolanja in uka po končani osnovni šoli ter podali različne informacije o svetu poklicev, o štipendijah, možnostih zaposlovanja in podobno. Urejal jo bo Mitja Umnik, poklicni svetovalec na celjskem zavodu za zaposlovanje. Zelim, da bi nova rubrika — tako kot lansko leto — doživela lep sprejem, predvsem pa dosegla svoj namen. Prav zato želimo vaše sodelovanje, dragi bralci, in vas vabimo, da nam pišete, svetujete, vprašujete in nam sporočate svoje želje in predloge. Pisma z vprašanji pošiljajte na naslov: NOVI TEDNIK, Gregorčičeva 5, 63001 Celje. Pri naslovu pripišite naslov rubrike.

Toliko za uvod k našemu prvemu sestavku, v katerem bomo spregovo-

rili predvsem o možno-stih vključitve v KOVINARSKI METALURSKI INDUSTRIJSKI CENTER STORE in o potrebah po učencih v gospodarstvu ZELEZARNE STORE.

Za naslednje šolsko leto 1972/73 razpisuje Zelezarna Store 116 štipendij za vpis učencev v poklicne šole, in sicer za naslednje poklice: 24 štipendij za poklic strojni mehanik, 12 štipendij za poklic ključavničar - orodjar, 20 štipendij za poklic kovinostrojar, 12 štipendij za poklic rezkalec, 3 štipendije za poklic kovač in 2 štipendiji za poklic klepar. Za vse te poklice je šolanje v Kovinarskem metalurškem industrijskem centru v Storah. Za šolanje v Elektrogospodarskem šolskem centru v Mariboru pa je Zelezarna Store razpisala 14 štipendij za poklic obratnega električarja in 5 štipendij za poklic elektro-mehnika. Za šolanje na Gradbenem šolskem centru v Ljubljani je razpisanih 6 štipendij za poklic vodovodnega instalaterja, za šolanje v Izobraževalnem centru tovarne avto-

mobilo Maribor pa 13 štipendij za poklic varilca plamenskega in elektrovarjenja. Tudi za šolanje v Poklicni šoli lesne stroje Sevnica je predvidenih 5 štipendij, in sicer za poklic modelnega mizarja. Pogoji za vpis in podelitev štipendije so naslednji: uspešno končana osnovna šola — 8 razredov, zdravstvena sposobnost za opravljanje poklica in starost do 17 let. Štipendija je odvisna od učnega uspeha in letnika šole. Tako je višina štipendije za I. letnik od 160 do 400 dinarjev, za II. letnik od 180 do 420 dinarjev in za III. letnik od 200 do 440 dinarjev mesečno. Učencem, ki se šolajo zunaj Stor za poklice vodovodni instalater, modelni mizar in varilec, krije Zelezarna Store vzdrževalnino, socialno šibkim učencem pa poleg štipendije nudi tudi socialno finančno pomoč.

Zanimivo je, da je Zelezarna Store pripravila vse pogoje za izučitev specializiranih poklicev tudi za tiste učence, ki bodo končali osnovno šolo samo s 6, oziroma 7.

razredom. Tudi ti učenci imajo možnost, da se vključijo v šolanje in dobijo štipendije za naslednje poklice: 20 štipendij za poklic topilca pri elektroploščeh, na elektroploščah, v jeklarni in kupolnih pečeh, 42 štipendij za poklice valjavec, izvaljelec, brusilec in ravnalec v valjarni ter 20 štipendij za poklice strojnega katuparja v livarnah podjetja. Pogoji za pridobitev teh štipendij pa so: uspešno zaključenih najmanj 6 razredov osnovne šole, zdravstvena sposobnost za opravljanje poklica in starost do 17 let. Zelezarna Store bo učencem za specializirane poklice nudila poleg štipendije tudi nagrado za praktično delo.

Kot vidimo, so letošnje potrebe po učencih v gospodarstvu Zelezarne Store zelo velike in dajejo izredne možnosti za vključitev mladine. Učencem in njihovim staršem svetujemo, da takoj vložijo prošnje na naslov: ZELEZARNA STORE, Kadrovski sektor, 63220 Store. Dragi bralci, za danes toliko. Do prihodnjic na svidenje — in pišite nam!

Pomlad, pomlad...

VELEBLAGOVNICA

VSE ZA POMLADNO GARDEROBO »T«

TEHNOMERCATOR — CELJE

Velenje

V DOLINI NAJ VLADA SLOGA

Razprava na zadnji skupni seji članov obeh zborov skupščine občine Velenje o letošnjem družbenem načrtu bi kmalu dobila čuden prizvok. In četudi je bil konec tak, kot so si ga želeli vsi, je ta del zasedanja vendarle opozoril, da kaže v Saleški dolini znova obuditi klic po enotnem delu in medsebojnem zaupanju.

Vtem ko je del kritičnih besed zveznega poslanca Toneta Močilnika naletel na razumevanje, to velja še zlasti za sprejem občinskega stabilizacijskega programa, za ureditev statusa enote in cen za toplovodno ogrevanje, pa so nekatere druge rodile pričakovano reakcijo. Zlasti se odborniki niso strinjali z mnenjem, da se rudnik omenja več ali manj sramežljivo, da mu nekateri pripisujejo brezperspektivnost, nadalje, da skupščina ni ravnala prav, ko je sprejela na eni zadnjih sej odlok o prispevku za komunalno urejanje zemljišč in drugo. Nekaj kritičnih besed je bilo izrečenih tudi na račun stanovanjskega gospodarstva, organizacije stanovanjskih podjetij oziroma enot itd.

Morda bi te misli na letele na tolikšen odmev, če bi v njih ne odsevalo nasprotje med nekaterimi člani predstava občinske skupščine in člani rudniškega kolektiva. V razpravi so namreč omenjali samo ti dve strani!

In kot rečeno, je razprava krenila na pravno pot. Tako

je odbornik Borovšak med drugim ugotovil, da se že dlje časa čuti na zasedanjih občinske skupščine napet odnos med rudnikom in občino. Vendar bi se lahko te reči že zdavnaj uredile, saj relacija med enim in drugim ni tako velika in nedosegljiva. Prav tako, je opozoril odbornik Borovšak, ne bi smeli pozabiti, da je bil rudarski kolektiv tisti, ki je položil temelje novemu Velenju. Svojo razpravo je končal z besedami: »Kot komunist vas prosim, da ne delate tako in da se ne spravljate v takšne pozicije!»

Tudi odbornik Vohar je opozoril, da se že dlje časa čuti nesoglasja med vrhovi. Sicer pa je menil, da je del razprave poslanca Močilnika nezaupnica celotni skupščini. V tej zvezi je zlasti opozoril na odlok o prispevku za komunalno urejanje zemljišč, ki so ga sprejeli vsi in tako tudi odborniki iz rudnika. »Prej bi se morali med seboj pogovoriti, kajti sicer ne bomo prišli daleč,« je še poudaril.

Tudi poslanec Melanšek je apeliral na enotnost in medsebojne pogovore.

Piko na i v tej razpravi pa je dal odbornik inž. Jenko. Ko je ocenil, da je družbeni načrt občine za letošnji pravilno zastavljen in opozoril na glavne probleme, je še ugotovil, da je ponosen na svoje dosedanje odborniško delo. »Prepričan sem,« je dejal, »da smo delali dobro in po-

šteno, in če bi vse občine pri nas delale tako, bi bilo pri nas drugače, kot je.« Svojo razpravo pa je zaključil:

»V dolini mora vladati enotnost. To enotnost zahtevam kot mlad človek. Brez nje ni perspektive. Mladi ne moremo dovoliti, da bi se nekateri prepirali. Enotnost v dolini zahtevam zato, da nam bo jutri lepše, boljše.«

Naj končamo z mislijo, ki je prevladala na zasedanju. Ljudje se morajo med seboj

pogovoriti, izmenjati stališča, toda potem, ko sprejmemo določen sklep, se zanj tudi složno boriti.

Velenje je že doslej pokazalo, kaj se da napraviti z združenimi močmi. Toda, če se je zdaj kaj skrhalo, bo treba pozvati vse, da se združijo in pogovorijo. Toda, pogovorijo pošteno in odločno. To so dolžni zaradi dela, ki so ga opravili, zaradi zdajšnjega in jutrišnjega časa!

M. BOŽIČ

Občina Šentjur

PRORAČUN

Letošnji proračun občinske skupščine Šentjur znaša 10.771.615 dinarjev. Največji del tega bo porabljen za delo državnih organov — 3.787.928 dinarjev, temu pa sledijo socialno skrbstvo — 1.805.000, negospodarske investicije — 1.205.000 in zdravstveno varstvo z 1.118.325 dinarji. Za komunalno dejavnost bo iz proračuna porabljeno 405.000 dinarjev, za delo krajevnih skupnosti pa 190.000 dinarjev. Sredstva na področju komunale so ostala na ravni preteklega leta, predvsem zaradi prenosa vzdrževanja cest IV. reda na cestni sklad. Potrebno pa

bo zagotoviti sredstva za dotacije za vodovode, izdelavo zazidalnega načrta Gorica in začetek elektrifikacije v naselju Vejice. Pri delitvi sredstev krajevnim skupnostim bodo upoštevali število prebivalcev in kilometre cest ter ostala nerešena vprašanja.

Izredno visoka je postavka socialnega varstva, saj bo potrebno zagotoviti številne socialne podpore. Podpirancem, ki nimajo nobenih dohodkov, bo potrebno zagotoviti 50 odstotne minimalne pokojnine, kar je 340 dinarjev, ostale pa bi bile 150 dinarjev mesečno. Obojih pa je v Šentjurju zelo veliko.

Nekateri proračunski stroški v predlogu izdatkov niso zajeti, ker v proračunu ni dovolj sredstev, da bi lahko uresničili vse zahteve. Zato so naredili določeno selekcijo oziroma prenos določenih izdatkov iz proračuna na posamezne proračunske sklade. Skupni izdatki občinskega proračuna bi naj bili 9.770.615 dinarjev, in s tem za dvajset odstotkov višji kot leta 1971.

—čar

Slov. Konjice

GOSPODARITI PAMETNO

To je bil motto predsednika skupščine ing. Franja Tepeja v Slovenskih Konjicah, ko je govoril o skupščinskih nalogah tega leta. »Ena izmed nalog je nedvomno skrbno spremljanje preko ustreznih svetov politično in gospodarsko gibanje v občini in v primerih kakšnih nepravilnosti, takoj ukrepati. Kajti politiko, ki jo je občina sprejela v svoj program, moramo izpeljati do konca. Le malo odstopanja moramo dopustiti, pa še tega le takrat, ko se bomo prilagajali drugim gibanjem,« je poudaril ing. Tepej.

»Skladi skupnih rezerv morajo biti pod strogim kontrolo in le s pametnim gospodarjenjem ter obračunom ter s prilagoditvijo bančnega kapitala nam bo to uspelo. Ne smemo pozabiti na majhne delovne organizacije, ki se čestokrat dušijo v težavah in njim je takrat nujna pomoč.

To leto moramo ustvariti ugodno klimo v pripravi na volitve leta 1973. Pred ljudi moramo stopiti z realnim programom, ki se še tako pogosto zaradi objektivnih okoliščin spreminja. Stremeti moramo za pravilne oblike družbenega standarda, ki pri nas ostaja za razvojem. To velja zlasti za nekatere boljše kraje naše občine, kjer gospodarstvo zaostaja v občinskem merilu.

Vso skrb in veliko pripravo bo terjala referen-

dum o združitvi delavskega in kmečkega zavarovanja, kar je nujna, morda celo ena glavnih skupščinskih nalog. Priprave bodo potekale preko obeh zborov skupščine, ki bo odgovorna za rezultat.

Med zelo bistvene naloge občinske skupščine se letos postavlja ureditev in sprejem ustreznih aktov na področju stanovanjskega vprašanja. Občinska skupščina je že dala priporočila delovnim organizacijam za delo, ko pa dobimo njihove odgovore, bomo storili ustrezne korake.

Pri skupščinskih nalogah ne smemo pozabiti na srednjeročni program razvoja gospodarskih in negospodarskih vej, med katerimi smo letos na prednostno listo dali razvoj vzgojno varstvenih zavodov; zanje bo odsej naprej skrbela temeljna skupnost otroškega varstva v Slovenskih Konjicah. Če bomo trezno in pametno uporabljali vse instrumente, s katerimi razpolagamo, mislim da ne bomo imeli skrbi.

Tako je o skupščinskih nalogah v Slovenskih Konjicah govoril predsednik občinske skupščine. Kaj naj še dodamo? Samo željo, da bi se načrti izpolnili, da bi prišlo vmes čim manj nepredvidenih gibanj, da bi optimizem malih občin (ena med njimi je tudi Konjica) prešel še na one »boga-tejše».

Z. S.

Mladi govorijo

O MOŽNOSTIH ŠTUDIJA

Janko Fraz

Bogdan Fürst

Marija Junež

Kot smo poročali že v prejšnji številki Novega tednika, je skupščina občine Šmarje na zadnji seji sprejela družbeni dogovor o štipendiranju in kreditiranju učencev in študentov. Sprito hudega pomankanja kadrov ter ob dejstvu, da mnogi mladi, letirani učenci, sprito materialnih pogojev, v katerih se nahajajo, niso mogli po končani šoli nadaljevati šolanja oziroma študija, pomeni sprejem družbenega dogovora velik korak pri učinkovitejšem reševanju kadrovskih problemov v občini. Se zlasti je pomembno to, da bo preko sklada omogočeno študirati tudi tiste poklice, za katere v delovnih organizacijah ne čutijo potreb in zanje praviloma seveda ne dajejo štipendij. Poiskali smo tri dijake s šmarskega območja ter jih vprašali, kako ocenjujejo nedavno odločitev skupščine:

JANKO FRAZ, dijak 4. razreda gimnazije iz Šmarje:

Mislím, da je takšen družbeni dogovor izrednega pomena, saj doslej mnogi niso mogli izbirati poklica. Študirat so šli pač to, za kar so slučajno kje dobili štipendijo. Na sploh se mi zdi, da je obstoj in delovanje takšnega štipendijskega ali kreditnega sklada potrebno, ker le na tak način bodo lahko šli študirati tudi nadarjeni otroci s Kozjanskega, kjer so številne in tudi mnoge siromašne družine. Vse kaže, da se tudi na tem področju Kozjanskemu le odpirajo nekoliko boljše možnosti.

BOGDAN FÜRST, dijak 4. razreda gimnazije iz Šmarje: Ustanovitev takega sklada, oziroma podpisa družbenega dogovora o štipendiranju in kreditiranju z veseljem pozdravljam. S tem je praktično marsikomu odprta pot v študij in poklice. Mnogi, ki so doslej ostajali doma, bodo sedaj le imeli večje možnosti, da se ustrezno izšolajo in se potem vrnejo nazaj v svojo

občino. Imel sem sošolce, ki so bili odličnjaki, pa so bodisi ostali doma ali pa odšli v obrtno šolo, ker ni bilo možnosti za nadaljevanje šolanja. V bodoče bo to nekoliko boljše.

MARIJA JUNEŽ, dijakinja 3. razreda gimnazije iz Kostivnice: Doslej je bilo za štipendije na šmarskem izredno težavno, saj so na občin v glavnem dajali štipendije za študij na visokih in višjih šolah, za dijake srednjih šol, pa skorajda nič. Samoupravni dogovor je zelo pomembna stvar, saj se bo mnogim, ki so ostali doma, odpirala po v šole. Poznam sošolko, ki je po dveh letih šolanja na gimnaziji, kjer je bila odličnjakinja, morala študij prekiniti in je sedaj doma. Zakaj se je to zgodilo, je jasno — ni bilo denarja. Otroci s tega in tudi drugih nerazvitih območij so že itak prikrajšani, ker imajo slabše pogoje šolanja, doslej pa so bili prikrajšani še za nadaljevanje študija.

O LOKALNIH MEDIJAH

V ponedeljek in torek je bil v Brežicah seminar o vlogi lokalnih radijskih postaj, o razvoju radiofuzne mreže na Slovenskem in o odnosih med ustanovitelji in lokalnimi radijskimi postajami. Seminar so pripravili: Sekcija za lokalne radijske postaje pri združenju. Tiskovni svet pri republiški konferenci SZDL in Zavod TRV Ljubljana. Na seminarju sta predavala Milan Merčun in Tomo Melanec.

Uredniki lokalnih radijskih postaj so opozorili predvsem na nerazčiste ustanovitelske odnose, na slab materialni položaj radijskih postaj, na željo, da bi se z Zavodom RTV dogovorili o primernejših časovnih pasovih in na druga aktualna vprašanja. Zanimivo je bilo razmišljanje o razvoju radiofuzne mreže na Slovenskem, ki med drugim predvideva, da bo Celje že prihodnje leto dobilo močnejši oddajnik. O tem je govoril Milan Merčun, direktor RTV Ljubljana. Zanimiva je bila še razprava o delovnih težavah za nov republiški zakon o informiranju.

LOKAL V STOLPU?

S posegom Ljubljanskega podjetja Emona — priključitev Evrope — v celjsko gostinstvo, so nepoučeni pričakovali, da se bo vse spremenilo čez noč. Roko na srce — hotel Evropa je res eden najboljših lokalov v Celju, zato velike spremembe tudi niso potrebne.

No, kljub temu pa nekateri zlobni jeziki trdijo, da se vpliv Emona že pozna. Kmalu po integraciji so zamenjali stroj za espresso kavico. In baje tudi Merx kave ne kuhajo več. Je že tako.

V povsem neuradnem pogovoru z direktorjem Hotela Evropa Združenega podjetja Emona Ljubljana, MILOSEM PLANINSKOM, pa smo izvedeli, da lahko pričakujemo nekatere občutne premike.

V prvi vrsti gre za preure-

ditev nekdanjega vodnega stolpa v starem celjskem obzidju v gostinski lokal, ki bi bil že tako po prostoru in zunanem videzu nekaj izrednega. Predvidena investicija bo velika — kar 500.000 dinarjev. Vendar, če bo, bo Celje dobilo prav gotovo enega najlepših lokalov daleč naokoli. Nadaljnjih 500.000 din pa bi potrebovali za ureditev toaletnih prostorov, ki bi bili pod sedanjim vrtom. Tudi ta bi spremenil podobo, in sicer bi postal pravi pravcati zimski vrt.

Največja investicija, ki pa je še tudi najbolj oddaljena pa je seveda motel ob hitri cesti, za katerega so v Evropi zelo zainteresirani.

Torej morda še letos v Vodnem stolpu.

M. S.

KOVINOTEHNA

od 20. marca dalje
NON STOP
od 7.30 do 19. ure
v prodajalnah
GALEB KOVINAR
in blagovnici
I D E A L

Na obisku v Šeščah

MOST JE, MOSTA NI...!

● Po že ustaljenem vrstnem redu bodo organizatorji letošnjega občinskega praznika občine Zalec občani Šešč. Kot že mnogokrat doslej, so tudi tokrat krepko zavihali rokave, da bodo uredili vse, kar je urejanja potrebno. Predvsem gre za krajevne ceste.

● Matke in Šešče, dva kraja s stranskimi zaselki, ki tvorita eno najmanjših krajevnih skupnosti v občini, vsaj kar se števila prebivalcev tiče — le 700 in še nekaj jih je, pa vendar so to marljivi ljudje, ki niso čakali na organizacijo občinskega praznika, da bi rešili svoje komunalne probleme, temveč so se le-teh lotili že pred mnogimi leti.

● Petkrat so doslej občani te krajevne skupnosti prispevali iz lastnih žepov za skupne potrebe. Nikoli niso spraševali, koliko bo občina dala, temveč so vedno prispevali toliko, da so pač učinkovito rešili določen problem. Nikogar ni, ki ne bi plačal deleža, ki so mu ga sporazumno odmerili.

Radlova Ana, danes že priletna ženica, je nekoč prevajala Šeščane in Matenčane z desnega na levi breg Savinje, ko so le-ti odhajali po opravkih v Zalec in drugam. Vojna vihra je minila in občani Šešč in Matk so segli v žepe in zavihali rokave ter zgradili prvi most preko Savinje, ki pa ga je narasla voda kmalu odnesla. V drugo so segli v žep in poprijeli za delo, ter si postavili nov most, pa je, ne bodi ga treba, tudi tega odnesla narasla Savinja. Današnji, lep betonski in čvrsto zgrajen most, pa je bil postavljen ob izdatni podpori sklada za odpravo škode pri elementarnih nesrečah.

Kot je običajno, in pri nas je to že postala praksa, so občani krajevne skupnosti Šešče svoje komunalne probleme doslej v glavnem reše-

sega dva kraja, Šešče in Matke, ima vse organizacije skupne, le pri gasilcih se je namerilo, da imata oba kraja vsak svoje društvo. To pa

bi dobili v zamenjavo vsaj eno izmed starih praznih garaž, pa jim Kombinac Hmeza tega nikakor noče odstopiti, čeprav bi s tem prav nič

BERNARD ČEPIN, sekretar osnovne organizacije ZKS Šešče

Predsednik Krajevne organizacije SZDL KAREL HERODEŽ

ne izgubil, gasilci pa bi veliko pridobili. No, morda pa bodo le našli toliko razumevanja in bodo tudi gasilci v Šeščah dobili za svoj hram, novo garažo.

Kljub temu, da so občani doslej skoraj vse probleme reševali izključno sami, pa imajo vendarle nekatere probleme, ki jim niso čisto kos. Krajevna skupnost je še vedno brez telefona, ki ga pa zelo potrebujejo. Občani so sklenili, da bodo prispevali vse potrebne droge, pa tudi za žico bodo našli kak novi

dinar, samo da bi od »cigoncev« do Matk potegnili »droge«, ki bi kraj v primeru nujne potrebe, povezali s svetom...

Ceste, ki so jim doslej posvečali toliko pozornosti, pa so med drugim namenjene tudi delavcem in šolarjem, ki dnevno odhajajo v Prebold. Povedati pa velja, da je sodelovanje s sosednjo krajevno skupnostjo, to je s Preboldom, več kot dobro, saj je verjetno edinstven primer pri nas to, da je ena krajevna skupnost svoji sosedni poklonila denar. Preboldčani so namreč svojim sosedom odstopili kar 5 starih milijonov. Vsekakor pohvale vredna gesta, ki bi ji težko našli primeru kje drugod.

V kraju ni šole, zato pa tudi igrišče ni nobenih, čeprav si jih mladi tod zelo želijo, saj nimajo niti koša, v kateri bi lahko žoge metali.

Razširitev ceste, ki jo seveda financirajo sami, ne pomeni samo lepšo pot v druge kraje, temveč je to odraz potrebe številnih delavcev, ki jih Izletnikov avtobus prevaža na delo. Kljub temu, da je bilo financiranje odseka od Gornje vasi do Matk celo zapisano v občinskem proračunu, pa je baže zmanjkalo denarja in so seveda, kot že tolikokrat doslej, to pač plačali občani sami.

Sicer pa v Šeščah in Matkah gradijo na mladih, čeprav le-ti tod niso najbolje organizirani. Pa vendarle, mladi so vsi, tudi tisti, ki jim ni težko poleg svojega dela posvetiti še veliko časa za napredek celotne krajevne skupnosti. Pridni in delovni ljudje žive tod, zato ni čudno, da so si sami ustvarili to, kar imajo...

BERNI STRMCNIK

Zveza mladine

DOBRA POT

CELJSKI MLADINCI O POVEČANI SKRBI ZA AKTIVNO IN O SODELOVANJU S SPECIALIZIRANIMI ORGANIZACIJAMI

Včeraj dopoldne je bila v Celju druga seja občinske konference Zveze mladine Celje, na kateri so razpravljali o organiziranosti Zveze mladine in o nadaljnji usmeritvi občinske organizacije ZMS Celje. Uvodne misli je podal sekretar OK, MILAN BRATEC.

Namen seje konference je bil ponovno poudariti temeljno usmeritev Zveze mladine za ustvarjanje boljših pogojev za delo in življenje mladih, še posebej v delovnih organizacijah. Zato bodo morali v prihodnje posvečati več skrbi

mladinskim aktivom v delovnih organizacijah, njihovimi organiziranostmi, programom dela, z željo da bi aktivni dejansko postali organizator mladih ljudi. Zveza mladine hoče zgraditi takšno organizacijo, ki bo resnična last mladih ljudi in bo izražala njihova avtentična stališča.

Na seji so opozorili na vlogo in pomen mladih komunistov pri ustvarjanju takšne organizacije, ker se dosedaj ti niso angažirali dovolj uspešno v vrstah Zveze mladine.

Izražena je bila tudi potreba po krepitvi sodelovanja Zveze mladine s specializiranimi organizacijami, ki vključujejo mlade ljudi, kar bi bilo mogoče preko Mladinskega centra. Center bi naj v bližnji prihodnosti prerastel v konferenco specializiranih organizacij.

Pogovorili so se tudi o izobraževanju, ki ga bo potrebno zastaviti še širše kot dosedaj.

Glavne naloge programa dela so v organiziranju večjih manifestativnih akcij — Dan mladosti — ter raznih prireditvev kot je Naša beseda. Igre bratstva in enotnosti, majska športna srečanja in drugo.

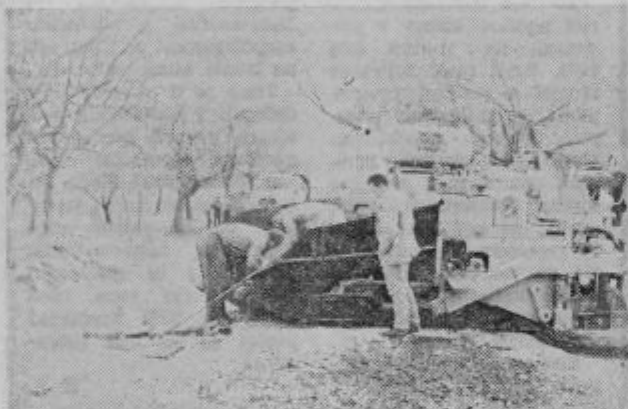
Tretja seja konference bo oktobra, ko bodo sprejeli kolektivno pogodbo za učence v gospodarstvu.

M. S.

PRVOAPRILSKE ŠALE

Dragi bralci, saj ste ugotovili, s katerimi prvoaprilskimi šalami smo vam postregli v zadnji številki. Uvodni foto — z združitvijo EMO in Gorenje najbrž še nič ne bo. Tudi gostinci v Celju se niso našli skupnega jezika. Nov časopis bodo morda dobili v Saleški dolini, čeprav tudi ideja o združitvi Novega tednika in Saleškega rudarja ni iz tre zvit. Zgodovinski arhiv seveda ni prejel nobenega garancijskega pisma, prav tako pa ne vemo, če so v trgovskem podjetju Center res razpravljali o tem, da bodo namenili za propagando več sredstev. Saj ni bilo zamere, ali ne?

DANES
Jana
SODOBNI ŽENSKI TEDNIK

Prvi metri asfalta so po cesti od Gornje vasi do Matk že stekli... Tam, kjer je zmanjkalo skupnega denarja, pa so priregli občani kar sami.

vali tako, da so segli v žepe in poprijeli za delo. Asfalt do Sempetra, vodovod v Šeščah, da o zadružnem domu, ki so ga postavili med prvimi v Sloveniji, sploh ne govorimo. Enotno so se odločali za skupne zadeve in vse tudi uspešno rešili. Največ priložnosti jim je seveda povzročal most preko Savinje in tudi inženirskim enotam JNA gre zahvala, da je ta problem, kot vse kaže, dokončno rešen.

Krajevna skupnost, ki ob-

tudi ni zamen, kajti obe gasilski društvi sta ob Socialistični zvezi glavni nosilec vse družbene aktivnosti na vasi. Medtem, ko so gasilci v Matkah (mimogrede bodi povedano, da kraj šteje 82 hiš, gasilsko društvo pa 84 članov) pred leti le uspeli, da so dobili svoj dom v odkupljeni hmeljski sušilnici, pa imajo njihovi tovariši v Šeščah velike probleme, ker imajo gasilski hram v odstopljeni garaži Zadrúžnega doma. Zaman si že vrsto let prizadevajo, da

Dr. Alojz Rojnik

VAŠE SRCE - VAŠE ZDRAVJE

1

Ob letošnjem svetovnem dnevu zdravja je svetovna zdravstvena organizacija poslala v svet geslo: vaše srce — vaše zdravje. To geslo ni navrženo slučajno. V današnjem svetu je žrtev srčnih bolezni vedno več. Zato je navišji zdravstveni forum sveta smatral za potrebno, da ob letošnjem dnevu zdravja govori o tem, kako ohraniti zdrava srca.

Ljudje so sicer vedno boleli na srce in od te bolezni tudi umirali. To se bo dogajalo tudi v prihodnosti. Toda umreti takrat, ko je že to fiziološko, ni nobena tragika, umreti v letih polnega življenjskega ustvarjanja, pa je nesreča, ki zadeva ne samo posameznika, temveč tudi družbo. Sodobna medicina je uspela premagati nešteto bolezni, ki so prej pobirale mlada življenja. Le rak in arteriosklerotične srčne bolezni so še tisti sovražniki, ki se še ni preda.

Arteriosklerotične srčne bolezni so danes na prvem mestu umrljivosti ljudi v razvitih deželah. Zato tudi

svetovna zdravstvena organizacija posveča tem boleznim največjo pozornost. V velikih medicinskih zdravstvenih centrih se nenehno trudijo, da bi odkrili vzroke zgodnjih arteriosklerotičnih bolezenskih sprememb na srcu. Bolezen začenja tako krakoma, da se je zavedamo šele takrat, ko se pojavijo komplikacije te bolezni na za življenje važnih organih. Najbolj pogosto pa napada ta bolezen srčno in možgansko žilje.

V tem stavku nameravamo govoriti o zgodnjih sklerotičnih spremembah na srčnem ožilju — o tako imenovani koronarni bolezni. Srčna mišica potrebuje za svoje delo veliko količino hranljivih snovi in kisika. Dovajajo ji ga koronarne arterije, ki se v obliki venca prepletajo po srčni mišici. Zato te koronarne arterije slovensko lahko imenujemo venčaste arterije. Če se te arterije začno ožiti, tedaj je srčna mišica slabše prekrvljena in za svoje ogromno delo doblja premalo hranljivih

snovi in kisika. Temu bolezenskemu procesu pa je kriva arterioskleroza — ali bolj točen izraz arterioskleroza venčastih žil. Kaj je v bistvu arterioskleroza, je danes še več ali manj znano. Poznano pa je, da se pri nekaterih ljudeh prej, pri drugih pa pozneje začnejo spremembe na notranji steni žile. Te spremembe so že precej raziskane. Notranja stena žile zgub, potrebno gladkost. Napravijo se defekti, v katere se vlagajo maščobne snovi in holesterol ter končno tudi kalcij. Žila postane zato znotraj kakor posuta z večjimi ali manjšimi kaši podobnimi zrnci. Atheros pomeni v stari grščini kaša — zato tudi izraz atheroskleroza. Žila postane zaradi tega vedno ožja in neelastična. Ni se sposobna širiti, kadar srce ob večjem naporu zahteva več kisika. Kot posledica pomanjkanja kisika v srčni mišici nastopi huda, stiskajoča in dalj časa trajajoča bolečina, ki se začne pod grodnico in se širi proti vratu, najpogosteje proti

levi rami in v levo roko. Če je bolečina nastala zaradi pomanjkanja kisika v srčni mišici pri fizičnem naporu, ta hitro popusti, ko se odpočijemo. Bolečina pa lahko povzroči tudi psihično razburjenje. Več kot 100 let je že poznano zdravilo nitroglicerina, ki v takem primeru takoj pomaga, če ga damo pod jezik. To zdravilo je sposobno zožiti in zato napad angine pectoris preneha. To zdravilo pa ne pomaga takrat, kadar se zaradi arteriosklerotičnih sprememb na srčnem ožilju popolnoma zamaši žila. V tem primeru je bolečina strašna, dolgo trajajoča in popusti šele po specialnem zdravljenju. Bolnik, ki ga to doleti, je težko prizadet, ima občutek smrtnega strahu, koža mu je bleda in potna, krvni pritisk globoko pade. To je v grobem slika srčnega infarkta. Takemu bolniku je v glavnem možno pomagati le v dobro opremljeni in organizirani bolniški ustanovi.

(Nadaljevanje sledi)

POLZELA

top girl

Pisma bralcev

RADA SODELUJEM

Zelo rada sodelujem v nagradni igri Naše vprašanje — vaš odgovor. Zelo zanimivo je bilo predzadnje vprašanje o žalskem glasbeniku. Saj je Risto Savin zelo znan.

Nežika Selšek,
Galicija 55,
Zalec

PIONIRJI V VAVTI VASI

Dne 9. 2. je bilo republiško prvenstvo v akcijskem pohodu na smučeh v Vavti vasi pod Gorjanci. To je lepa vasica na Dolenjskem, nedaleč od znanega letovišča in zdravilišča Dolenjske toplice.

Iz Celja smo se odpeljali ob 6. uri s kombijem, ki nam ga je posodilo Gostinsko podjetje Ojstrica iz Celja. Ob 9.30 smo prispeli v Vavto vas, kjer so bili že zbrani tekmovalci in tekmovalke iz drugih slovenskih občin.

Ker v vasi in njeni okolici ni bilo snega, smo z zanimanjem spraševali, kje bo tekmovalje. Organizatorji in muhasta zima pa so poskrbeli za precej veliko zaplato snega ob robu bližnjega gozda.

Točno ob 11. uri se je pričelo tekmovalstvo za pionirje, pol ure kasneje pa so štartale tudi pionirke.

V končni uvrstitvi so pionirske osnovne šole I. celjske čete zasedle četrto mesto. Bile so prve v strežanju, saj so zadele 36 krogov in se tako uvrstile na prvo mesto med pionirji in pionirkami.

Pionirji osnovne šole Franja Vrnčca, Hudinja Celje pa si dele 7. in 8. mesto. Zmagali so domačini. Tako pionirke kot pionirji.

Po končanem tekmovalstvu je bila v Kulturnem domu v Straži zabavna prireditev, ki so jo pripravili pionirji-gostitelji. Domov smo se vrnili v večernih urah, polni novih vtisov in zadovoljnih z našo uvrstitvijo.

Mojca Pustoslemšek,
7. c, osnov. šole
»Franja Vrnčca«, Hudinja-Celje

ORIENTACIJSKI POHOD

Pred dnevi smo učenci šestih in sedmih razredov ter osmega z osnovne šole v Dobrni tekmovali v orientacijskem pohodu. V skupinah smo tekli po bližnjih gričevnatih okolici. Med potjo smo prepisovali z listkov na drevnih razna imena in like. Bilo je zelo prijetno.

Mihelca Močenik,
Osn. šola XIV. divizije Dobrna

JAK KOPRIVC V ŽALCU

Člani Novinarskega krožka smo imeli 29. marca 1972 v Zalcu sestanek, na katerega smo povabili tudi odgovornega urednika DELA Jaka Koprivca. Jak Koprivc nam je govoril o novinarskem delu, o dopisnikih oziroma sodelavcih, ki delajo v tujini, o težavah in dobrih straneh novinarskega dela. Novinarstvo je zelo zanimivo. Jak Koprivc je izrekel upanje, da se bo zelo veliko mladih odločilo za ta poklic.

Rozalija Čremožnik,
Zalec

PRESENEČENA

Presenetilo in razveselilo me je, da ste me povabili na razgovor za okroglo mizo. Vendar pa se razgovora žal nisem mogla udeležiti, ker sem bila bolna. Pri delu vam želim veliko uspehov.

Rozika Kugler,
Hrenova 6,
Strmec pri Vojniku

UBIJALCI PTIC

Ker mi je vsebina Novega tednika zelo všeč, posebno še rubrika Pisma bralcev, sem se tudi jaz odločil, da se oglašim.

V Košnici, kjer stanujem, imam tudi majhen sadovnjak, kjer mi prav pomladi vračajo ptice pevc svojo hvaležnost za zimsko krmiljenje. Vendar, kaj se je zgodilo.

Pojavili so se 8 do 10 letni šoloobvezni otroci, ki z zračnimi puškami pobijajo te koristne ptice ter uživajo ob svojih junaških podvigih.

Vprašam le — ali šola res za takšna dejanja ne ve? Ali res lahko imajo nerazsodni otroci zračne puške? Ali obstaja razen ustnega opomina še kakšna zakonska zaščita naših ptic pevk?

Anton Bornšek,
Košnica pri Celju

PIŠEM PESMI

Najprej naj pohvalim tednik. Vedno boljši je. Povem pa naj vam tudi, da je potrebno za to pismo precej poguma. Doma so mi večkrat rekli, naj pišem v kako uredništvo, jaz pa sem odlašala. Že drugo leto namreč pišem pesmi. Stara sem petnajst let, imam pa že 52 pesmi. Zelo bi bila vesela, če bi objavili tudi kakšno mojo pesem. Če pa to ni mogoče, pa bi rada zvedela mnenje o njej.

Lidi Vrbeč,
Ul. heroja Šarha 1,
Celje

ODGOVOR: Draga Lidi, objavljam dve kitici. Preberiva. Iz pesmi Močnejše od življenja.

Z razpokano je roko grbavo palico prijala, s trudnimi rokami je po vodo odhitela. Njen grbavi obraz izražal je le trpljenja sled, sive motne oči pa jo kdale so brez moči.

Ti dve kitici te naj spodbudita, da boš še pisala. Pri pisanju pa ti svetujem tole — piši tiho, kar resnično čutiš, kar doživlja, o čemer premišljuješ. Oglasi se še.

KAKO STE?

Dolgo že nisem nič pisala, sedaj pa se oglašam. Rada bi vedela, kdaj dobim Stoletno pratio. Zanimam pa me tudi, kako se kaj imate v uredništvu, in če me boste kaj kmalu obiskali. Tednik pa mi je zelo všeč.

Stefi Fajš,
Uniša, Ponikva

ODGOVOR: Draga Stefi, delamo. Delamo in kuhamo načrte. Stoletno pratio boste prejeli, če je še niste. Z obiskom pa je takole — če bomo le utegnili, se kdaj oglasimo. In vi, ste zdravi, ali ne?

PODRAŽITVE

Nepremišljeno odločajo o zvišanju cen. Zakaj ne

bi raje bolj podražili alkohol, cigaret in druge take artikle? Cene življenjskih artiklov pa naj se ne podražijo.

Jože Gruntar,
Celje

ODGOVOR: Veste, Jože, če se drugi ne boste podpisali s pravim imenom in povedali naslov, ne bo nič z objavo.

ŠE O TEŽAVAH Z MLEKOM

Zopet se oglašam zaradi odgovora vodje PE Vojnik Karla Žiberla. Žiberl očitno smeši besedo »maminno mleko«, poleg tega pa tudi ni res, kar vse piše. Uredništvo, ki je izobraženo, pa mi vseeno objavi.

Karl Žiberl navaja, da nisem imela pogodbe. To ne drži. Tudi glede tolače ne drži, saj sem ves čas nosila enako mleko. Premij prav tako ne dobivamo, mleko pa nam poleg vsega še pozno plačujejo. Februarja smo prejeli denar še 18. marca, tri dni kasneje.

Nežika Mernik,
Vine 10,
Strmec pri Vojniku

ODGOVOR: Nežika, ne bodite krivični do uredništva, ki je tudi vaše pisno rado objavilo. Časopisni prostor damo radi na voljo vsem, ki želijo o čem spregovoriti objektivno, pošteno. Seveda pa morajo biti prispevki ali pisma podpisani, z naslovom avtorja.

MOŽJE SO IZKORIŠČEVALCI

Vsi časopisi se ob 8. marcu na široko razpišejo o borbi in trpljenju žensk nekdanj in tudi še danes ter jim pojejo čast in hvalo. In da je najhujše za žene to, da MORAJO po službi še doma gospodinjiti, negovati in vzgajati otroke.

Zdaj pa vas vprašam, dragi možje, kakaj MORAJO vse to delo opraviti doma le ženske, čeprav so v službi? Kdo je kriv, da žene še danes trpijo? Ali niste za to krivi le vi, možje? Vi bi lahko odvzeli doma ženam polovico bremena in delo potem ne bi bilo pretežko ne za žene, niti za možje! Toda kakaj nam storite tega? Zakaj samo čakate na družbo, da bi ona vse to urenila z vrtci, z menzami in s servisi za pomoč gospodinjstvom, ko pa dobr veste, da za vse to ne bi imeli denarja (mislim na tiste z nižjimi OD, teh je tako največ). Tako pa se mirno ukvarjate s svojimi konjički ali lenarite, ali, kar je še huje, popivate in kvaritate in v isti sapi pomilujete žene, kako so uboge. Nekateri jih niti ne pomilujete, češ zdaj so enakopravne. Ali ne vidite krivic, ki jih delate ženam, tistim ženam, ki jim še vedno zatrujete, da jih imate radi!

Kar zračunajte vse nedelje, proste sobote in praznike, vsega skupaj nekaj nad devetdeset dni, torej dobre tri mesece na leto, ko ste možje prosti, brez vseh skrbi, gospodinjstvo pa mora biti opravljeno prav vsak dan. Navadno si dajo žene še več opravil s kuho in temeljitije pospravljajo stanovanje, ker ob delavnih tega kratkomalo ne zmorejo. Torej za žene sploh ni prostih dni, so le dnevi, ko delajo v službi in doma in dnevi, ko delajo samo doma. In

če dobijo še obisk, je zanje še napornejše kot v delavnici, možje pa lepo sedijo in brez skrbi kramljajo s sorodniki.

Se bi se dalo marsikaj napisati, a za moža, ki ima srce, bo dovolj, kdor ga nima, pa itak ne pomaga nič. Zato vas prosim, objavite to, ker mišlim predvsem na mlajše možje. Pri njih bi se mogoče kaj zaleгло, pri starejših pa najbrž ne. Priznam, da so izjeme, toda večinoma so možje brezobzirno izkoriščevalni. Pri vsem tem pa ni vprašanja za delavske žene, ali želijo iti v službo ali ne, ampak one morajo iti v službo, da družina vsaj lažna in strgana ne bo.

Pa še to: žene nič ne potrebujejo hvale in čiščenja, želijo si le pravice.

VASA ZVESTA BRALKA

—ODGOVOR: Draga neznana bralka, drugi se podpisite. Če ne želite objavljenega imena, pa bi škoda bi bilo, če tega pišete le inicialke. Kajli pisma ne bi mogli objaviti. Pa smo oklevali prav zaradi tega. Hudo kritični ste, pa upamo, da se bo tudi kdo od mož oglašil.

KAJ SE SKRIVA ZA SAMOVOLJO?

ALI JE LAHKO KOLEKTIV ŠE BOLJ OBVEŠČEN?

V odsotnosti direktorja podjetja je v odmoru delavec Hinko Vuherer samovoljno sklical sestanek delovne skupnosti, kar je bilo objavljeno v Novem tedniku št. 12, 23, 3 t. l.

Da bi bila javnost pravilno obveščena, je potrebno kar v začetku podariti, da si je kolektiv že v prejšnjem sestavu, vodstvo podjetja pa že štiri leta, prizadevalo pridobiti čimveč sposobnih strokovnjakov in je v ta namen javno objavljalo prosta delovna mesta. Skoraj ni bilo sestanka organov podjetja ali zbor delovnih ljudi, kjer ne bi govorili o potrebi po strokovnih kadrih. Naslov v NT: »Imeti hočemo inženirja!« je torej le spretno izmikanje posameznikov lastni in skupni odgovornosti do dela in kvalitete. V ilustracijo le podatek, da je bilo v letu 1965 zaposlenih skupaj 15 delavcev, od tega 1 VK, 2 KV, 35 priučenih, 5 z nižjesholsko izobrazbo in 2 vajenca; leta 1966 43 zaposlenih, od tega 2 VK, 3 KV, 32 priučenih, 3 SS, 3 NS in 4 vajenci; leta 1967 3 VK, 7 KV, 25 P, 3 SS, 3 NS in 4 vajenci; v letu 1968 pa 2 VK, 6 KV, 24 P, 3 SS, 2 NS in 8 vajencev; v letu 1969 2 KV, 9 KV, 24 P, 3 SS, 2 NS in 12 vajencev, medtem ko je v letu 1970-71 zaposlenih 62 delavcev, od tega 2 VK, 17 KV, 36 P 7 SS izobrazbo in 12 vajencev. V zadnji dveletni mandatni dobi organov upravljanja je DS podjetja zasedal devetkrat, kolektivni izvršilni organ (UO) 20-krat, zbor delovnih ljudi je bil sklican osemkrat in zadnji devet je bil skupni z DS. Poleg tega je bilo več sindikalnih sestankov, delovnih sestankov itd., in na vseh teh sestankih se je do podrobnosti razpravljalo o vseh vprašanih dela in poslovanja podjetja. Biti bolj obveščeni in imeti več možnosti za odločanje

in uveljavljanje vsakega posameznika v vlogi samoupravljalca, kakor je v podjetju KOMOS, bi težko verjeli, ker prav vodstvo podjetja nenehno spodbuja k dejavnosti vse samoupravne organe in družbeno politične organizacije v podjetju in daje iniciativo za njihovo aktivno sodelovanje.

V vseh letih poslovanja ni bilo primera, da bi bil katerikoli predlog po sklicu za kakršenkoli sestanek zavrnjen, zato je ta primer samovoljnega sklica samo dokaz nespoštovanja statuta in drugih aktov podjetja na eni strani, podruzi strani pa nezadostna družbeno-ekološka delavcev. To je tudi razlog, da si vodstvo podjetja že nekaj let prizadeva, da bi delavci sami uvideli potrebo po strokovnem in družbeno-ekonomskem izobraževanju. Toda kljub sprejetim programom izobraževanja večina članov delovne skupnosti, ki nimajo ustrezne strokovne izobrazbe, po sprejetju programa zavrača potrebne oblike strokovnega in družbeno-ekonomskega izobraževanja in s tem tudi sprejete sklepe zbora delovnih ljudi in DS.

S predvideno lokacijo v preteklem letu in z izgradnjo novih prostorov bi bili vsi problemi normalnega dela podjetja rešeni. Ker pa lokacija podjetja ni bila odobrena, je podjetje utesnjeno v obstoječih prostorih, kjer ni možnosti za izvedbo take organizacije dela, kot bi lahko bila v pokritih prostorih. Najvažnejše pri vsem pa je, da lahko podjetje gospodari le s tistim, kar ima in da mora spoštovati ukrepe za stabilizacijo gospodarstva, zato si bodo žele posameznikov vedno nasprotne z realnimi možnostmi, saj želje in potrebe posameznikov ali družbe znatno presegajo realne možnosti kolektiva oziroma družbe kot celote.

O preskrbi z repromaterialom bi bilo odveč razpravljati, ker je to vprašanje vsakodnevni predmet razprave ne samo v našem podjetju, temveč na vsem jugoslovanskem območju, posebno pa na Slovenskem. Kritično pomanjkanje repromateriala dejansko najbolj ovira normalno proizvodnjo in izpolnjevanje planskih nalog, o čemer pa so naši delavci dnevno sproti obveščeni. Zato pomeni samovoljni sklic sestanka, čeprav v času malice, vendarle kršitev statutarne določbe oziroma delovne reda, še zlasti, ker je le nekaj dni pred tem bila na zboru delovnih ljudi obravnavana celotna problematika podjetja, sprejet uradno tudi gospodarski načrt podjetja in spremembe petletnega načrta podjetja od 1971—1975, ker je bil le-ta dosežen že v prvem letu izvajanja. Sprejet je bil tudi program izobraževanja za leto 1972.

Krise zaradi pomanjkanja repromateriala na tržišču pa naše podjetje ne more odpraviti, to pa je tudi glavni razlog, da smo odvisni od tržišča. Ko bo zagotovljen ves potreben repromaterial na jugoslovanskem tržišču, bo tudi v veliki meri zagotovljeno izvajanje stabilizacijskih ukrepov in stabilizacije našega gospodarstva nasploh, ker bo proizvodnja normalno stekla, sredstva, ki so doslej vezana v polproizvodih in mate-

rialu, pa se bodo hitreje obračala.

V sedanjih razmerah vsi samoupravni akti, ki jih ima podjetje, gospodarski načrti in vsa prizadevanja kolektiva ne morejo spremeniti obstoječega tržnega stanja in s tem tudi delovnih in življenjskih pogojev zaposlenih, ker je podjetje KOMOS tudi številčno premajhno, da bi samo imelo možnost vpliva na dogajanje na tržišču.

Predsedniki samoupravnih organov in družbeno-političnih organizacij podjetja — DS, UO, ZK, OSO in ZM Pavla Gorjup, Maks Tajnikar, Branko Satič in Roman Padežnik

IN SE IZJAVA DIREKTORJA PODJETJA

»Prepričan sem bil, da v takem kolektivu kot je naš, ko smo v vsakodnevni praksi še pred sprejetjem Ustavnih amandmajev dosledno uveljavljali načela samoupravljanja in humanih medsebojnih odnosov, kjer smo si kot ljudje vsi enaki in enakopravni, le po svojih dolžnostih različni, ne more priti do nesoglasij, namanj pa do samovolje posameznika. To še tembolj, ker je kolektiv dnevno obveščen o vseh dogajanjih v podjetju. V najtežjih časih po gospodarski reformi je ta prizadevanje, mladi kolektiv storil ogromno, saj smo v nekaj letih povečali vrednost proizvodnje za 300 %, po fizičnem obsegu pa celo desetkratno, in to le z manjšim povečanjem števila zaposlenih in v istih prostorih. V istem času se je kadrovska struktura spremenila za 860 odstotkov v korist kvalitativnih in visokokvalificiranih delavcev ter delavcev s srednjo strokovno izobrazbo. Najvažnejše pa je to, da smo po sprejetju ukrepov za stabilizacijo našega gospodarstva preusmerili našo proizvodnjo ter hkrati s spremembo predmeta poslovanja izdelali proizvodni program podjetja, sprejeli srednjeročni program razvoja in si zagotovili nadaljnji razvoj. Prav zaradi tega ni opravičila za samovoljni sklic sestanka v moji odsotnosti s strani posameznika, še zlasti, ker je bil le štiriinajst dni pred tem zbor delovnih ljudi. Vzrok za ta korak je le nezadostna strokovna in družbeno-ekonomska razgledanost dokajšnjega števila naših delavcev, ki se kljub sprejetim programom izobraževanja niso pripravili strokovno in družbeno-ekonomsko izpopolnjevati, kar je izredno pomembno za nadaljnji uspešni razvoj podjetja. Nenormalni tržni pogoji so zaradi kritičnega pomanjkanja repromateriala dejansko razlog za določene težave, katerih posledice se kažejo v manjši produktivnosti in nižji storilnosti dela.

Številčno manjši kolektiv pa nima možnosti vpliva na tržne razmere in se mora prilagajati tržnemu stanju, kakršno pač je, kljub temu pa — sicer z večjimi naporji in manjšo akumulacijo — izpolnjuje svoje planske naloge, v primeru s preteklim letom pa jih celo znatno prekoračuje.

Direktor

VLADO PRATNEMER

Laške proračunske težave

KJE VZETI, JE VPRAŠANJE!

- NA SEJI SKUPSCINE SO POPRAVLJALI PRVOTNI PREDLOG ODLOKA PRORAČUNA OBCINE
- PREMIKI SO BILI MOGOČI LE ZNOTRAJ DANIH MOŽNOSTI, KAJTI V POVEČANJE STOPNJE PRISPEVKA NISO SLI.
- ZAKAJ KMETJE ODBORNIKI NISO ŽELELI OBRAZLOŽITVE, ČEMU SVET ZA GOSPODARSTVO NI SPREJEL PREDLOGA SPREMEMBE ODLOKA ZA ODPRAVO PAVSALNEGA PLAČILA ZA OPLOJEVANJE KRAV IN TELIC?

Zadnja seja skupščine občine Laško se je začela z razpravo o izhodiščih o gospodarskem in družbenem razvoju občine v letošnjem letu. Predlog, ki je bil na seji sprejet, predvideva, da bi v letu 1971 dosegli predvideno stabilnost gospodarstva, da se v tem letu uskladi ponudba in povpraševanje in da so vse oblike potrošnje v realnih okvirih. Nadalje izhodišča predvidevajo krepitev akumulativne in konkurenčne sposobnosti, hitrejšo modernizacijo proizvodnje, boljše izkoriščanje kapacitet, surovin in delovne sile, zlasti še strokovnosti. Gospodarstvu je bilo očitano, da v svojih razvojnih planih premalo išče možnosti osvajanja novih asortimentov in da rast proizvodnje gradi samo na povečanju že osvojenih predmetov, ne glede na jutrišnjo potrebo trga. Izhodišča pa po drugi strani vsebujejo težnjo, da bi prebivalstvo obdržalo doseženo življenjsko raven, vendar tako, da bi se neupravičene socialne razlike zmanjšale. Konkretno stališča o gospodarskem razvoju predvidevajo povečanje družbenega proizvoda od 10 do 12 odstotkov, narodnega dohodka od 8 do 10 odstotkov, zaposlenost za 2 do 4,5 odstotka, izvoz za 40 do 45 odstotkov, osebni dohodki pa od 5 do 10 odstotkov.

Bolj živahno kot ob sprejemu izhodišč gospodarskega razvoja v letošnjem letu je postalo ob obravnavi predloženega odloka o proračunu občine. Odborniki so na svojih mizah našli manjše, oziroma predlog sprememb in dopolnitev k osnutku, ki jim je bil poslan odzov. V ta dopolnilni predlog je bilo vnesenih 315.000 novih dinarjev prepotrebni sredstev za namene, ki jih prvotni predlog ni vseboval. Največji delež te vsote terja financiranje temeljne izobraževalne skupnosti. Povečanje udeležbe občine pri financiranju izobraževalne dejavnosti je povzročila sprememba meril in pogojev, ki jih postavlja republiška izobraževalna skupnost,

seveda v škodo laške občine. Nadaljnja postavka, ki jo je bilo treba vnesti v proračun, je udeležba pri sofinanciranju poštne kolonije in pri sofinanciranju predvidene investicije v celjski bolnišnici. V obeh primerih gre skupaj za 100.000 novih dinarjev, kar je pravzaprav bolj simbolični prispevek, sicer bi bila laška občina edina med občinami celjske regije, ki se v teh dveh primerih medobčinskega sodelovanja ne bi pozitivno odzvala.

Med razpravo so se odborniki seveda zavzemali za povišanje oziroma uvrstitev nekaterih občin potreb v proračun. Zlasti so bili zagreti za povečanje sredstev za razvoj kmetijstva, ki je v občini enako nerazvito kot na celotnem Kozjanskem. Bili so mnenja, da je srednjeročni program razvoja kmetijstva

že v prvem letu v nevarnosti in da preusmeritve 20 kmetij ne bo mogoče docela uresničiti. Ker pa je predsednik, ki sicer potreba ni zanikal, zahteval, naj predlagatelji predlagajo tudi rešitev oziroma predlagajo, komu naj bi proračunske postavke zmanjšali, se je razprava kmalu umirila. Odborniki so, nočeš nočeš, pod težo spoznanja, da je ob tako pičlih sredstvih težko ustreči vsem potrebam, izglasovali deloma spremeno predlog odloka.

Na seji so sprejeli vrsto odlokov, ki jih je pripravil svet za finance, med njimi odloka o uvedbi samoprispevka v območjih Rinskih Toplic in Laškega, o prometnem davku, o pravnih taksah, premijah za kravje mleko, o davkih občanov itd.

Treba pa je omeniti še en dogodek s te seje. Predsed-

nik občine je obvestil odbor-nike, da predlog odloka o spremembi odloka o pavsalnem plačevanju osemenjevanja in naravnega oplojevanja krav in telic ne bo na dnevnem redu. Vzrok za to je, da svet za gospodarstvo predloga kmetov odbornikov ni sprejel na seji. Predstavnik sveta je na kratko obrazložil, da je bil zadržek v bojazni, da bi se s tem povečalo število zakonitih, plemensko neustreznih bikov. Navzoč upravnik veterinarske postaje je bil pripravljen vzroke strokovno obrazložiti, vendar odborniki te želje niso pokazali. Tako so bili presenečeni oboji — najprej odborniki, potem predstavniki veterinarske službe. No, s tem problem, ki je predmet vseh zborov volivcev, še vedno ni razčiščen in odstranjen.

J. KR.

Ponikva pri Grobelnem

KAKO PREKO PROGE?

Nesreče na cestno železniških prehodih so se vedno dogajale tako na zavarovanih kot nezavarovanih, da jih je bilo na zadnjih več. Spominimo se zlomljenih zapornic, avtomobila, ki je zaradi slabega cestnega obzora na tracičnicah, vlak pa je prihajal nasproti; vozil, ki so sljub svetlobnim signalom vozila pod vlak in podobno. Če bi potegnili črto, lahko rečemo, da naši cestni železniški prehodi še zdaleč niso urejeni tako, kot bi morali biti. Opremljenosti so predvsem tisti na glavnih cestah, žalostno pa je na manjših in stranskih cestah, kjer prepadajo podelje. Vprašanje, kdo je odgovoren za vzdrževanje prehodov, po mnenju nekaterih še vedno ni povsem pojasnjeno. Razumljivo je, da se ga otepajo tako železnica — ki seveda nima preveč de-

narja — kot teritorialne skupnosti, na čigar območju so prehodi.

Sentjur pri Celju ima izredno veliko železniških prehodov na relaciji Celje-Marijbor. Po zakonu je občina dolžna plačevati 50 odstotkov — 50 pa železnica — za vzdrževanje. To je lani pomenilo nekaj več kot 130.000 dinarjev, letos pa bi morali za to odšteti približno 150.000 dinarjev.

Ali so vsi prehodi resnično potrebni?

Ni še dolgo tega, kar so sklenili, da bodo nekatere manj važne prehode in tam, kjer so prepozosti, odpravili. Pri tem je občina sodelovala z železnico. Komisijski ogled na Ponikvi je pokazal, da lahko ukinejo prehod iz Brezja proti Slomu, katerega pa največ uporabljajo kmetje, lastniki zemljišč pri že-

lezniški progi.

Drugi prehod med Slomom in Ponikvo, je ostal. Obsta na razdalji približno 300 metrov, kar je resnično zelo blizu. Problem pa je v tem, da morajo kmetje s svojimi vozovi po precej daljši poti. Zato nujno, če so se ljudje razburili in zahtevali pojasnilo. Glavni prehod, to je pri gostilni, kjer se na glavni cesti cepi pot proti Slomu, bo ostal in ga bodo sčasoma semaforizirali, omenjeni prehod pa bo kljub jezi ukinjen.

Težko je. Občani se jezijo in res ni prijetno, če se jim je pot tako podaljšala, na drugi strani pa je vprašanje, ali je mogoče imeti na kratki razdalji toliko prehodov in ali je moč s skromnimi sredstvi zagotoviti varnost. M. SENICAR

intervju

SAMOUUPRAVNO, TODA BOLJ PO DOMAČE

Izhajajoč iz dejstva, da tvori sedanje Gostinsko in turistično podjetje TURIST v Mozirju precej nekdanjih samostojnih in manjših podjetij, smo tokrat izbrali za naš intervju predsednico delavskega sveta tega podjetja, MIMICO GOLAVSEK, visoko kvalificirano gostinsko delavko, sicer pa na delovnem mestu poslovodje obrata Planinka na Ljubnem. V podjetju je že dalj časa, še zlasti, če k temu pristojemo čas, ko je bila še direktor samostojnega podjetja na Ljubnem, sedaj pa je že dve leti predsednica delavskega sveta v tem kolektivu, ki šteje okoli 50 zaposlenih delavcev.

NOVI TEDNIK: Vaše podjetje ima svoje obrate na območju cele občine, ker so se vsa gostinska podjetja družbenega sektorja pred leti integrirala v enotno podjetje. Kako ocenjujete to integracijo in katere so neposredne koristi, ki jih je prinesla?

MIMICO GOLAVSEK: Združitev vseh podjetij v eno samo je prineslo veliko koristi. Predvsem gre tu najprej za enotno politiko, ki jo izvajamo. Pomembno je, da smo združili vse kapacitete in da lahko sedaj tudi propagando izvajamo enotno, ko ne gre več toliko za en sam kraj, temveč je v to zajeta celotna občina. Mnoge koristi, ki smo jih dosegli z integracijo, pa so tudi v tem, da smo združili sklade, ki so bili prej pri vsakem zelo majhni, sedaj pa z njimi lahko postopno renoviramo obrate, ki so obnove potrebni.

NOVI TEDNIK: Kako pa ste se dogovorili za vrstni red pri tem? Znano je namreč, da je to včasih velik kamen spotike. Kako je pri vas?

MIMICO GOLAVSEK: Smatram, da zaradi tega ne bo prav nobenih problemov, kajti na podlagi potreb smo se dogovorili za prioriteto in sedaj to samo izvajamo. Letos smo na vrsti mi, tu, v Ljubnem, v teku pa so vse priprave tudi za Rečico.

NOVI TEDNIK: Kakšne pravice imajo vaše enote, nekdanja podjetja?

MIMICO GOLAVSEK: Naše enote so po številu zaposlenih izredno majhne, zato tudi nimamo nikakršnih svetov ali drugih samoupravnih organov. To so obratunske enote, ugotavljamo torej svoj dohodek, pravilnik za nagradovanje pa imamo enoten za celo podjetje. Osebnih dohodkov so kajpak odvisni od prometa.

NOVI TEDNIK: Ali ste v podjetju že obravnavali ustavne amandamane in kaj ste se dogovorili s tem v zvezi?

MIMICO GOLAVSEK: Na delavskem svetu smo o tem že govorili, absolutno pa so o tem premalo seznanjeni delavci, čemur pa je v dolbrani meri krivo tudi to, ker ni pravega interesa. Imamo pa tudi težke pogoje, saj se težko sestajamo, ker moramo vseskozi delati. V gostinstvu je pač tako.

NOVI TEDNIK: Kaj pa samoupravni akti? Jih že prilagajate novim pravilam, ki vam jih dajejo ustavna dopolnila?

MIMICO GOLAVSEK: Pogovarjali smo se že o tem. Prihodnje dni bo razširjena seja delavskega sveta, na kateri bomo morda spregovorili tudi o tem. Vsaj čas bi bil. Sicer je tako, da se pri nas vse dogovorimo na delavskem svetu, torej po samoupravni poti, samo bolj po

domače, ker smo pač majhen kolektiv.

NOVI TEDNIK: Kako ocenjujete vlogo družbeno političnih organizacij v podjetju? Ali so vam v oporo na sejah delavskega sveta?

MIMICO GOLAVSEK: Imamo samo sindikat, ki pa se bolj malo angažira in glede njegove negativnosti je moral reagirati tudi sam direktor. Trije člani ZK so povezani na terenu, mladinski aktiv, pa kljub temu, da je v podjetju veliko mladih ne obstoja. Pomoč? Je torej ni. Zlasti sindikat se bo moral lotiti nekaterih vprašanj in to brez odlašanja.

NOVI TEDNIK: Kako ocenjujete doseženo stopnjo samoupravnih odnosov v vašem podjetju?

MIMICO GOLAVSEK: Pri nas so specifični pogoji tako glede na dejavnost, kakor tudi glede na to, da smo se integrirali. V delavskem svetu so vsi šefi enot in nekaj delavcev. To bo kazalo v bodoče spremeniti. O vseh pomembnih zadevah odloča nedvomno delavski svet.

NOVI TEDNIK: Kdo sestavlja dnevne rede sej delavskega sveta?

MIMICO GOLAVSEK: Praviloma direktor, včasih opravi to sama, dostikrat pa to storiva z direktorjem skupaj. Važnejše materiale pravočasno razpošljemo vsem članom, ki se za sejo dobro pripravijo in imajo številne ter tehne predloge in dopolnitve. Mislim, da delavski svet kar dobro dela.

NOVI TEDNIK: Kako ocenjujete odnose v podjetju?

MIMICO GOLAVSEK: Mislim, da so odnosi med zaposlenimi dobri in prepričana sem, da bodo takšni tudi ostali v prihodnje. Vsi se razumejo in prizadevamo za boljše rezultate in večje uspehe ter seveda tudi osebne dohodke.

NOVI TEDNIK: Omenili ste osebne dohodke. Kakšni so?

MIMICO GOLAVSEK: Pred nekaj dnevi smo ponovno korigirali dohodke najnižjih kategorij, tako da znaša najnižji dohodek pri nas sedaj 1.100.— dinarjev, največji pa je ostal neizpremenjen, in sicer znaša 3.600.— dinarjev.

NOVI TEDNIK: Kako ocenjujete vlogo vašega podjetja pri nadaljnjem razvoju turizma v Gornje Savinjski dolini?

MIMICO GOLAVSEK: Prav gotovo bomo morali ob sodelovanju vseh drugih dejavnikov še veliko storiti, da bo dolina v turističnem smislu postala to, kar želimo. Sicer pa je tako, da smo za večje naložbe v prepotrebne gostinske objekte po vsej verjetnosti premajhni, zato bo treba ustrezne rešitve po tej plati iskati na drugem mestu.

NOVI TEDNIK: In kmečki turizem? Kako gledate na ta razvoj?

MIMICO GOLAVSEK: To, da večina gostov išče prehrano v gostilnah, stanuje pa v privatnih sobah, ni tisto, kar mnogi zamenjujejo za kmečki turizem. Gostje hočejo tudi kmečko prehrano. Pogoji so odlični in kmetom, ki bi šli v to, je treba pomagati. Še zlasti, ker se čedalje bolj uveljavlja tudi zimski turizem. Možnosti imamo pri nas odlične, naravnih lepot nam ne manjka, ne manjka tudi volje za ustvarjanje pogojev, manjkajo le ustrezna sredstva. Brez teh pa seveda ne gre!

Razgovor je pripravil: BERNI STRMCNIK

IVAN URANJEK

Cetudi si je svoj dom uredil v dolini, še vedno rad prihaja na Ponkovičane, v tisto prijazno vasi-ko nad Zalcem. Tam mu je sedmega aprila 1922. leta stekla zibelka. Jutri se srečuje z abrahamom. Zato že kar zdaj, na za-

četku, tudi naše iskrene čestitke k življenjskemu jubileju.

Vsem ko smo ga v prvih letih po vojni srečali zlasti v trgovini, v Naprozi, Koloniale-živila pa medtem tudi na odgovornem gospodarskem mestu med delavci takratnega mestnega ljudskega odbora v Celju, je zadnja leta znova v središču gospodarskega dogajanja. Po ukinitvi okrajne gospodarske zbornice se je lotil novega dela in uspel. Bil je namreč ustanovitelj sedanjega poslovne-ga združenja za obrt, gostinstvo in komunalo, organizacije, ki je v nekaj letih zaslovela in se uveljavila.

Obrt je postala ne samo njegov poklic, marveč tudi tisto področje, kjer skuša na vsakem koraku dokazati, da je zapostavljeno in da bomo morali zanj napraviti dosti več. Spominimo se samo nje-

govega lanskega poročila v okviru tradicionalnega sejma obrti, ko je s številnimi dokazal, da obrt še zdaleč nima tistega položaja, ki bi ga morala imeti, če bi hoteli govoriti o skladnem razvoju gospodarstva in družbenega življenja. Zaostaja zlasti tista obrt, ki je vezana na svoje majhne potrošnike.

Pomembno delo je opravil v tistem času, ko je se obstajala okrajna gospodarska zbornica. Tedaj je namreč izdal posebno študijo o obrti, ki je prav tako vzbudila izredno pozornost.

Ivan Uranjek pa je našel hvalježno, a hkrati težko delovno področje tudi v organizaciji sejmov obrti v Celju. Po prvem zboru slovenskih obrtnikov pred šestimi leti v Dobrni, so stekli celjski sejmi obrti. Ze na začetku so se predstavlili kot slovenska obrtniška mani-

obrazi

festacija. Pozneje so dobili že mednarodno obeležje, od lani dalje pa se vključujejo v tradicionalno srečanje obrtnikov in turističnih delavcev Koroške, Julijske Krajine in Slovenije. Celje je po zaslugi te prireditve postalo sejmsko mesto, žal pa še vedno značilno v svoji dragi improvizaciji.

Prizadevanja za graditev sejmskih prostorov v okviru rekreacijskega središča pod Golovcem so očitna in nebole se pojavljajo vprašanje, kdaj bo do povsem urešitve. Delo, ki je bilo zlasti po zaslugi Ivana Uranjeka opravljeno doslej, si zasluži, da dobi svojo končno obliko v novih prostorih. Potem bo Celje še bolj zavetelo in zastorelo. M. BOŽIČ

V ISKANJU NEDORE- ČENEGA

Človekova želja za iskanjem in izražanjem v tej ali oni obliki je že zelo stara in prav tako stara je tudi dejstvo, da se ta vzgon zelo jasno odraža ravno v otroštvu, v letih, ko se mladi osebnosti odpirajo svet v vsej svoji široki podobli. V današnjem času pa je svet v prvotnem pomenu besede tako odprt, kot ni bil še nikoli. Komunikacijska sredstva so zelo važen sestavni del našega življenja in preko njih smo povezani s sleherni stvarjo na tem planetu.

Vsa ta dejstva so nekje posredno združena v ho enju likovnega ustvarjanja mladih ljudi, ki bodo letos že drugič sodelovali s svojimi deli na Naši besedi 72. Že pred leti se je ta ideja porodila v želji, da bi se ta kulturna namizestacija v Celju razširila še na druge dejavnosti. Toda ta zamisel terja tudi temeljito delo za dobro realizacijo razstave, predvsem pa izbora. Tukaj bi morali organizatorji več sodelovati s strokovnjaki in z likovnimi pedagogi.

Na prvi pogled je zelo lahko iskati ustvarjalni izraz mladega človeka, posebej še na likovnem področju, kjer lahko ugotovljamo vrsto načinov k pristopu določenega problema v tematiki in likovni rešitvi konkretnega dela. Kakor se ponekod vidi vpliv pedagoga, tako se med deli razbohoti samoniklost, sredstvo in predmet sta prepuščena fantaziji in sproščeni govorici na papirju. Največja vrednost pa se odraža v delu in živi zazetosti, kar pa seveda negira vsaka izmikanja pred stvarnostjo.

Letošnji Naši besedi se bodo najbrž priključili tudi mladi glasbeniki. Zdaj se, kot da se približujemo uresničitvi zastavljenega načrta pred štirimi leti. Želje so velike. Postavlja se le vprašanje ali bodo organizatorji lahko pravočasno zagotovili kvaliteten izbor in pa seveda, kar je še bolj važno, ocenjevalno komisijo. Sploh pa se postavlja vprašanje, če je ta potrebna, kajti ni jasno, ali bodo v Ljubljani na republiški Naši besedi pripravljene na tako razširjeno dejavnost te kulturne prireditve.

Vse, kar lahko pozdravimo prizadevanja celjske mladine, da bi kar največ pripravila v danih možnostih. Te dane možnosti pa so največkrat izredna postrtovalnost in veliko, veliko entuziazma — ne samo pri izvajalcih, temveč tudi pri pedagogih, pri mentorjih in dolgoletnih sodelavcih Naše besede.

DRAGO MEDVED

PO 15. LETIH SPET V VELENJU

Občinski svet zveze kulturno prosvetnih organizacij v Velenju bo po vsej verjetnosti le prevzel organizacijo petnajstega srečanja amaterskih gledaliških skupin iz vse Slovenije. Srečanje bi bilo hkrati jubilejno, saj je bilo prvo takšno tekmovanje pred petnajstimi leti tudi v Velenju.

Celje

MNOGO NALOG

Konkretni programi so osnova vsakega kvalitetnega dela. To so ugotovili tudi člani sveta za šolstvo v Celju na zadnji seji in sprejeli zanimiv in zahteven delovni program.

Med prvimi večjimi nalogami sveta za šolstvo v Celju bo temeljita analiza razvoja srednjih šol. Dejstvo je, da je ta del vzgoje in izobraževanja v Celju izredno razvit. Vendar srednje šolstvo kaže več nerešenih vprašanj, kar je vmes tudi vrsta vsebinsko — še vedno popolnoma odprtih problemov. O tem smo v tedniku že pisali.

Zelo zanimiva bo razprava o mreži vzgojno — varstvenih ustanov, ki jo bodo oplemenitili še s podrobno analizo šolskih okolišev. Okvirni dosežki razporedi so še na podlagi starejših gradbenih okolišev, ki so se v zadnjem

času močno spremenili. Uklajevanje ne bo lahko, je pa nujno, ker se kaže vrsta težav, saj je vedno več otrok, ki obiskujejo iz ene ulice ali naselja dve različni šoli.

Pogoji za vpis v srednje šole ter politika štipendiranja imajo ponovno marsikaj skupnega. Res je, da bo svet za šolstvo obravnaval širšo problematiko štipendiranja, toda jasno je tudi, da mora biti za tiste osnovnošolce, ki so naderjeni in socialno ogroženi na razpolago določeno število štipendij. Drugače ne bomo storili niti koraka dalje od govorjenja pri odpravljanju socialnih razlik v naši družbi.

Posebno zanimiva programska točka sveta za šolstvo celjske občine je analiza samoupravnih odnosov v vzgo-

ji in izobraževanju. Pri tej analizi ne bo šlo samo za registracijo nekaterih odnosov znotraj kolektivov, ampak predvsem za postavitev čvrstih — vsebinskih medsebojnih relacij vseh zelo številnih samoupravnih institucij, ki so že sedaj na tem področju, pa je mogoče njihova funkcija nedodelana ali slabo poznana.

Svet za šolstvo v svojem programu ni izpustil analiz o dopolnilnem izobraževanju, kadrih, dejavnosti delavske univerze, domovih itd. ...

Na kraju lahko zapišemo uvodno ugotovitev. Program je kvaliteten, kar pa je šele prvi korak. Važno je, da bo ta kvaliteten program sveta za šolstvo celjske občinske skupščine tudi uresničen.

J. Z.

Celjski godalni orkester

NA KONCERTNEM ODRU

»Dobro se še spominjamo uspehov nekdanjega godalnega orkestra »Ivan Cankar«, ki je bil pred leti priznan celjski instrumentalni ansambel. Med lovoriko najboljšega jugoslovanskega amaterskega godalnega orkestra. Žal je ta orkester pred leti prenehal z delovanjem.

Po nekajletnem premoru pa lahko z veseljem ugotovimo, da v Celju zopet deluje podoben ansambel, tokrat samostojno glasbeno telo »Celjski godalni orkester«. Vodi ga član prejšnjega orkestra in profesor na celjski glasbeni šoli Valter Ratej, ki nam je v zvezi z delovanjem orkestra odgovoril na nekaj vprašanj.

Kakšen je sestav novega ansambla?

Orkester sestavljajo glasbeniki amaterji, ki čutijo potrebo po glasbenem vzdrževanju in želijo ob muziciranju preživeti nekaj prijetnih uric. Sicer pa so to ljudje različnih poklicev od obrtnikov do zdravnikov. Vsega šteje orkester 25 članov. Vsi so vestni in z veseljem prihajajo na vaje.

Novoustanovljeni orkester ima pravi gotovo tudi kakšne težave!

Problem, so. Največji je ta, da v Celju ni kladra za oboe, fagot in flavio. Tudi na glas-

beni šoli nimamo kandidatov za te instrumente. Tako moramo za nekatere skladbe iskati pomoč od drugod ali pa izbirati zgolj program

Valter Ratej

brez pihalnih instrumentov. Problem so tudi dijaki, ki odhajajo na študij in na katere potem ne moremo več računati. Zeleli bi je, da se glasbeniki amaterji, ki se zupo-

slijo v našem mestu, vključijo tudi v naš ansambel.

Kakšni so načrti Celjskega godalnega orkestra?

Ne delamo si še velikih načrtov. Perspektiva orkestra je namreč odvisna od dotoka pojencev in od vključevanja glasbenikov sploh. Želimo imeti zagotovljene osnovne pogoje za delovanje. Sicer pa se bomo že prihodnji teden, točneje 12. aprila ob 19.30 v VI. abonmanskem koncertu predstavili koncertni publik.

To je razveseljivo. In kakšen bo program?

Težje našega programa je slovenska literatura. Sicer pa bomo zaigrali dela Glucka, Škerjanca, Ivavca, Arniča in Rossinija. Solistka bo naša pianistka, profesorica na glasbeni šoli, Maida Fischerjeva. Na koncertu bodo podeljena tudi Gallusova odličja nekaterim dolgoletnim članom — glasbenikom, ki so sodelovali že v prejšnjem »Cankarjevem orkestru.

E. G.

Iz dnevnika SLG

Slovensko ljudsko gledališče Celje bo v četrtek, dne 6. aprila ob 19.30 uri uprizorilo delo španskega klasika Calderona de la Barce ZIVLJENJE JE SEN, v prevodu Nika Koširja. V vlogi kralja Bazilija bo nastopil član Mestnega gledališča ljubljanskega POLDE BIBIČ, ki bo tokrat prvič gost našega ansambla. Ostale vloge bodo interpretirali: Marko Simčič, Anica Kumrova, Ljerk Belakova, Bruno Vodopivec, Božo Sprajc in Jože Pristov. Sceno je pripravil Sveta Jovanovič, kostume Anja Dolenceva, glasbo pa Darijan Božič.

OBCINSTVO OPOZARJAMO, DA BO PREMIERA NAVEDENEGA DELA IZJEMOMA V ČETRTEK, 6. APRILA, IN NE V PETEK, KOT JE BILO DOSLEJ V NAVADI!

GLUHONEMI IGRALCI

New York — Linda Bove posluša s svojimi očmi, govori z rokami, igra pa s kretnjami celega telesa. Linda je članica nacionalnega gledališča gluhih. Sama vztrajno zatrjuje, da to ni gledališče za gluhe, ampak gledališče gluhih. Namreč, za razliko od mnogih gledališč za gluhe, v katerih pa nastopajo igralci, ki lahko govorijo, je Linda članica teatra, ki nastopa za gluhe — toda, sestavljajo ga igralci, ki so sami slušno prizadeti.

Vsi umetnostni kritiki so si edini v oceni, da je nacionalno gledališče gluhih v New Yorku eno od najboljših gledališč sploh, ki delujejo v Združenih državah Amerike. Samo v zadnjih štirih letih je gledališče dalo preko tisoč predstav, ki jih je videlo preko milijon gledalcev.

»Sčasoma so se ljudje tako navadili na zvok, da so bo pozabili, kaj vse se lahko pove z očmi in kretnjami,« pravi Linda Bove v nekem intervjuju.

Velenje se med drugim ponaša z dvema deloma akademskega kiparja Stojana Batiča. Oba spomenika so postavili lani. Vtem ko spomenik miru krasi veličasten Titov trg, so na robu mesta, na majhni vzpetini, postavili kip osvobodjene žene.

Foto: MB

Celje

NASTOP ZBOROV

V petek, 14. aprila, bo v celjskem narodnem domu občinska revija mladinskih pevskih zborov. Ta pregled dejavnosti je že tradicionalen in ga prireja Občinski svet ZK POS Celje v letu, ko ni Mladinskega pevskega festivala. Zadnja leta smo opazili, da je bilo za to prireditev relativno malo prijav, odnosno so nekateri zbori obravnavali to prireditev za nepomembno. Letos je to nekoliko drugače.

Revija bo v dveh delih. Popoldne bodo nastopili enoglasni otroški pevski zbor Osnovne šole iz Štor pod vodstvom Mire Kodrun, enoglasni otroški pevski zbor Zavoda »Ivanke Uranjekove« pod vodstvom Alenke Koželj,

troglasni mladinski pevski zbor Osnovne šole »Bratov Dobrotinskova« iz Vojnika pod zborovodjo Marijo Vodenikovo, mladinski pevski zbor Osnovne šole »Franca Krajc« iz Polul pod vodstvom Emila Lenarčiča, mladinski pevski zbor Osnovne šole »Franja Vrnčar« s Hudinje pod vodstvom Pavla Bukovca, mladinski pevski zbor Osnovne šole Store pod vodstvom Mire Kodrun in dekliški pevski zbor Pedagoškega centra iz Celja pod vodstvom Vida Marcena. Zvečer pa bodo nastopili: otroški pevski zbor Osnovne šole I. Celjske čete pod vodstvom Dragice Zvarove, otroški pevski zbor Glasbene šole iz Celja pod vodstvom Cirila Vertačnika, otroški pevski zbor II. Os-

novne šole pod vodstvom Sonje Kasesnik, mladinski pevski zbor IV. Osnovne šole pod vodstvom Milene Arbajter, mladinski pevski zbor I. Osnovne šole »I. Celjske čete« pod vodstvom Dragice Zvarove, mladinski pevski zbor II. Osnovne šole pod vodstvom Sonje Kasesnik ter mešani mladinski zbor celjske Gimnazije pod vodstvom Cirila Vertačnika.

Organizatorji želijo pripraviti vsem ljubiteljem mladinskega petja lepo in kakovostno prireditev, zato pričakujejo, da se bo udeležilo tega kulturnega dogodka veliko število Celjčanov — zlasti staršev, nastopajočih učencev. Po nastopu bi z zborovodji strokovni pogovor z ocenitvijo vseh zborov.

FRANCKA SE ŠETA, METLA POMETA

NOVINARKA NOVEGA TEDNIKA EN
„ŠIHT“ IN ŠE MALO SNAŽILKA V TOPRU

Osem ur. Vsak dan osem ur. Metla, Metla v dlaneh. Voziček na uzdi, košara odpadkov, prah v očeh, glava brez misli. Enakomeren ritem šivalnih strojev, ki pojo: norma, norma. Zadušljiva vročina. Praznjenje košar, sprehodi omel po tovarniški hali. — To je snažilkin vsakdan.

Ko sem se pretekli četrti napotila v Toper kot nova delovna moč (»nova« snažilka naj bi bila z vednostjo kadrovske službe en dan), se mi je zdelo, da sonce v tem letu še ni sijalo tako močno kot tisti dan. V prah zdobljeni sončni plameni so mi vlivali pogum, ki mi ga je primanjkovalo. Vedela sem, če me kdo prepozna, moja akaolija ne bo uspešna. Če... večni če, nisem zaznala, kako se bo vse izteklo.

SNAŽILKA FRANCKA ŠKERJANC

Ko me je tovarišica iz kadrovske službe na začitku »šihata« ob drugi uri pripeljala v garderobo in me predstavila snažilkam kot novo delovno moč, so me prijazno sprejele. »Kadrovskaa« me je dodelila snažilki Jožici, ki že polnih osem let vihti v rokah omelo in potiska vozičke. K pospravljanju velike šivalne hale je pritegnila še mene, ki sem kot »zelenokljuna« snažilka, ne več čisto miada, vsa zaradela, prestopila prag velike dvorane. Jožica mi je potisnila v roke obuljeno omelo, s tolažbo, da bom dobila v kraškem novega, in delo se je pričelo. Sprejela sem napotke, kako naj pometam izpod strojev, potem pa vse smeti vlečem proti koncu dvorane na velik kup. — Zadržala sem. — Spremljali so me mešani občutki in neskončna trema, da me katera od tristoletnih žena prepozna. Sukala sem se med radovednimi pogledi črnolasih nasmejanih rožnatih obrazov deklet in izmoganimi utrjenimi obrazi žena pepelnatih las. Nekatere so grle vame z radovednostjo, druge s posmehom, tretje s prizanesljivostjo, četrte z malce ošabnostjo. Bila sem radovedna in nonapovedana

kapljica je kanila v morje znoja, ki ga vsak dan stiskajo stroji. Celo nekaj znanih obrazov sem našla v paleti raznovrstnih značajev in usod. Matere, ki jih srečujem na roditeljskem sestanku, ko hodimo povpraševati za svojimi otroki. Niso me prepoznale, zato sem se pričela z večjim pogumom sukati med njimi. Vročina je puhtela vedno bolj in strah me je bilo misli, kakor je tu poleti. Kolegica Jožica mi je ves čas svetovala in pripovedovala o delu, o razmerah, o ženskah, ki so včasih tudi sitne, pa mi kljub temu čas ni in ni ubiral prave poti. Vse prepočasi so se vrtele urini kazalci in, ker sva bili dve, sva hitro pometli. Smeti sva pobrali kar z roko, lepo oddelile in izbrale gumbce, ki se naberejo po tleh, potem pa velike papirje, nitke, odrezane krpice, na tisoče jih je, metali v košare, jih naložile in odpeljale na dvorišče, kjer se zbirajo veliki kupi. Smeti, na tone smeti se ti smejejo v brk in čakajo na boljše čase, ko jih bodo odpeljali. Med vožnjo sva imeli z Jožico toliko časa, da sva malo pokramljali in da sem zvedela vso njeno zgodbo. In zdaj sem bila s pripovedjo na vrsti jaz. Veliko nisem lažala, malo pa le. Vprašala me je, kolikšno preizkusno dobo so mi namenili, pa bi se kmalu ujela, ko sem ji rekla, da mesec dni. »O, potem ste pa učen!«, me brez kvalifikacij jo imamo dva meseca,« mi je pojasnila. »Veliko šol že nimam, nekaj pa,« sem ji odgovorila in že je navedla pogovor na dialekt, ker sem prav gotovo Goranjka. Potrdila sem in že prešla prvo čer.

JOŽICINA PERSPEKTIVA?

Na drugo sem kmalu našletela in le nenevadna

prizanesljivost kolegice Jožice me je rešila. Po čiščenju hale in odvoza smeti je bilo na vrsti čiščenje stranišč in umivalnice. Se danes se sprašujem, kaj je bilo tisto, ki je Jožico napotilo, da je sama opravila najgrša dela (pobrala ženske vložke, omela in umila straniščne školjke), meni pa prepustila lažja, čiščenje ogledal in tal? Le njeno upanje, da se bo po osmih letih rešila dela, ki se ga nikoli ne privajam? Ali pa je videla strah v mojih očeh, ko sem vsa blede dihovale smrad, ki ga nisem bila vajena? Morda je bilo oboje, morda kaj drugega, vendar

Na kupe pometene cunjice so mojo novinarsko radovednost zelo vzpodbudile. Pa sem se takoj spomnila, da ne smem preveč spraševati, pa mi je potem to dobro šlo, da sem ostala do konca inkognita.

tega ji ne bom nikoli pozabila. V srcu je postalo toplo; kamen se mi je odvalil od srca in ko sva okoli šeste odšli k malici, sem bila že čisto prava snažilka. Vsrkala sem vase preznojenost žena za šivalnimi stroji, barve sraja, kroje anorakov, paro likalnikov, ropotanje prirojevnikov, bale blaga, naperjanje, krojenje, zavzetost in odgovornost mojstric, trde besede deklet, pomenke mater ob čik pavzi na stranišču —

in bila brez misli. Prav tako kot one — robot, a le za en dan.

ČISTILKA NI POMIVALKA

Med malico sem se sešla še z drugimi snažilkami in vprašanja so deževala. Vse so Jožici privoščile, da ima mene, ki jo bom razbremenila dose-danega dela in bo ona lahko odšla v proizvodnjo. Iskra upanja se je res prižgala v Jožicinih očeh. Črnolasa starejša snažilka mi je razložila svojo življenjsko filozofijo, ki jo pusti mirno živeti, ker se ne vtika v posle drugih. Raje vse potrpi, mi je rekla in želela, da bi ji potrdila. Se napotke za mojega predpostavljene-ga, vratarja Firsta sem dobila in že je priskakijala mala Tončka, ki čisti pisarniške prostore. Vsa zavzeta nam je razlagala, da je s plačo kar zadovoljna (snažilke v Topru zaslužijo okoli novega tisočaka), da pa ne misli več pomniti škodelic in posod od črne kave, ki si jo kuha »gospodaa« v pisarni. Ona jim bo že pokazala, je rekla in ko so ji pustili listek, naj pomije škodelice, jim je pismeno odgovorila: »Kdor pije, naj za sabo še pomije!« — Zgleda, hm, da se bo to dopisovanje nadaljevalo, dokler... dokler vratarju Firstu tega ne bo dovolj in bo napisal dolgo prošnjo na upravo, da se to uredi.

Spile so sok, kavico, ki

Od dveh do desetih zvečer z metlo v roki je težaško delo, zato ni lahko dobiti ženske za to delovno mesto

ra za »metražo«, ker sem visoka, drugi me je vprašal, če sem kakšna žlahta s to in to vzgojiteljico, ker sem ji čisto podobna in že je bila ura devet. V dvorano je vstopil tisti, ki sem o njem že toliko slišala, saj je bilo njegovo ime največkrat izgovorjeno. Vratar First. V naglici je s pogledom objel vso dvorano in meni, ki sem se mu zanimala z omelom približala, dejal: »Vi ste nova, ne? Jaz nič ne vem o tem. Veste, jaz sem tukaj šef, čez vse tukaj. Zglasite se pri meni v vratarnici, da sem nekaj pomeniva.« Aha, tretja čer sem pomislila in postalo mi je vroče. Nekoliko sem se pomirila, ko so mi druge kolegice ob odhodu dejale, da je danes First dobre volje.

Kar bo, pa bo, sem si mislila, ko sem ob koncu »šihata« ubrala pot proti vratarnici, kjer je imel vratar bolj malo časa zame. Vpisal me je kot Francko Škerjanc in me razporedil za naslednji dan na isto delovno mesto. Se sem pričakovala vprašanj in baje jih je poln, a se mi je mudilo k leptima dekletoma. Neopazno sem pobrala svoje stvari in se z na svide-njem na ustih poslovala od kolegic enega dne. Ze sem mislila, da za vedno. Pa ni bilo tako. Rabil sem slike in kot Francka Škerjanc drugi dan ponovno ob dveh odšla na delo. Ko sem vstopila, so me delavke že sprejele za svojo. Nič več ni bilo radovednih pogledov, vprašanj. Težava je bila le v tem, ker so vse ostale kolegice odšle na čiščenje dvorišča, jaz pa, ki sem pričakovala kolega iz redakcije, da me slika, sem se izgovorila, da bom raje pometala kar notri. Mojemu odgovoru so se druge čistilke začudile in spet je bila Jožica

ca tista, ki me je s svojo prizanesljivostjo rešila. »Pa ostanite notri,« je dejala in jaz sem se spet vključila v tekoči trak enakomernega vrtenja šivalnih strojev. Ko je kolega končno prišel, me je med drugim tudi posikal. Pa je vzkliknil mlad prikrejevalec: »Danes ima pa tale fotograf kar vas na piki. Ste mu že všeč, ja, najbrž ste fotogenični!«

Se en pogled po veliki dvorani in hitro sem odšla proti vratom.

DO KONCA ANONIMNA

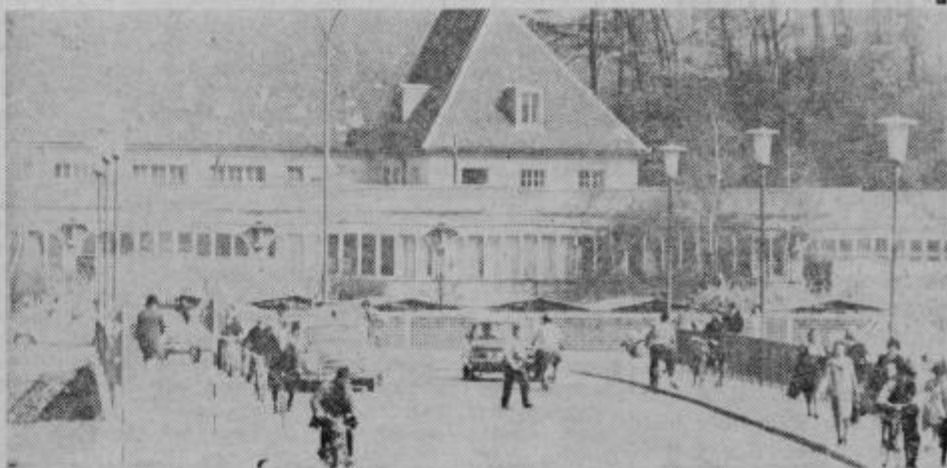
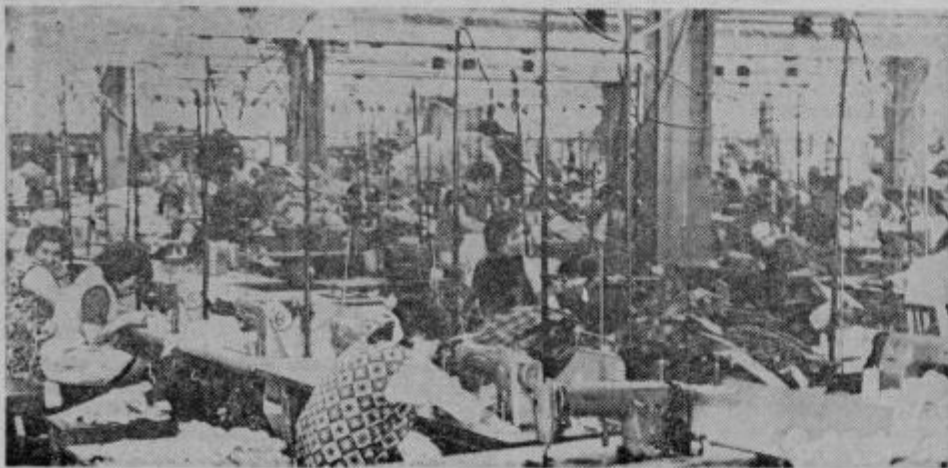
Od nobenega se nisem poslovila, niti od Jožice ne. Bala sem se, da ji bom prekmalu podrla upe, ki so ji vzrasli ob mojem prihodu. Ogoščevala sem jo, njo in vse druge, ker so me sprejele z odprtim srcem, kot svojo.

S propustnico za izhod sem po tretji uri zapustila Toper in z njim moj enodnevni »šiht« snažilke, ki je vnesla v najožji krog kolegic malce radovednosti in upanja.

Odhajala sem od tam, kamor se kot snažilka ne bom več vrnila. Odhajala, pa ne z oguljeno frazo v tolažbo, da je vsako delo častno, ampak z vero, da je vsakemu človeku dodeljen prostorček, ki ga želj izboljšati, olepsati ali pobegniti iz njega. Razumem, da vsaka snažilka s svojim prostorčkom ni zadovoljna in želi priti v lepši agartica. Jožice, Tinike, Francke, zahrepenijo po njem.

A ko bi vedele, da je bilo moje telo utrjeno in z žulji na rokah, a glava je ostala bistra, brez glavobola, bi hrepanele manj.

Besedilo: Zdenka Stopar
Foto: Drago Medved

Njihovo življenje je materinstvo

To je najpogostejši zakon materinstev s kopico otrok. Živ zav, polne trate razposajenih malčkov, jutranjega razburljivega odhajanja v šolo, ko so bosopetili po zmrzali, metanja aktovk drug v drugega, vračanja domov po nekaj urah odsotnosti, da je bila hiša spet polna razposajenega smeha.

Po dolgih letih, ko si je vsakdo od množičnih otrok že ustvaril svojo družino, spet vračanje pod rodni krov. Le ob praznikih, maminem ali četovem godu, za kolone. Pričakovanje vnukov osamelost dveh ostarelih ljudi le poživi. Ko odidejo, ostane sama.

Zakon mladosti in starosti.

NASITILA 15 LAČNIH KLJUNOV

Drobna, z živahnimi očmi, ki človeka v hipu preiščejo in ocenijo — taka se nam je predstavila **MARIJA KRAMER** iz Medloga. 69 let je že našla, ki jo ne ovirajo, da se hitro zasuče po kuhinji. Z možem je sedela pri zajtrku, ko smo jo zmotili s pogovorom.

Bila je rojena pri sedcu, zato je bilo vasovanje njenega moža pogostno. Narodila mu je 15 otrok, trinajst jih še živi. Eden je umrl majhen, drugi je pogrešan. Baje je ostal na ruski fronti. Ko smo zvedeli, da je to mati našega kolega iz redakcije Večera, smo poslušali njeno pripoved še bolj pozorno. Franček je njen najmlajši sin, najbolj »študiran«. Tudi drugi otroci so prišli do lepega kruha, izučili in izšolali so se. Eden živi v Avstraliji, drugi v Kočevju, tretji v Mariboru, ostali pa so razsutj po bližnjem okolišu. Čeprav doma ni najbogatejša kmetija, danes imajo tri kravice, pa je bilo vedno dovolj kruha. Ne toliko, da

bi si ga lahko rezali sami, a vendar toliko, da niso bili lačni. Po vojni je bilo najhuje, vedo povedati

obupa so sledili dnevi, ko je bilo treba izvirati kruh za vsako ceno. Sleherna mati to zna, mora

Marija Kramer

Kramerjeva mama. Osemindesetega in devetindesetega leta. Niso imeli ne kart, ne moke. Pa še živina jim je množično poginila... Dnevom

znati. Tako so pisani zakoni že od pampitveka. Samica preživlja mladiče, mati rešuje otroke.

Ko pridejo otroci danes domov, se spominjo vse

ga, zato jim tudi ni težko poprijeti za delo, kadar je nuja. Z njimi prihaja dvajset vnačkov, ki bolnemu dedku prinesejo nekaj veselja. Noge ga ne drže več, nam potoži, pa tudi »ona« je pri slabem zdravlju. Prevelika skrb za otroke jim je pokazala roge. Vsi so se izšolali, zato nihče noče ostati doma na posestvu. Med vse bomo razdelili, sta dejala oba, ko je jutranji žarek pomladanskega sonca pokukal skozi okno, kjer sta sama zajtrkovala. Sama.

BOL ZA SINOM

Srebrno sivj lasje, ki kukajo izpod rute prijazne **FRANCISKE LEŠERJEVE** iz Lopate pri Celju, mi že v začetku povedo, da njeno življenje ni poznalo velikih radosti. Oči so ji bile žalostne, ko smo jo lepega pomladanskega jutra obiskali. Takoj je bila pripravljena na pogovor, čeprav smo jo našli pri štetju enodnevnih piščančkov. Zmotili smo jo in v naglici pobrali nekaj podatkov, ki je vsak zase bil dovolj zgovoren.

Mati jo je rodila že pri letu, zato je ostala edinka, ki se je kmalu omožila na sosedov grunt. To je danes srednje velika kmetija, toliko velika, da je preživela deset otrok. Še osem živih, dvoje fantov je pobralo. Eden je padel na koncu vojne, drugi je umrl 1962 leta. Prvega je mati prebolela, drugega še danes ne. Uk-

rotila je žalost za možem, ne more pa zbrisati solz za sinom, ki si je vzel življenje. Potolažijo jo le vnački, ki se jih je skozi leta nabralo petnajst. Ostali trije sinovi in sedem deklet je raztresenih v bližnji okolici in najstarejšemu, ki je že dosegel Abrahamova leta, že lasje sive. »Tak je že kot jaz,« mi je dejala Lešerjeva mama, ki mi je vedela še toliko povedati o svojih otrocih. Ko so bili majhni, je bilo najhuje takrat, ko so po štirje hodili v šolo in je bilo treba vse obleči ter odpraviti. Pa takrat, ko

Zdaj je materi v prijetnem domu lepo. Tu uživa na jesen življenja, na svoji domačiji, ki jo vodi njen sin, prijetne urice v delu, saj njenih 73 let še ni upognil starostni križ. Še vsa krepka zmaguje gospodinjstva dela in vse postori okoli hiše. K njej se pogosto vračajo vsi otroci in takrat je hiša spet polna. Takrat, pravi Lešerjeva mama, sem spet mlada. Še bolečina za sinom se umakne spominom na mladost, na tisti čas, ko sta se dan in noč držala skupaj, ko je zora izpodrivala mrak. Pa se je vse

Franciška Lešer

so bili štirje v vojski, ko za vsakega ni vedela, kje polaga glavo zvečer, kje preživlja dan. Ali v strelskem jarku ali je ujet? Morda ga že ni več?

pozabilo, delo in skrb, samo da je bila pri hiši sloga. Te pri Lešerjevih ni manjkalo.

ZDENKA STOPAR

IZKORIŠČANJE

Ce že pišeš nekaj takšnega, kot so naslednje vrstice, praviš, da moraš na rediti najprej uvod.

Pravi!

Izkoriščanje človeka po človeku je tako suro kot človeški rod. Prav zaradi izkoriščanja (in ne samo zaradi dela) se je človeški rod dvignil iz primitivnih skupnosti do današnje stopnje, ko z vsemi modernimi in manj modernimi sredstvi težimo, da bi izkoristili to izkoriščanje. Izkoristimo naravo, izkoristimo svoje sposobnosti! Ne gradimo lastnega uspeha na ramah drugih, ne bomo uspešni na račun drugih, ne plezamo k cilju preko drugih.

x

Na Zahodu je tako: če si nekomu stopil na zult, preiščejo tvojo preteklost do obisti, kjer sta dva rivaia, izkoristata napake drug drugega in na njih gradita svoj uspeh.

x

Pri nas ni tako. Pri nas je izkoriščanje še bolj primitivno, na nizki ravni. Nekateri pravijo, da ga niti ni. Takšnim pravimo optimisti.

Vzemimo nedolžen primer: mojstru so posle cigarete. Pokiše vajenca, ki se pri njem strokovno usposablja, in ga pošlje v bližnjo trafiko. Popoldne mu isti še zmeče premog v klet. Tega je veliko in to so vsakodnevni pojavi, ob katerih samo zmagamo z glavo ter pričakujemo konference in sestanke, kjer bodo sprejeli stališča in mnenja ter pobude, kako bolje, kako v prihodnosti.

Pri nas izkoriščanje ne temelji toliko na tem, da bi se nekdo zaradi svojega položaja »dvignil nad drugega«, kot na tem, da si izboljša svoj materialni položaj na račun drugih.

Govorimo o dragih avtomobilih iz tujine, o razkošnih vilah in manj razkošnih vikendih, o računih v tujini in podobnem. Preprostemu človeku je nemogoče razumeti, kako ima lahko nekdo ob svojem normalnem osebnem dohodku drag avtomobil in čudovit vikend, se posebej to zadnje.

Kako?

Obstoji recept, katerega osnovna sestavina je izkoriščanje.

Tako je nek celjski direktor gradil vikend v okolici Celja. Kouko ga je sam gradil ne vem, imel pa je pomoč.

Eden od nižjih uslužbencev mu je moral vedno prisluškati na pomoč. Pa boste rekli, zakaj pa mu je? Zakaj se ni upri? Ne vem. Skratka ni se upri, ker je imel rad mir, službo in osebnih gonov.

Verjetno ne bi bilo hudo, če bi ta uslužbenec opravljal najpogostejša dela na direktorjevem vikendu v prostem času, toda — delal je v službenem času. Prvi dan ga ni bilo nekaj ur, drugo je prišel samo za nekaj minut v službo in podobno. V podjetju pa je opravljal pomembno delo — povsem fizično — zaradi katerega je lahko prisil do zastojev. Ostali so začudeno spraševali: kje je? Direktor je modro molčal, vikend pa je raste. In še raste.

x

In še bodo rastle, dokler bomo takšne recepte priznavali.

sosed sosedu

JAZ SEM SVOJE ZAVOZIL

Pred leti so občani zaselkov od Laškega do Gornjega zgradili cesto. Zbrali so denar za buldožer, krepko sami poprijeli pri delu, navozili kamene in gramoz ter speljali pot prevozno za avtomobile, na vrh hriba, kamor je nekoč še volovska vprega težko zmogla privleči voz.

Cesta je seveda speljana tudi čez mehke ilovnate travnike, zato bo trajalo še dolgo preden bo toliko utrjena, da bo prevozna v vsakem vremenu. Vsako leto, zlasti na pomlad, ko je svet razmočen, je treba znova seči v žep, zbrati denar za gramoz in prevoz, kajti tisto, kar zmora dati krajevna skupnost, ne zadostuje.

Tudi letos so odborniki rezjskega odbora stopili okoli in prosili občane za kakšen dinar, da bi mogli znova navoziti gramoz. Prišli so tudi do občana, ki se je izkazal za slabega soseda. Zgradil si je bil hišo, ki bi ga brez ceste vsaj enkrat toliko

stala, če bi jo sploh lahko zgradil. Ves gradbeni material so mu zvozili kamioni do stavbišča. Zdal pa, ko je pod streho, je sosede neprijazno odpravil žejne prek vode.

— Jaz sem svoje zvozil, je rekel, zdaj ceste ne potrebujem več!

— Lepa reč. Podoben je tistemu, ki je pobožno molil za dež in ko je začelo padati, je še zaprosil: — Ljubi dežek, padaj po moji njeni, izogni se sosedove!

Vrh vsega še res ni, da bi bil svoje zvozil. Kaj pa kurjava, gradivo za jutrišnje popravilo hiše? Kaj, če izbruhne neobdobje, kak požar, če pride kakšna nesreča? Mu bodo gasilci po zraku priprali, bo namesto rešilca prišel neukopter? Kes se človeku zgodi, da trenutno nima denarja. Mogoče bi reči, zdaj nimam, bom drugikrat dal. Toda ne! Jaz sem svoje že zvozil.

Takšne reči si sosedi zapomnijo. Ni človeka, ki bi ne bil odvisen od soseda.

zmikavte, tatove, krivoprišne, lažnike, goljufe so privezovali na sredi trgov k prangarjem, da so jih videli in sramotili tržani in kmetiči.

Tako v srednjem veku. Povprašajte svoj samoupravljalni čut, svoj osebni moralni kodeks: Koga iz današnje zgodbe bi privezali k sramotnemu stebru? Bodite porotnik in nam sporočite svoje mnenje.

— OD RINKE DO SOTLE —

Kmetijstvo

MESO IN ŽIVINOREJSTVO

VZPON GOVEDOREJE IN POMANJKANJE MESA – ODKUPNE CENE DOLOČA IZVOZ
– ZARADI TRENUTNEGA ZADOVOLJSTVA NE POZABITI NA LANSKE TEŽAVE

Pomanjkanje govejega mesa v naših mesnicah so nekateri poskušali povezovati s krizo v živinoreji. V resnici pa naši živinorejci ne čutijo krize. Nasprotno, povpraševanje po govedih ni bilo nikoli tako veliko in odkupne cene ne tako visoke kot v minulih tednih. To je vzpon naše govedoreje, kar potrjujejo tudi statistični podatki: 15. januarja je bilo v Jugoslaviji za 1% več goved kot pred letom dni, krav in junic pa celo za 2% več, a v Sloveniji vzlic lanske suši in pomanjkanju krme za 1,6 odstotka več krav in junic.

Krizo v naši govedoreji so si zamislili zato, da bi pomagali mesarjem do višjih cen mesa. Preskrbo z mesom je treba urediti, pri razmišljanju o živinoreji pa pustimo take trditve na stran. Sicer pa je znano, da je bila živinoreja v najhujši krizi vedno takrat, ko so bile

mesnice prenapolnjene z mesom.

Odkupna cena goved je začela pred meseci rasti hitreje kot cene mesa. Prišla je še zmrznitev. Cene mesa so zmrznjene, cene živine pa ne. Ni pa bil to glavni vzrok, da je v mesnicah začelo zmanjkovati mesa. Cene goved so porasle nepričakovano visoko zaradi ugodnega izvoza na zahodnoevropski trg. Domače cene mesa jim niso mogle slediti. V Sloveniji pa so se bolj zaostale kot v drugih republikah zaradi previdnosti. Živinorejci, mesarji in trgovci so namreč podpisali sporazum o oblikovanju cen govejega živine in mesa. Razvoj je pokazal, da to ni bil monopolistični dogovor v škodo porabnikov mesa. Podpisniki so le želeli, da bi bile cene živine in mesa trdnjše in trajnejše, in so za tak namen ustanovili stabilizacijski sklad. Zato so cene mesa rasle pri nas počasneje kot

v drugih republikah, čeprav cene živine ni mogel zadržati nihče. Kupci namreč prihajajo tudi od drugod.

Naše cene pitanih govedi so se že močno približale cenam v državah evropske gospodarske skupnosti. Verjetno so že dosegle zgornjo možno mejo, kajti v državah, ki izvažajo, morajo biti vedno nekoliko nižje, kot so v državah, ki uvažajo. Rasle torej ne bodo več. Kaj pa padale? Dokler države, ki uvažajo naše meso, ne bodo postavljale novih pregrad, ni nevarnosti za to.

Živinorejci se ne smejo preveč zanašati, da se sedanje razmere na tujih trgih ne bodo spremenile. Pred petimi leti so naši strokovnjaki še zatrjevali, da bodo zahodnoevropske države vedno potrebovale naše meso, zato bo za živino dovolj kupec. Pa so prekmalu prišla slaba leta, ko je tudi lepo živino bilo

težko prodati po taki ceni, da bi krili stroške pitanja. Veliki hlevi so se praznili.

Nekateri gospodarstveniki menijo, da tako črnogleda opozorila zdaj niso potrebna ali so celo škodljiva. Živinorejci pa tudi zdaj ne bi smeli pozabljati na zniževanje stroškov reje. Po zvišanju odkupne cene goved so povsem utihnile razprave o ceni koruze in krmil. Govori pa se, da bodo zajamčeno ceno koruze popravili, zvišali, čeprav je za rejo prašičev tudi zdaj predraga. Če se bodo možnosti izvoza poslabšale, bo lahko kmalu spet predraga tudi za pitanje goved.

Vzlic trenutnemu zadovoljstvu govedorejcev ne bi smeli pozabiti na usklajevanje cen živine in krmil. Pri tem pa bi bilo treba upoštevati razmere tudi na drugih trgih, kajti cena goved je pokazala, da smo od njih tudi odvisni.

JOZE PETEK

Tudi tam, kjer teče naravnost, se cesta iz Laškega v Breze vijuga kot morje ob viharju navzdol in navzgor. Črna črta je pririsan zato, da se vijugavi rob ceste bolje vidi.

KOLEKTIV
TRGOVSKEGA PODJETJA

TEHNO-MERCATOR
CELJE

POKLANJA BRALCEM
NOVEGA TEDNIKA ROMAN

Januš Golec

TROJNO GORJE

22

Drugo jutro ni bilo na spregled njegovega osebnega strežaja. Nekako preplašeno mu je zatrjevala služkinja, da lovi najbrž s kovači postrvi in je zanesla ribice pot kam dlje proti Kozjem. Škof ni bil zadrezasto strog, prezri je netočnost v službi. Opoldne mu ni nobena jed prav teknila. Mizni strežaj se je opravičeval, da je pripravila kosilo oskrbnikova žena, njegov kuhar se ne počuti zdravega zaradi spremembe zraka. Škofovega kočijaža in konjarja so morali zamenjati domačini. Vse je bolehalo, skoro nikogar od seboj pripeljanih služabnikov ni bilo na spregled.

Cerkvenega kneza so začele obhajati zle slutnje. Kaj, če je zablodil v tej grabi med tolovajske upornike? Najprej so stegnili roko po njemu zvestih spremljevalcih in kmalu bo izginil tudi sam. Bogve kdaj in če sploh bo prodrila vest na Koroško, da je zmanjkalo v teh zakotnih krajih krškega škofa? Najbrž je že zajetnik in mu je odločenih le še nekaj dni življenja? Da mu preprosti narod ni naklonjen, se je prepričal na lastne oči, ko je zavil s ceste na kolovoz. Ako mu je ljudstvo sovražno, kaj šele njegovi grajski voditelji!

Prestrašil se je prezvišani teh slutenj. Planil je pokonci in se odpravil k duhovnemu tovarišu — k g. župniku. Ko je videl domači dušni pastir škofov strah, čul sumničenje na upor ter tolovajstvo, mu je pokazal iz župnišča na sveže grobove, ki so se vrstili okrog cerkve eden poleg drugega. Ker pa visoki dostojanstvenik še vedno ni razumel, je izpustil strašno besedo: »Kuga!« Škof je izbulil oči, sapo mu je zaprlo, mraz ga je spreletel po celem telesu, sedel je v naslonjač. Na mah mu je postalo jasno, da je zašel v gnezdo ne človeškega, ampak kužnega tolovajstva! Kdo bi ga naj bil pozdravljal in se mu klanjal, ko pa je bilo vsakega strah, če ne bo njegov spreved v znamenju še hujšega okuženja in smrti... Njegov sluga, kuhar, mizni strežaj, kočijaž in konjarji, kje druge so, če ne v objemu kuge ali že celo smrti? Vzdihoval je bolešno, sklenil roke, molil, se prekrižal in odšel hitrih korakov v svoj stan. Poklicani oskrbnik je priznal, da je zalezla in oplazila kuga škofovo spremstvo. Razložil mu je vse, kar je že prestal od te grozne morilke Pilštajn, okolica in sploh cela Bistriška, Sotelska dolina ter hrvaško Zagorje. Nazaj bi bilo zanj že najbrž prepozno, naprej bi pomenilo še sigurnejšo smrt, treba je bilo ostati na mestu in čakati na smrt ali na milost prizanesljivosti iz nebes. Na škofovo vprašanje: Kaj naj ukrene, da ne pomrejo vsi? je odgovoril oskrbnik: »Pokopljimo mrliče, izženimo iz trga že okužene, nihče ne sme ven in ne notri, dokler se ne zaustavi morija. Prehrane je dovolj za nekaj mesecev. Edina rešitev pred kugo je beg pred okuženjem.«

Prezvišani je poslušal oskrbnikov nasvet. Takoj je bila sestavljena in od škofa podpisana najstrožja prepoved prekoračenja trške meje. Vsakemu toza-

devnemu prestopku je bila zažugana smrtna kazen! Škofovo prepoved je razbomnal ter razglasil grajski birič po celem trgu.

Ze takoj prihodnji dan so dokazali, da sta imela škof in oskrbnik prav. V trgu ni bilo nobenega novega slučaja okuženja, okolica naj le skrbi zase! Vladika se je počutil veliko bolj pomirjenega: a le noči je prebil v najrahljšem polspanju. Če je pustil okna spalnice zaprta, ga je nekaj dušilo, ako jih je odprl, ga je preganjala in obletavala bojazen okuženja. Najlažje je pričakal jutranji svit, če je vstal po polnoči, odprl okno, sedel na stol in gledal preko skal v mučno in vedno enakomerno med skalovjem šumljajočo Bistrico. Zuborenje valčkov v nočni tišini mu je kapljalo kot balzam tolažbe v srce in mu šepetalo, potrpi, tudi kuga se bo preselila odtod.

Neko popoldneč je bilo skakljanje Bistrice tako privlačno, da se je dvignil iz naslonjača, se naslonil skozi okno in prisluškoval napol glasni oznanjajoči tolažbi gorskega potoka. Prestavil je pogled od vodnih valčkov na strme stene in pod gradom je zagledal nekaj, česar se je prestrašil, kakor bi bil srečal samo bog nas varuj — črno kugo! Zasadel je oči v nočno prikazen — brez dvoma — bila je resnica, kar se je odigravalo preko skal. Med gradoma Hartenštajn in Pilštajn nad Bistrico je bil pozidan trg. Na sredini med obema utrdama so stale človeške postave zgoraj in krepko držale vrv. Od spodaj gor sta plezala po konopcu dva neznanca. Ko sta bila na vrhu pečin, je izginila cela družba v trgu. Tako torej je bila upoštevana njegova najstrožja prepoved, da ne sme nihče ven in noter. Ljudska brezbriznost ga je vznemirila in potrla. Na ta način se ne bo poslovila kuga, predno se ne bo zgrudila pod njeno koso zadnja žrtev. Sklenil je, da bo obračunal takoj drugo jutro z neposlušneži, a je še počakal. Hotel se je prepričati, ob kateri uri se spuščajo tihotapci kuge preko sicer nedostopnih skal v dolino. Ni mu bilo treba prežati dolgo. Ze v mraku se je ponovil prizor plezanja po vrvi, samo tokrat iz trga navzdol. Ni smel še dlje čakati in odlagati tolikanj nujne zadeve. Pozval je oskrbnika, mu zaupal odkritje in zapovedal, naj zgrabi nepokorneže še to noč in jih prižene zjutraj k njemu na odgovor in obsodbo.

Koga je pretirala drugi dan zarana nočna straža na zaslišanje? Pištelakovo Emo in njeno služkinjo: tri hlapce in dve dekli. Nihče od jetnikov ni vztrepetal, ni buknil v jok pri pogledu na razljutenega nadpastirja. Na odgovor pozvana gospodarica Ema je mirno in dostojanstveno izpovedala, da opravlja s svojimi služabniki vred po okolici noč in dan dela usmiljenja. Njo je blagoslovil bog z obilnim živežem. Kmet in bajtar sta proti Kozjem, Podsredi in Bučem že čisto izčrpana glede prehrane. Pomni naj tudi to, da lakota rodi kugo! Pred njegovo prepovedjo je raznašala svobodno milodare med najpotrebnejše, sedaj jih mora tihotapiti in žrtvovati cele noči za one, ki umirajo kot okuženi izgnanci na prostem brez strehe, hrane in toliko zaželene pijače. Tudi okuženec je človek z neumrjočo dušo in ne stekel pes, kateremu se ognemo ali pa ga pobijemo pri srečanju!

Nobena izpoved še ni napravila na škofa tolikega vtisa, ga ni toliko presunila, kakor Emina. Povabil jo je v globokem spoštovanju na stol in poslušal ter poslušal resnično povest o prebitkem ljudskem gorju po teh nesrečnih krajih od leta 1573 do danes.

(Se nadaljuje)

VSE ZA VAS POD ENO STREHO — VELEBLAGOVNICA

KEGLJAŠKA NEODGO- VORNOST

Pred časom smo že porili, da je izbirno tekmovalstvo za sestavo ženske kegljaške reprezentance, ki bo tekmovala na svetovnem prvenstvu, končano. Plasirale naj bi se tudi tri predstavnice izbirnega tekmovalstva: Križanec, Križanec, Križanec.

Med tem časom je namreč pet začela nastopati nekdanja najboljša jugoslovanska kegljarka Erskijeva in KZJ je novno razpisala serijo kvalifikacijskih tekmovalstev. Medli so tudi sistem točkovanja in v kvalifikacijah in ta začeli »jovo na novo« kot temu reče. To pa je slaba dva meseca pred začetkom svetovnega prvenstva v glavnju precej neodgovorno ravnanje. Rezultati teh drugih kvalifikacij bodo vsakega drugačni, ker so nekatere tekmovalke usmerile svoje priprave že za tekmovalstvo na svetovnem prvenstvu.

Ne nazadnje pa je tako po-
ovanje Kegljaške zveze Ju-
oslavije neodgovorno tudi
finančne plati. Stroški za
ova kvalifikacijska tekmo-
anja so precej večji, vendar
le na račun kegljaške bla-
jane, ampak tudi na račun
ernarnice posameznih tekmo-
alk. Le-te morajo namreč
ponovno izostati marsikatero
ro s svojega delovnega me-
la, kar slednjič tudi ni za-
lonj. Sprito vseh teh dej-
lev je treba ugotoviti, da
najo kegljave štorske ekli-
r, ki so se sicer že plasi-
le v državno vrsto precej
njsje možnosti, da jim to
pe tudi v ponovljenih kva-
fikacijah. To dokazujejo tu-
ji prvi rezultati, ki so kofi-
ortoliko vzpodbudni za
udvigova. E. G.

ŠE ENKRAT: TE- ŽAVE Z IGRISČEM

Z zadnjim odstavkom v
intervjuju pod naslovom
»Težave z igriščem« se
vodstvo III. osnovne šole
nikakor ne more strin-
jati. Sola je namreč že
četrto leto brez pravega
igrišča, ker investitor
kljub odločitvi Gospodar-
skega sodišča novega ig-
rišča se ni do kraja ure-
dil. Vodstvo šole je v us-
nem dogovoru s celjskim
klubom košarkarjev, da
lahko uporablja igrišče za
svojo redno vadbo. Dopu-
ščali smo tudi možnost,
da so igralci kluba upo-
rabljali šolske sanitarije.
S tem dogovorom smo ho-
teli ustreči njihovim naj-
nujnejšim zahtevam. Ker
pa nikakor nismo mogli
obdržati primerne disci-
pline in reda, ki ga šola
s 1000 učenci mora imeti,
smo morali v našem do-
govoru postaviti nekoliko
ostrejša zahteva.

Kar zadeva vzdrževanje
igrišča, šola zanj ne dobi-
va nobenih sredstev. Igr-
išče se ni končano in ima
šola le začasno dovoljenje
za uporabo. Sicer je pa ig-
rišče odprtega tipa in ga
uporablja lahko vsak. Šola
še ne more postaviti
svojega nadzora nad ig-
riščem tako dolgo, dokler
ga ne bo uradno prevzela.

Svet šole je odstopil Ko-
rarskemu klubu manjši
kletni prostor za ure-
litve sanitarij in garde-
robe. Šola namreč za to
ima sredstev, bo pa tudi
v bodoče zahtevala svoj
nišni red. Kdor se temu
ne more podrediti, ne bo
mogel uživati gostoljubja.
Ravnateljstvo

TEŽAVE S PODPISOM

Vse dosedanje razprave o
družbenem pomenu in pclo-
žaju telesne kulture so opo-
zarjale tudi na to, da se bo
morala ta sfera družbene de-
javnosti bolj organizirati. Le
tako bo mogoče združiti vsa
prizadevanja, vse tokove, v
enotno strugo. Zato je tudi
občinska skupščina v lan-
skem letu podprla misel, naj
se združijo vsi nosilci telesno-
kulture dejavnosti po načelu
osnovne dejavnosti, vsi
skupaj pa v telesno-kulturni
skupnosti.

Nedavna ustanovitev zveze
za rekreacijo je eden izmed
korakov k doseganju tega ci-
lja. Na vrsti je ustanovitev
občinskega centra šolskih
športnih društev. Priprave na
ustanovitev trajajo pravza-
prav že dalj časa, kakor pri-
prave na ustanovitev zveze za
rekreacijo. Izvirajo iz spo-
znanja, da je potrebno pri-
zadevanja 7.000 šolarjev
združiti v enotno usmeritvi
delovanje, da bi lahko zago-
toviš stalno delo in ne le ob-
časne dejavnosti ob različnih
tekmovaljih na občinskem,

medobčinskem in republi-
škem nivoju. Potreba po si-
stematičnosti dela ni pogoje-
na le z dobrimi rezultati, ki
jih šolske ekipe dosegajo na
teh tekmovaljih, ampak še
posebej zaradi tega, ker pred-
stavljajo šolska športna dru-
štva resnično najboljše fazo
za razvijanje telesno-kulturnih
navad ter kadrovske os-
novo kvalitetnega športa. Na
potrebo po stalnem delovanju
šolskih športnih društev pa
opozarjajo tudi podatki, da
ima preko 40 odstotkov šo-
larjev različne telesne okva-
re. Jasno je, da 2-3 ure
redne šolske vadbe ne omo-
gočajo bistvenega premika v
telesni kulturi šolske mladi-
ne.

Glede na to, da so o pred-
logu dogovora in pravilnika
centra razpravljali že vsi sa-
moupravni organi predvide-
nih ustanoviteljev, to pa so:
občinska zveza za telesno kul-
turo, temeljna izobraževalna
skupnost, zveza mladine Cel-
lje, društvo prijateljev mla-
dine Celje in društvo peda-
govov za telesno kulturo in

se o njem pozitivno izrekli,
ne vidimo razloga, zakaj je
prišlo do zastoja pri podpisu
dogovora. Razlogi za ustano-
vitev centra so dovolj tehtni,
da s podpisom ne kaže več
odlašati. Jasno je, da sama
ustanovi tev centra ne bo čez
noč menjala stanja, je pa to
solidna osnova, da se s po-
močjo profesionalnega orga-
nizatorja za šolska športna
društva, ki bo začel z delom
pri občinski zvezi za telesno
kulturo, razmere postopno
izboljšajo.

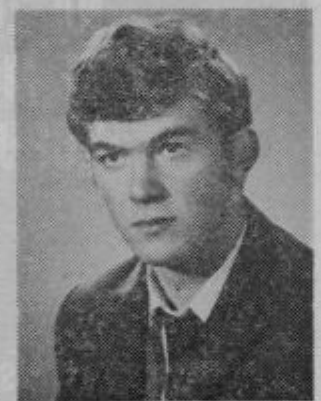
Tako bi pred ustanovitvijo
telesno kulturne skupnosti
ostalo le še ustrezno organi-
ziranje športnih društev, kar
bo, če bodo društva smatrala
za umestno in potrebno, mo-
goče doseči z reorganizacijo
občinske zveze za telesno kul-
turo. Če ne bo nepotrebnega
odlašanja, kot je to primer
pri občinskem centru šolskih
športnih društev, lahko prič-
akujemo, da bomo v Celju
pričakali pripravljeni sprejem
novega zakona o telesni kul-
turi, ki bo predvidoma takš-
no organiziranost tudi uzako-
nil.

115 m V PLANICI

Se nedavno smo bili ljubi-
telji smučarskega skakalnega
športa in seveda tudi vsi os-
tali priče prvega svetovnega
prvenstva v smučskih poletih
v Planici. Rezultati in uspehi
naših skakalcev so znani. Le
malokateri Celjani pa ve, da
ni dosti manjkalo pa bi med
predskakalci na planiški ve-
likanki gledali tudi člana cel-
jskega društva Izletnik DU-
ŠANA LIPOVŠKA, sicer de-
lavca pri podjetju Ingrad. Ta
20-letni mladenič skače šele
štiri sezone pa je bil letos že
član B reprezentance Jugo-
slavije in sodeloval na števil-
nih tekmah doma in v tujini.

Kateri so vaši večji uspehi
v letošnji sezoni?
Na dveh turnejah na Če-
koslovanskem sem zasedel v
močni konkurenci dvakrat 6.
mesto, v Avstriji pa sem bil
dvakrat četrti. Sicer pa je
zelo dober moj uspeh tudi
28. mesto med 72 tekmovalci
na tekmovalju za pokal
Kongsberg. Na državnem pr-
venstvu sem se nekoliko slab-
še uvrstil — bil sem šele
14. Pred tem smo namreč cel

teden trenirali na 120 meter-
ski skakalnici in jejbi prehod-
na 80 metersko zame preob-
čuten.

115 m v Planici — Dušan Lipovšek

Skakali ste na 120 meter-
ski?

Postavljen sem bil med
kandidate za nastop na letoš-
njem svetovnem prvenstvu v
poletih, kjer bi naj nastopil

kot predskakalec. Tako sem
opravil okrog 30 skokov za
trening na 120 meterski ska-
kalnici. Le enkrat sem poletel
manj kot 100 metrov. Naj-
daljši skok s padcem sem
imel 121 m, brez padca pa
115 m. Na mojo veliko žal-
lost so potem za predskakal-
ce na svetovnem prvenstvu
določili skakalce z daljšim
stažem, čeprav sem nekatere
na treningu precej »preska-
koval«.

Kakšni pa so pogoji za vaš
nastop pri SK Izletnik?

Moram reči, da precej sla-
bi. Pri klubu dobro skrbijo
za alpske smučarje, nečtem
ko skakalcem ne posvečajo
dovolj pozornosti. Večkrat se
zgodí, da ne dobimo povr-
njenih niti potnih stroškov.
To pa vsekakor ni vzpodbud-
no. Moram pa se zahvaliti
vodstvu podjetja Ingrad, ki
me je v mojih športnih ho-
tenjih zelo razumelo in mi
omogočalo udeležbo na raznih
tekmovaljih in pripravah.
Zahvalil pa bi se rad tudi
bratu — mojemu trenerju.
E. G.

Tone Goršič

ŠZ TRIM — ZA VSAKOKGAR

Ob akciji za značko TRIM — osnovno obliko trima —
teče v Mariboru, Ravnah, Murski Soboti, Velenju in Celju
tekmovalstvo za športno značko TRIM. Tekmovalstvo temelji
na izkušnjah tekmovalstva za sindikalno rekreacijsko značko
v Celju, kjer je tudi vznikla pobuda, da to tekmovalstvo, kot
sestavni del TRIM-a, zajame vso republiko. Pravila in pro-
gram je pripravil pisec članka s sodelavci.

Problem naše telesne kulture je
še vedno v odnosu do posame-
znika in družbe do nje. Telesna
kultura je še vedno naših pro-
blema, ne pa naša skupna naloga,
kar pa ni čudno, saj doslej nismo
znali pritegniti vsakega v vr-
ste aktivnih udeležencev telesno-
kulturnega življenja.

Tudi športna rekreacija v delov-
nih organizacijah se obravnava še
vedno kot stvar nekaterih priv-
lencev, ne pa vseh zaposlenih.
Razumljivo je, saj je dejavnost
v večini primerov tako organi-
zacija, da ustvarja prepad med ak-
tivno pestico in ostalimi, ki jim
ne ponudimo ničesar, jih ne zna-
mo pritegniti, velikokrat pa nima-
mo tudi pogojev za to — kadrov,
objektov in sredstev. Če še kaj
pomudimo, potem so to enkratne
ali občasne akcije. Probleme mož-
nosti za telesno-kulturno udeležvo-
vanje pa težko rešujemo, ker smo
sihi, malokaterini.

Nobene resolucije, stališča in
tete o koristnosti in pomembno-
sti telesne kulture ne bodo pri-
pomogle k bistvenejšemu osveta-
nju in bolj množičnemu udeležvo-

vanju ljudi. Stalno razpravljanje
in pisanje materialov in članov je
pomnilo v glavnem samo ta pre-
mik, da nihče več ne oporeka,
da je telesna kultura potrebna in
pomembna.

Poskusimo izbrati drugačno pot
razreševanja problemov telesne
kulture: s programi športa za vsa-
kogar, ki imajo končni cilj za-
gotoviti vsaj dva do trikrat teden-
sko (če že ne vsakodnevno) ak-
tivnost vseh ljudi.

Čeprav je še to veliko, pa bomo
vedeje premike naredili samo s
programi za vsakogar, s katerimi
bomo aktivirali tudi tiste, ki danes
še v veliki meri odločajo o sred-
stvih in o ostalih pogojih za te-
lesno kulturo. Pasivne opazovalce
moramo spremeniti v aktivne po-
trošnike dobrin, ki nam jih nudi
telesna kultura.

Zavzemamo se, da je skrb za
rekreacijo zaposlenih naloga samo-
upravnih organov in delovnih or-
ganizacijah, sindikalne organizaci-
je pa naj bi bile preko svojih ko-
misij izvajalci programa. Ko bo-
do člani teh organov videli v pro-
gramu športne rekreacije tudi sebe,

ostroma ko bo večina članov ko-
lektiva sodelovala ta program, po-
tem ne bo težko za sredstva za
nastavitev profesionalnega kadra
in za ostale pogoje, ki so majni,
aktivnejše delo.

Praksa kaže, da so organizirane
oblike (sindikalne športne igre,
interni tekmovalji, izleti ipd.)
prva oblika, ki kasneje spodbudi
tudi k individualni, neorganizirani
aktivnosti. V fazi obveščanja in
pridobivanja telesno kulturnih na-
vad moramo človeka še vedno vo-
diti in mu ponujati konkretne
oblike, ki bodo v začetku marsi-
komu pomenile tudi edino rekre-
ativno aktivnost.

Pri tem lahko uporabljajo naj-
večji rekreacijski objekti — narav-
no, strokovni kader od organi-
zatorja in vodnika rekreacije jim
naj bi predstavljali razni tekmo-
valni kartoni — programi aktiv-
nosti, navodila za rekreiranje ipd.,
za vse to pa naj bi trošili tudi
lastna sredstva, tako kot jih za
kino in drugo razvedrilo.

Torej skombinacija med organi-
zirano in neorganizirano bi naj
bila odgovor, kako in kje organi-
zirati šport za vsakogar. To kom-
binacijo predstavljata tudi obliki
TRIMA — tekmovalstvo za značko
TRIM (opraviti in pisati je tre-
ba 150 aktivnosti v enem letu) in
športno značko TRIM. Prvo lahko
pridobi vsak posameznik neorgani-
zirano, drugo tekmovalstvo pa mora
biti organizirano.

(se nadaljuje)

športne vesti

GIMNASTIKA

Občinsko prvenstvo osnovnih šol v gimnastiki je bilo v telovad-
nici Osnovne šole v Grižah. Največ uspeha pri pionirjih in pionir-
kah so imeli Zalcani. Vrstni red pri pionirjih: 1. Zalec, 2. Griže,
3. Prebold, 4. Polzeia, 5. Braslovce. Pionirke: 1. Zalec, 2. Prebold,
3. Griže, 4. Polzeia, 5. Braslovce. Med posamezniki pa je bil pri
pionirjih najboljši Vrant (Zalec), pri pionirkah pa Kerempčeva
(Zalec). T. Tavčar

Gimnastična tekmovalja med šolsko mladino zavzemajo vse večji razmah

Foto: Boris Mlinar

Na področnem gimnastičnem prvenstvu je iz celjske in zasavske
regije nastopilo nad 100 pionirjev in pionirk iz osemih občin. V polni
telovadnici II osnovne šole v Celju smo prisostvovali kvalitetnim
izvedbam posameznikov in posameznic. Pri pionirjih so pokazali
največ znanja tekmovalci iz II osnovne šole iz Celja, pri pionirkah
pa iz osnovne šole K. D. Kajuh iz Sošanja.

Tehnični rezultati:
Pionirji — 1. Pavliha (II. os. Celje) 38,5, 2. Klemen (D. Jereb,
St. K.) 37,6, 3. Potek (os. 8. I. c. 6.) 37,4. Ekipe — 1. II. osn. 8.
Celje 187,2, 2. K. D. Kajuh (Sošanja) 180,3, 3. Radeče 179,4, 4. D.
Jereb, Slov. Konjice 178,7, 5. B. Rök, Sošanja 178,3, 6. P. Spraje-
Jur, Zalec 176,3, 7. Rogaška Slatina 175,5, 8. H. Rajka, Hrastnik
172,4 in 9. Mozirje 165,2 točke.

Pionirke — 1. Ternz (KD Kajuh, Soč.) 36,6, 2. Samboj (II. os.
Celje) 37,3, 3. Petauer (os. 8. I. c. 6.) 37,1.

Ekipe — 1. K. D. Kajuh, Sošanja 183,8, 2. II. osn. Celje 180,4,
3. P. Spraje-Jur, Zalec 167,5, 4. Mozirje 165,0 in 5. H. Rajka, Hrast-
nik 157,4 točke. Tekmovalstvo je bilo odlično organizirano, najboljši
posamezniki (oe) in ekipe pa so od RC SSD iz Ljubljane prejeli
diplome in spominske značke. K. JUG

STRELJANJE

Najboljši celjski strelci se v soboto končali svoje zimsko občin-
sko prvenstvo. Presenetljivo so prvo mesto osvojili strelci Tempa,
ki so v štirih kolih abrali največ krogov. Celjani so drugi, Storjani
pa tretji.

Celjsko kolo je bilo izredno zanimivo in dramatično. Celjani so
poizkušali nadomestiti zamujeno, že je kazalo na uspeh, ko sta
deveti in deseti strelci ekip. Tempo močno premagala predstavnika
Celja in dosegla zmago. Tako so rezultati četrtega kola sledili:
moštva — Celje 2542, Kovinar 2536, Tempo 2523; posamezniki —
Seršen 270, Jeram 270, Jager (vsi Celje) 269, Streher (Tempo) 266,
Petrič (Te) 264.

Končni vrstni red prvenstva: moštva — Tempo 10173, Celje 10122,
Kovinar 10119, Avto Celje 7972, Miličnik 6901, Celje B. 6083, Ingrad
5400, Vojnaki 2750. Posamezniki: Seršen (Celje) 1091, Streher (Te)
1071, Dežman (Kovinar) 1063, Petrič (Te) 1059, Jager (Ce) 1056,
Dobovčnik (Ce) 1054, Brečko (Ko) 1053, Jeram (Ce) 1052, Hočevar
(Te) 1048, Petrovič (Tr) 1039.

Dve najboljši vrsti imata pravico sodelovanja na republiškem
prvenstvu s lokalizirskimi orožjem. K.

SMUČANJE

Smučarji treh celjskih kolektivov, Libele, Nivo in Togra so se
tudi letos pomerili v tradicionalnem troboju. Tekmovali so na Gol-
teh v velaslanu in pri tem pokazali precejšnjo kakovost. Prese-
netljivo so zmagali predstavniki Nivo, ki so imeli najboljše moči
v treh kategorijah. Končni rezultati: Nivo 305,3 sekunde, Toper
312,1, Libela 341,4 sekunde. Pri ženskah je zmagovala ekipa Nivo,
pri članih Libela in pri starejših članih Nivo. Med posamezniki je
bila najboljša pr. ženskah Rojnik (Nivo), Uršič (Toper) je zmagal
pri članih ter Tanšek (Libela) pri starejših članih. K.

Minuli petek je bilo na Golteh medobčinsko tekmovalstvo ude-
ležev, vadičev in trenerjev smučanja, področnega zbora Celje.
Sodelovalo je 47 tekmovalcev, ki so bili razdeljeni v tri skupine.

Rezultati — I. SKUPINA: 1. Nuncič Marjan (Celje), 2. Stoklas
Ernest (Celje), 3. Klinar Tone (Store); II. SKUPINA: 1.—2. Liseo
Ljane in Ovshte Mohir (oba Celje), 3. Zakeršek (Velenje); III.
SKUPINA: 1. Kopinšek Peter (Celje), 2.—3. Košič Herbi (Celje) in
Brijež Zvone (Store). F. Pangerič

ATLETIKA

V soboto 1. aprila je mladinski aktiv Tabor s pomočjo ZMS
v Zalcu povabil na svoj sestanek znane atlete AD Kladivar iz Celja.
Mlade Taborjane so obiskali: Urbančičeva, Urnarkarjeva, Bihac in
trener Šajnec. V prijetnem domačem vauđu so se mladinci pogo-
varjali s celjskimi športniki. Ko so jim ob koncu želeli kar največ
uspehov na športnem polju so izrazili tudi željo, da bi bilo podob-
nih srečanj še več. I. N.

VESTI IZ REKREACIJE

Komisija za rekreacijo in oddih je razpisala v okviru sindikalnih
športnih iger tekmovalstvo v nogometu. Ekipe lahko prijavijo samo
tiste igralce, ki ne nastopajo v rednih tekmovaljih. Prav tako je
razpisano tudi tekmovalstvo v odbojki za članice.

Komisija za rekreacijo in oddih organizira tudi tekmovalstvo v
kegljanju, ki bo veljalo za ekipno in posamično prvenstvo, šlo pa
se bo tudi za športno značko TRIM. Število tekmovalcev je zato
neomejeno. Tekmovalstvo bo od 17. do 24. III. na keglišču Ingrada.

V dvorani AD KLADIVAR bo od 11. aprila dalje vsak torek, sredo
in petek po 18. uri prijateljev namiznega tenisa na voljo devet
miz. Sindikalne organizacije lahko izkoristijo to priložnost in omo-
gočijo svojim članom reden trening. Najemnina je 8 din za mizo
za eno uro. F. P.

Na tekmovalju starejših članov v odbojki se je pomerilo devet
ekip. Tekmovalci Ingrada so ponovili lanskoletni uspeh in ponovno
osvojili prvo mesto.

Rezultati spomladanskega dela tekmovalstva so:

1. INGRAD 12
2. ZELEZARNA 10
3. CINKARNA 8
4. KLIMA 6
5. KOVINOTEHNA 4
6. AERO 0
7. PROSVETA 0

V boju za 8. mesto je ekipa FMO premagala ekipo TOPER z 24.

Tekmovalstvo v šahu je v polnem zamahu. Letos se je za tekmo-
vanje prijavilo kar 34 ekip, ki so razdeljene v 4 lige.

Končan je spomladanski del tekmovalstva v namiznem tenisu. Le-
tos je bila udeležba zelo dobra, saj je v devetih ligah članov, starej-
ših članov in članice tekmovalo kar 76 ekip.

poglejmo naokrog

Iz tedna v teden

ROMAN
PADEŽNIK —
NAČELNIK

Na seji občinske skupščine v Laškem je na priporočilo komisije za volitve in imenovanja bil za novega načelnika oddelka za družbene in obče zadeve imenovan ROMAN PADEŽNIK iz Celja, trenutno zaposlen pri medobčinskem zavodu za zaposlovanje. Roman Padežnik se je prijavil na razpis in je med prijavljenimi kandidati za odgovorno službo pri skupščini občine v Laškem najbolj ustrezal.

RENEZANSA
NARODNEGA
DOMA

Odločitev, da bodo v Celju začeli zbirati sredstva za gradnjo ustrežnejšega poslopja za potrebe občinske skupščine, pelje k uresničitvi dolgoletne želje Celjanov. Narodni dom naj bi po dolgih letih spet postal tisto kar je bil, društveno in kulturno središče mesta ob Savinji. Ker pa čas seveda ne priganja, tudi denarja ni na pretek, bi bilo prav, če bi razmislili tudi o možnosti rekonstrukcije fasade Narodnega doma v nekdanji bogatejši podobi?

HVALA
»VEČEROVEMU«
OBROBNICARJU

Obrobni komentar v mariborskem »Večeru« pomirja. Avtor zagotavlja, da v Mariboru niso za bicentriem, ali za to, da bi bil Maribor drugo slovensko središče. Tako jim je baje nekdo v Ljubljani očital. »Večer« pravi, da ima vsak kraj v Sloveniji

pravico postati v določnem smislu slovensko središče. Tako smo v Celju na primer veseli, da na slovenskem pod dvojino še ne bomo uvedli množine.

VSI OBRTNIKI
LAŠKE OBČINE —
KNJIGOVODJE

Vsi obrtniki v laški občini bodo odslej vodili knjigovodske knjige o svojih dohodkih, izdatkih in stroških, kot je to veljalo doslej sicer za večji del obrtnikov. Odslej v občini ne bo več takolimenovanih pavšalistov.

»OBRAZOM«
MANJKA
KOMPJUTER

Na naslovni strani najnovejše celjske revije »Obrazje« je domiselna podoba časa, prikazuje drsenje standarda. Simbolično sicer kar v redu, toda matematično »fotodokument« ni točen. Da smo po zadnjih podražitvah pri devetih zemljah na slabšem samo za polovico žemljice, to najbrž ne bo držalo.

PREKOPIRAJMO
PLAKAT

Po Avstriji so vse pannoje oblepili s plakati, na katerih avstrijski deček v irhovkah spremlja tujega delavca:

»Jaz se pišem Kolarič, ti se pišeš Kolarič, toda zakaj tebi pravijo »Čuša«.

Čuš je namreč stara žaljivka za vse nemško govoreče v Avstriji.

Mi bi mogli spremeniti le besedilo:

»Meni je ime Milan, tebi je ime Milan, zakaj potem tebi pravijo »Južnjaka«?

LAHKO CEPIMO TUDI STAREJŠE LJUDI?

To vprašanje te dni pogosto zastavljajo starejši prebivalci posameznim zdravstvenim delavcem: odgovoriti moramo, da ni zgornje starostne meje, ob kateri bi morali načelno odstopiti od cepljenja.

Obramba pred črnimi kozami terja, da cepimo čim več ljudi. Tako, kot lahko dobe črne kože otroci in prebivalci srednjih let, so ogroženi tudi starejši ljudje.

Res pa je, da je med starimi več onih, katere ne smemo cepiti zaradi kroničnih bolezni, ki pomenijo kontraindikacijo za cepljenje. Vse one bolezni, za katere menimo, da so kontraindikacija za cepljenje bolnikov srednje življenjske dobe, so tudi kontraindikacija za cepljenje starejših prebivalcev.

Najpogostejše bolezni v starosti, ki ne dopuščajo cepljenja, so: bolezni srca, ki so v takem štadiju, da zahtevajo trajno, kontrolirano uživanje kardiotonikov (npr. cedilanida in drugih preparatov digitalisa).

Kontraindikacija za cepljenje so tudi vsa ona težja kronična obolenja jeter in ledvic, ki jih v starosti česče srečujemo in se kažejo znaki popuščanja omenjenih organov.

Prav tako ne priporočamo cepiti proti kozam vse one starejše, ki so bili pred kratkim zdravljeni zaradi možganske kapi (pred tremi ali štirimi meseci). Vse one starejše bolnike, ki so že prej preboleli možgansko kap in je njihovo bolezensko stanje konsolidirano, lahko cepimo proti kozam.

Zdravniki upoštevajo pri starejših še dve bolezni, ki so kontraindikacije za cepljenje proti črnim kozam pri vseh starostih.

Arterioskleroza sama po sebi ne predstavlja kontraindikacije za cepljenje, če ni hkrati bolezenskih sprememb na srcu ali ledvicah, ki se kažejo s popuščanjem delovanja omenjenih dveh organov.

Po vsem tem lahko prav vsakega starejšega prebivalca cepimo proti črnim kozam, z izjemo onih, ki imajo zgoraj

naštete in še druga obolenja, ki predstavljajo tako v srednji življenjski dobi kakor tudi v starostnem obdobju kontraindikacijo za cepljenje.

Priporočamo vsem starejšim, ki iz kakršnegakoli raz-

loga niso bili cepljeni proti kozam, da se vsaj v bližnjem obdobju izogibajo kontakta z večjim številom ljudi, še posebej z onimi, ki niso bili cepljeni proti kozam. Če pa bi nastopila neposredna nevar-

nost okužbe, pa bodo ob ponovni presoji epidemiološke situacije cepljeni še ostali starejši bolni ljudje s posebnimi dodatnimi zaščitnimi ukrepi.

DR. BOJAN ACCETTO

Kdor dobro in hitro kupi dvakrat prihrani

VELEBLAGOVNICA

NA 20 ODDELKIH TE MODERNE VELEBLAGOVNICE KUPUJETE VARČNO

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO TEHNO-MERCATOR CELJE

med štirimi očmi

V SAMOSTAN
BI RADA

Zdenka K., iz P., sem stara 17 let, lepe in čedne postavne in hodim v tretji razred gimnazije. Imam fanta, ki ga imam zelo rada, on pa mene. Je zelo čeden in je lani končal osnovno šolo z odličnim uspehom. Na željo staršev pa je ostal doma, ker je edini sin in imajo doma lepo kmetijo. Moji starši ga imajo radi. Tudi jaz grem k fantovim staršem in jim pomagam pri delu. Njegova mati mi pravi, da ker sem pridna in čedna, bom njihova gospodinja. Tudi jaz imam veselje do parave in kmečkega dela, čeravno sem delavskega stanu. Zdaj pa sem izvedela, da dekle iz sosednje vasi misli na njega. To dekle je zelo čedno, je inteligentna in hčerka edinka premožnega kmeta. Videla sem že, kako je prišla s fičkom ponj in ga je odpeljala na svoj dom. Sem zelo zaskrbljena, če me fant pusti in prosim, svetujte mi, kako ga naj dobim nazaj. Če se bo poročil z njo, bom pustila svetlo veselje. Druga fanta

ne bom več ljubila, odšla bom v samostan in živela kot nuna. Fanta ne bom nikoli pozabila in ga bom nosila celo življenje v srcu, ker je čeden in priden.

ZALUJOČA ZDENKA

Draga Zdenka!

Če ne bi vedela, da preživljaš hude čase, ki te privadejo celo do razmišljanja, da boš odšla v samostan, ker te prvi fant, ki ti je všeč, ne mara bi se ti rada od srca nasmejala. Morda si tudi ti sama že v tem času, ko si čakala na moj odgovor, spremenila svoje mnenje in uvidela, da le ni vse tako

črno, kot ti riše in nudi življenje. Zagrabila te je ljubosumnost, ki ima svoj izvor prav gotovo v tvojih manjvrednostnih kompleksih, da je tvoja tekmiča boljša in inteligentnejša od tebe. Oprosti, tvoji trditvi, da si dijakinja tretje gimnazije, ne verjamem, ker te izdaja slab pravopis. Mislim pa, da imaš tudi o samostanu napačne pojme. Kot nuna bi morala v samostanu ostati vse življenje, ne samo »določene dneve«. Pa kam bi prišli, če bi vsa razočarana dekleta odhajala v samostan, kjer tudi ni vse tako rožnato kot misliš ti, draga Zdenka. Se veliko bo fantov, ki ti bodo všeč, samo nekaj časa mora preteči, medtem pa se boš malo umirila in razmislila, kajne?

Nataša

Ženin vsakdan

NEGOVANJE LAS
IN LASIŠČA

Kadar se pojavi na lasišču obilica prhljaja, če se vam lasje zamastijo, če vam začno močno izpadati, se boste verjetno odločile za zdravlilno oblogo pri frizerju ali doma. Frizerka vam bo verjetno svetovala pripravljeno emulzijo, ki vsebuje poleg masne osnove še razne biološke dodatke. To so sestavine, ki čistijo in utrjujejo lasišče, njihovo delovanje pa pospešuje topolota. Pri tem se zamašene lojnice odpro, koža se bolje prekrvi in otrdela gnezda prhljaja izginejo. Ob enem zgladimo lasna stebelca in povečamo njihovo elastičnost.

Pri večjih okvarah bi morala frizerka ugotoviti, ali potrebuje vaše lasišče hranilno holersterinsko, lecitinsko, rumenjakovo, oljno, zeliščno, hormonsko ali vitaminsko oblogo. Pri mastni seboroji vam bo verjetno priporočila sredstvo, ki vsrka maščobo in omejuje izločanje lojnic.

Za vitaminsko oblogo lahko vzamete kolestral emulzijo z

lecitinom, rumenjak in ricinovo olje. Za suhe in osute lase bo najbolje pripraviti oljno oblogo, za katero uporabite riblje olje, ricinovo olje nealkaličen šampon in rumenjak.

Tako zdravlilno kuro boste napravili seveda le redkokdaj, pri umivanju, pomagala pa vam bo, da boste ohranili lase zdrave. Vmes si lahko pomagata z masažo in z lasnimi vodami. S pravilno masažo lasišča skušamo preprečiti otrdelost lasišča, pospešiti prekrvitev in ublažiti živčno razdraženost. Pri pravilni masaži lasišče premikamo krožno, z vsemi desetimi prsti, najprej na tliniku, nato po celi glavi do sene in predela nad čelom.

Za redno nego lasišča lahko uporabljate tudi lasne vode, vendar morate vedeti, da prevelika količina alkohola, ki ga lasne vode vsebujejo, lasišče razmasti in draži. Lojnice svoje delovanje pospešijo, namesto da bi ga zmanjšale in stanje se lahko celo poslabša. Za seboroično kožo (masno) so zelo dobre lasne vode, ki vsebujejo koloidno žveplo in anovi, ki kožo ne dražijo.

BOŽA

MORNARJI
NA CESTAH

Iz tujine prihaja k nam moda mornarjev, zato srečujemo že prve lastovke te mode tudi na naših cestah. Sramežljivo se sicer skrivajo posamezni modeli mornariških čepic, mornariških ovratnikov, širokih hlač in stiliziranih kril. Za oči so modre in rdeče barve, ki v prijetne kombinacije bele, skladnem sožitju, ubrane na enotno struno, prijetno poživijo sicer zadnja leta že enolične modele kratkokrilnih oblek, pisanih barv. Lahko rečem, elegantna in mladostna

ZDENKA

Jana

sodoben ženski tednik

ZA USLUGE OBČANOM!

Prav gotovo ste že videli okusno urejeno izložbo v Stanetovi ulici v Celju, pa nedavno urejeno izložbo Vezenin v Prešernovi ulici. In ni treba posebej poudarjati, da so to Kreatorjeve izložbe. Za temi okni, za stenami so obrati tega celjskega krojaškega obrtnega podjetja. Ne samo tukaj. Tudi ob Savinji, v Storah. Mlado podjetje, saj ima komaj nekaj več kot pet let, se hitro razvija. Glavna zanimivost pa je v tem, da njihov razvoj ne gre v smeri industrijske proizvodnje, ampak ostaja predvsem uslužnostne narave.

Kako predstaviti to mlado podjetje? To vprašanje se zdaleč ni tako enostavno, kot je videti na prvi pogled. Lahko je sicer naštevati številke, ki govorijo o porastu zaposlenih, o skladih, prometu, ustvarjalnosti posameznih obratov, o investicijah. Tudi ni težko napisati kakšno besedo o zaslužnih ljudeh te delovne organizacije, o razvoju samoupravljanja, o delu družbeno-političnih organizacij v podjetju. Tudi ni težko nameniti kakšno vrstico kadrovski politiki podjetja, ki zaradi svoje razvojne poti še bolj pozorno gleda na mladega človeka — kam se bo usmerjal in kako!

Toda, ali ni že to dovolj, da prične človek razmišljati o teh drobnih stvareh in jih povezovati v logično celoto? Iz vseh teh podrobnosti izluščiti celotno sliko podjetja, ki načrtuje svoj razvoj na osnovi pridobivanja novih kadrov, predvsem iz lastnih kadrov. Ta celostna reportaža bo torej prikaz obrtnega podjetja KREATOR v Celju.

VSAK ZAČETEK JE TEŽAK

To staro pravilo so občutili tudi v Kreatorju, ko sta se združila OBRT-USLUGE iz Stor in celjska ELITA. Tako je pravzaprav nastal današnji KREATOR! Povsem jasno je bilo, da podjetje potrebuje program. Toda v prostorih so bili stari stroji, treba jih je bilo zamenjati, a ni bilo ustreznih sredstev. Kot obrtno podjetje so morali upoštevati želje potrošnikov, ki pa so iz dneva v dan zahtevnejše. Zahtevnejše predvsem v kvaliteti izdelave in pa seveda tudi v modernosti kroja. Prvotno je bilo delo usmerjeno v konfekcijsko proizvodnjo. Kolektiv je štel šest ljudi. V delo je bilo treba vključiti še pralnico v Storah. V prejšnji številki Tednika smo lahko brali, kako je direktor Miha Vodeb sam razvažal perilo in ga vozil od stranke do stranke pa v pralnico. Toda z vztrajnim, predvsem pa dobro organiziranim delom si je podjetje ustvarilo sredstva za nakup novih, sodobnejših strojev. Novi stroji so tudi v pralnici perila na LIPI v Storah, sodobno je opremljen obrat v Savinjski ulici in v Eliti, v Stanetovi ulici. Razvita je tudi kooperacija z Gorenjskimi oblačili iz Kranja. Pred dvema letoma se je Kreatorju pridružila še Vezenina.

OSTAJAMO PRI USLUGAH

Tako je poudaril direktor podjetja. »Mi se bomo razvijali v smeri, ki bo zagotavljala potrošniku kvaliteto. Kar pa je najvažnejše — doseči hočemo, da bomo lahko nudili občanom takšne usluge, ki bodo ustrezale zahtevam najrazličnejših okusov in pogledov.

Mi smo mlado podjetje, toda nekaj smo že pokazali potrošnikom. Nam vsak izdelek iz izložbe takoj preide v roke kupca in imamo probleme, da sproti izdelujemo nove, da imamo artikla za v izložbo. Mi moramo ljudem nuditi, jim pokazati, svetovati, jim odpirati oči.

Vse te besede so potrjene v izjavah nekaterih uslužbencev.

JANJA SIVKA je v Kreatorju predsednica upravnega odbora in namestnik poslovodje delavnice Elite. V podjetju je že, če upoštevamo še učno dobo, šesto leto, se pravi, od samega začetka. Na vprašanje, s kakšnimi problemi se srečuje pri svojem delu, je odgovorila: »Imamo veliko dela, pa premalo prostorov.« V tem stavku je veliko povedanega. »Problem je tudi rok izdelave. Ker nas je premalo, hitimo. Če bi nas bilo več, bi lahko mirneje delali, s tem pa bi lahko zagotovili še boljše kvaliteto kot sicer. Potrebovali bi več mojstrov. Tudi več delavk z večletno prakso nam manjka. Daljša praksa nekje tudi sama zagotavlja dobro kvaliteto. Trenutno imamo šest vajenk in smo z njimi zadovoljni.« Janjina osebna želja pa je, da bi uspešno končala srednjo modelarsko šolo v Mariboru. Pa da bi dobili še eno delavnico za moško modo. In kot predsednica upravnega odbora nam je povedala: »Lani septembra smo že imeli sklenjen družbeni dogovor. Sploh pa smo ga imeli tekstilci prvi. Z njim smo zadovoljni. Tudi z osebnimi dohodki. Sestankov nimamo mnogo, a so tisti dobro pripravljeni. Pri nas je upravljalni odbor glavni samoupravni organ v podjetju, imamo pa še svet delovne enote.«

FANTJE, V KROJAŠTVU JE BODOČNOST

Tako je dejal ZDRAVKO STEBLOVNIK, predsednik sveta delovne enote v Kreatorju. Po poklicu pa je modelar ali kreator. Zanimivo je predvsem to, da se za krojaški poklic ni odločil z največjim navdušenjem, čeprav danes zatrjuje, da ne bi bil nič drugega kot krojač. Izhaja pač iz krojaške družine! Končal je modelarsko šolo v Mariboru in zdaj v podjetju kroji in modelira. Izdelki, ki jih lahko vidimo v izložbi v Stanetovi ulici, so nastali izpod njegove skice in kasneje iz kroja. Povprašali smo ga, s kakšnimi občutki se je lotil tega dela, ali je kaj dvomil, če bodo Celjani sprejeli nekatere novitete.

»Moram priznati, da sem bil na samem začetku zelo ambiciozen. Kasneje sem se unesel, pa bil obenem prijetno presenečen in vesel, ker sem videl, da so ljudje zelo dobro sprejemali naše izdelke. Neverjetno, kako to daje človeku polet pri nadaljnjem ustvarjanju. Pri svojem poklicu delam konkretno s strankami. Z njimi se pogovarjam in jim svetujem. Z mladimi ni težav. So pač dovzetni za modo. Nekaj več problemov je s starejšo generacijo, ki se rada drži ustaljene klasične ali pa bi rada imela kaj »pol na pol«. To je včasih težko uskladiti. Lažje bi delali, če bi imeli poseben salon moške mode, ki je v Celju več kot potreben. Čisto drugače je, če imaš urejeno izložbo in ljudem lahko pokažeš nekaj konkretnega, ne pa da se pogovarjaš samo preko raznih modnih listov. Mislim, da bomo morali tukaj še marsikaj narediti. In še velik

Janja Sivka

Dragica Hanjsek

problem pri našem delu: moški se vse manj odločajo za ta poklic. Res je včasih veljalo pravilo, da je vsak »butle« dober za krojača. Pa to je še daleč od resnice. Osebnost vidim v našem delu veliko prihodnost, zato svetujem fantom, da grejo v uk za krojače. Za nadaljnje šolanje so velike možnosti. To sem izkusil sam in nikoli mi ni žal, da sem se lotil tega dela. Potrošnik je vedno bolj zahteven in treba ga je razumeti in mu ugoditi.

DRAGICA HANJSEK je poslovodja v Vezenini. Tako je nam povedala, da so sedanji prostori premajhni, da bi radi še boljše uredili izložbo in potrošniku čimveč nudili. Do sedaj so delali v glavnem po naročilu, zdaj pa sami krojijo. Predvsem je to otroško pletilstvo. Pokazali so nekaj novih krojev smelejše barve, in komaj časovno zmorejo vse zahteve. Tudi stranke so zelo zadovoljne. Toda to je rezultat dela z njimi. Predvsem strokovnega dela.

VIŠO ĐURKOVIČ: V Kreatorju je tehnični vodja. Ker ima po položaju priložnost, da je nenehno v neposrednem stiku z vsemi obrati podjetja in v podjetju je že pet let, smo ga povprašali, kako zasleduje razvoj podjetja in kaj ima priložnost videti? »Imam občutek, da je podjetje naredilo veliko. Ze podatek o zaposlenih govori, da se razvoj iz dneva v dan veča. Zda nas je zaposlenih že devetdeset. Osebnost sem sicer v stiku z obrati serijske proizvodnje. To morate razumeti tako: če dobimo naročilo kakšne delovne organizacije za boljše delovne plosče ali obleke, najprej delamo to, potem pa izdelke za našega kooperanta — Gorenjska oblačila iz Kranja. Isčemo tudi kooperanta za izvoz, kajti vse več deviznih sredstev bomo potrebovali za nabavo novih strojev. Kot vsi ostali pa tudi jaz poudarjam — nujno bomo potrebovali več prostorov. Ne gremo v tak razvoj, da bomo postali tovarna. Ostajamo pri uslugah. Ze zdaj smo dosegli to, da se ljudje navedejo na nas in to v tem smislu, če kdo reče: Hočem imeti nekaj posebnega in solidnega, potem bom šel h KREATORJU. In to zaupanje bomo razvijali še v prihodnje.«

Đurković Višo

Zdravko Steblovnik

ELITA

— šivilstvo in krojaštvo z močnimi eksponati, po naročilu

VEZENINA

— pletenje (ročno in strojno)
— otroške garniture
— vezanje (emblemi, prapori, zastave)
— šivilstvo ženskih oblik in kostumov

KROJAŠTVO, Savinjska 1

— serijska proizvodnja uniform, delovnih oblik, boljših delovnih plaščev
— ostalo kot kooperant z Gorenjskimi oblačili Kranj

KROJAŠTVO, Store

— dela po meri, tudi individualna naročila uniform
— moško in žensko krojaštvo

PRALNICA PERILA, Store (Lipa)

— individualna naročila
— pranje za podjetja (delovne obleke)
— pranje za gostinske lokale itd.

»Vezenine« so dobile novo podobo

MED NEBOTIČNIKI

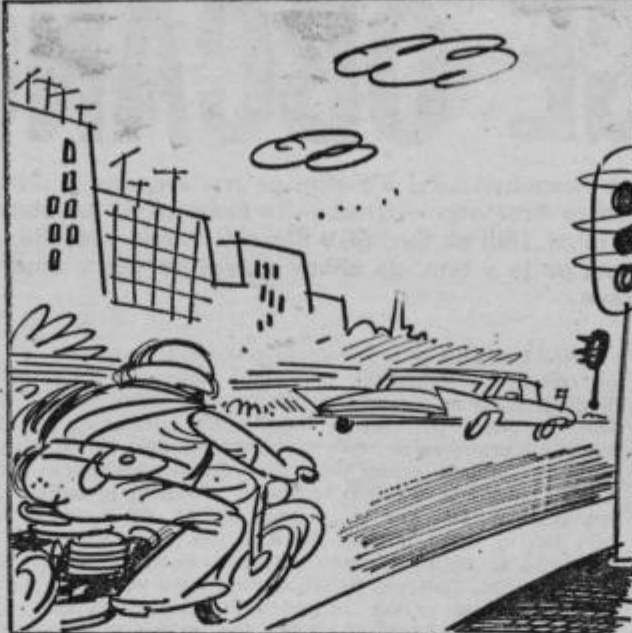
PIŠE IN RIŠE MARJAN BREGAR

25. — Pazi! je šušnil Polde Paradižniku v uho, ko ga je objel. »Paprika je najel tri atentatorje! Eden je na kostanju, drugi na mostu, tretji pa je tizle na podstrešju rdeče hiše...«

»Daj no!« je trd kot mabela odprl usta Paradižnik. »Policijo pokličem pri priliki!«

»Sema! Policija je z njimi...« je šepnil Polde in se izgubil v množici.

Da! Taka je kruta vsakdanost ameriškega trona. Bliskovito so pričeli delovati Paradižnikovi refleksi. Pritisnil je na gumb — streha je zabrnela čez limuzino; pohodil je vzvod za plin — in črna limuzina je šnila kot puščica po mestnih ulicah. Trop policajev se je udrl za njo.

Komaj so policaji dohitevali predsednika. Paradižnik

je še huje pritisnil na plin in pol policajev se je izgubilo v dalji; zavrtel se je v deteljico in še pet se jih je ostresel...

»O.« ko bi se mogel človek udreti v zemljo! je potopil soprogi ob sebi. Nato je pomolčal in se zazrl v obzorje. Iskrice upanja se je vžigala v njegovem srcu!

Na obzorju je štrlela v nebo konica rakete...

radio

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 7. APRILA: 8.10 Glasbena matineja; 9.35 Od melodije do melodije; 10.20 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Janes Brilez: Preprečujemo ehinokozo ali bulavost; 12.40 Z domačimi ansambli in godci; 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Napotki za turiste; 16.00 »Vrtljake; 17.10 Človek in zdravje; 18.15 »Signal; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute za EP; 20.00 Naj narodni pojo... 20.30 »Top pops 13a; 22.15 Besede in zvoki iz logov domačin.

SOBOTA, 8. APRILA: 8.10 Glasbena matineja; 9.35 S pihalnim orkestrom RTV Ljubljana; 10.20 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Jože Čuden: Naša hrabrovska kmetija v prihodnje; 12.40 »Po domače; 13.30 Priporočajo vam; 14.10 Sobotno popoldne za mladi svet; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 »Vrtljake; 17.10 Gremo v kino; 18.15 Iz operetnega sveta; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Mihe Dovžana; 20.00 Mladinski radijski klub; 22.20 Odjaja za naše izseljence.

NEDELJA, 9. APRILA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Lea Smolers—Ernst Battar: »Rdeči škrovi; 9.05 Koncert iz naših krajev; 10.05 Še pomnite, tovariši! — Pomen dejavnosti Borisa Kidriča v toku NOB (1941—45); 10.25 Pesmi borbe in dela; 11.15—13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.30 Nedeljska reportaža; 13.50 Z domačimi ansambli; 14.06 Z velikimi zabavnimi orkestri; 14.30 Humoreska tega tedna — J. Tomšič: Humoreska; 16.00—18.00 Nedeljsko športno popoldne; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 »V nedeljo zvečer; 22.20 Godala v ritmu.

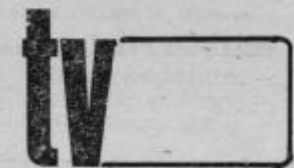
PONEDELJEK, 10. APRILA: 8.10 Glasbena matineja; 9.20 Cicibanov svet; 10.20 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Tatjana Stupica: Akcija o informiranosti v zasebnem kmetijstvu; 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru; 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Med zbori Marka Tajčevića; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 »Vrtljake; 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne; 18.15 Godala v ritmu; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Dorka Škoberne; 20.00 Stereofonski operni koncert; 22.15 Za ljubitelje jazz.

TOREK, 11. APRILA: 8.10 Operna matineja; 9.35 Slovenske narodne pesmi; 20.20 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.10 »Prišla bo pomlad; 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Drago Pogorelec: Možnost nakupa in uporabe podobne mehanizacije za delo v kmetijem gozdu; 12.40 Z domači-

mi ansambli in godci; 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Z ansambli Jožeta Privška; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 »Vrtljake; 17.10 Popoldanski simfonični koncert; 18.15 V torek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s Fanti treh dolin; 20.00 Prodajalna melodij; 20.30 Radijska igra — Frane Puntar: »Po pasje; 22.15 Koncert ansambla Šola Labacensis.

SREDA, 12. APRILA: 8.10 Glasbena matineja; 9.25 Igrajo majhni ansambli; 10.20 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Milica Oblak: Pridelovanje jagod pod folijo; 12.40 »Od vasi do vasi; 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Zamejski zbori pojo; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 »Vrtljake; 17.10 Jezikovni pogovori; 18.15 Slovenske popevke; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu; 22.15 S festivalov jaza.

ČETRTEK, 13. APRILA: 8.10 Operna matineja; 9.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov; 10.20 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Jaka Ferjan: Usmerjanje kmetij na pridelanje za trg; 12.40 Igrajo pihalne godbe; 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Pesem iz mladih gri; 14.30 Z ansambli Silva Stingla; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 »Vrtljake; 17.10 Koncert po željah poslušalcev; 18.15 Klavir v ritmu; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Jožeta Kampiča; 20.00 Četrtni večer domačih pesmi in napevov; 22.15 Iz opusov Aarona Coplanda in Hectora Lobosa.

NEDELJA
9.00 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plesivec) (Bgd)
9.40 Po domače s fanti treh dolin (Ljub)
10.12 Kmetijska oddaja (Bgd)
10.35 Mosaik (Ljub)
11.00 Ozoška matineja: Don Kihot, Čarni svet živali (Ljub)
11.45 Mestece Peyton (Ljub)
12.35 TV kašpot (do 12.55) (Ljub)
Nedeljsko popoldne:
Za konec tedna
Nedeljsko popoldne s Porliom Nekaj veselih domačin
Obisk v nedeljo
Konjske dirke v Aintreeju
Lubezen Orla — dok. film (Ljub)
18.25 Otroci galerije — 2. del francoskega filma (Ljub)
19.45 Cik-cak (Ljub)
20.00 TV dnevnik (Ljub)
20.25 3-2-1 (Ljub)
20.30 Vaščani Luga — serijska oddaja (Bgd)
21.20 Zabavno glasbena oddaja — (Zgb)
21.35 Športni pregled (JRT)
22.05 Poročila (Ljub)
22.10 Hokej Švedska : CSSR — posnetek s svetovnega prvenstva v Pragi (Ljub)

Drugi spored:
20.00 TV dnevnik (Zgb)
21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK
9.05 Odprta univerza (Bgd)
9.35 TV v šoli (Zgb)
10.30 Nemščina (Zgb)

10.45 Angleščina (Zgb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Bgd)
14.45 TV v šoli — ponovitev (Zgb)
15.40 Nemščina — ponovitev (Zgb)
15.55 Angleščina — ponovitev — (Zgb)
16.10 Francoščina (Bgd)
16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plesivec do 17.00) — (Bgd)
17.15 D. Kladnik: Čiribu — otroška nadaljevanja (Ljub)
17.35 Obzornik (Ljub)
17.50 V avtobusu — serijski barvni film (Ljub)
18.15 Mosaik (Ljub)
18.20 Proslava ob 60-letnici rojstva Borisa Kidriča — prenos (Ljub)
19.30 Rezerviran čas (Ljub)
19.50 Cik-cak (Ljub)
20.00 TV dnevnik (Ljub)
20.25 3-2-1 (Ljub)
20.35 V ogledalu časa: Tisoč milij — TV drama (Ljub)
22.00 Diagonale (Ljub)
22.50 Poročila (Ljub)
Drugi spored:
17.35 Poročila (Zgb)
17.40 Lutke (Zgb)
18.00 TV vrtec (Zgb)
18.15 Kronika (Zgb)
18.30 Studio 071 (Sar)
19.00 Mladi za mlade (Sar)
19.45 Propagandna oddaja (Zgb)
20.00 TV dnevnik (Zgb)
21.00 Spored italijanske TV

TOREK
9.35 TV v šoli (Zgb)
10.40 Ruščina (Zgb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Bgd)
14.45 TV v šoli — ponovitev (Zgb)
15.50 Ruščina — ponovitev (Zgb)
16.10 Angleščina (Bgd)
16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plesivec do 17.00) — (Bgd)
17.45 P. Bevk: Pestoma — III. del (Ljub)
18.00 Risanka (Ljub)
18.15 Obzornik (Ljub)
18.30 Ansambel The Seekers — II. del (Ljub)
19.00 Mosaik (Ljub)
19.05 Radiomaterij in vseljudska obramba (Ljub)
19.30 Rojstvo nekega izdelka (Marketing) (Ljub)
19.50 Cik-cak (Ljub)
20.00 TV dnevnik (Ljub)
20.25 3-2-1 (Ljub)
20.35 Društveno življenje — poljski film (Ljub)
22.05 Simfonični orkester RTV predstavlja: M. de Falla: No. 61 v španskih vrtovih (Ljub)
22.30 Poročila (Ljub)

SREDA
8.20 TV v šoli (Zgb)
16.40 Obzornik (Ljub)
16.55 Praga: Svetovno hokejsko prvenstvo — srečanje CSSR : SZ — prenos (IV-Ljub)
19.10 Mosaik (Ljub)
19.15 S kamero po svetu: Polnoč — no sonce (Ljub)
19.45 Cik-cak (Ljub)
20.00 TV dnevnik (Ljub)
20.25 3-2-1 (Ljub)
20.35 Istrači: Loize Roman (Ljub)
21.35 Javna tribuna: Mi med seboj (Ljub)
22.35 Poročila (Ljub)

ČETRTEK
9.35 TV v šoli (Zgb)
10.30 Nemščina (Zgb)
10.45 Angleščina (Zgb)
11.00 Francoščina (Bgd)
14.45 TV v šoli — ponovitev — (Zgb)
15.40 Nemščina — ponovitev (Zgb)
15.55 Angleščina — ponovitev — (Zgb)
16.10 Osnove splošne izobrazbe — (Bgd)
17.25 Don Kihot — serijski film (Ljub)
17.50 Veseli tobogan — Koper — II. del (Ljub)
18.30 Obzornik (Ljub)

18.45 Čarni svet živali — film (Ljub)
19.05 Glasbena oddaja (Ljub)
19.30 Od filma do filma (Ljub)
19.50 Cik-cak (Ljub)
20.00 TV dnevnik (Ljub)
20.25 3-2-1 (Ljub)
20.35 Četrtni razgledi (Ljub)
21.35 Bos sikoni pekel — japonska nadaljevanja (Ljub)
22.25 Jaz na ekranu: JPJ kvartet — I. del (Ljub)
22.50 Poročila (Ljub)
PETEK
9.35 TV v šoli (Zgb)
11.00 Angleščina (Bgd)
14.45 TV v šoli — ponovitev (Zgb)
16.10 Osnove splošne izobrazbe — (Bgd)
16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plesivec do 17.00) — (Bgd)

17.35 Dojenček — oddaja iz cikla Veliki in majhni (Ljub)
18.15 Obzornik (Ljub)
18.30 Zabavno glasbena oddaja — (Ljub)
18.45 Gospodinski pripomočki: Novosti pri sesalniki (Ljub)
18.55 Ekonomsko izrazoslovje: Mislilo delo (Ljub)
19.00 Mestece Peyton (Ljub)
19.50 Cik-cak (Ljub)
20.00 TV dnevnik (Ljub)
20.25 3-2-1 (Ljub)
20.30 Kviz 72 — prenos (Zgb)
pribl. 21.40 Hokej Švedska : SZ — posnetek s svetovnega prvenstva v Pragi (Ljub)
... Poročila (Ljub)

SOBOTA
9.35 TV v šoli (do 11.00) (Zgb)
17.35 Po domače (Ljub)

18.05 Obzornik (Ljub)
18.20 Štirje tankisti in pes — serijski film (Ljub)
19.10 Mosaik (Ljub)
19.15 Humoriistična oddaja (Bgd)
19.45 Cik-cak (Ljub)
20.00 TV dnevnik (Ljub)
20.25 3-2-1 (Ljub)
20.35 Vaš šlager sezone — prenos (Sar)
22.00 Tekmeča — serijski barvni film (Ljub)
22.50 TV kašpot (Ljub)
23.10 Poročila (Ljub)
Drugi spored:
16.40 Poročila (Zgb)
16.45 Narodna glasba (Zgb)
17.15 Kronika (Zgb)
17.30 Košarka (Zgb)
19.15 Humoriistična oddaja (Bgd)
19.45 Propagandna oddaja (Zgb)
20.00 TV dnevnik (Zgb)
21.00 Spored italijanske TV

Veronika CELJE

VESEL JE LAHKO

KER BO SIGURNO RAZVESELIL SVOJO ŽENO

SPECIALIZIRANA TRGOVINA Z DAMSKIM PERILOM

Veronika

CELJE - ZIDANŠKOVA 4

Celje

ZOPET VLOM V ŠOLO

Neverjetno, koliko je bilo v zadnjih mesecih vlovov v šole, čeprav dobro vemo, da je v teh zavodih težko najti še kaj drugega kot znanje. No, pa tega mali lopovi ne iščejo.

Pred dnevi je neznan storilec vlomil v osnovno šolo na Dečkovi cesti skozi slabo zaprto okno v bližini televizijske. Obiskal je vse pisarne, premetel vsebino predalov in ukradel 300 dinarjev. Nato je v kuhinji vzel še liter olja, kilogram sira in kumarice ter odšel.

Vransko

STRELA JE TREŠČILA

V zadnjem hudem neurju, ki je bilo nad celjskim območjem, je ob 22. uri zvečer strela treščila v stanovanjsko hišo ANTONA BISTANA iz Zahonce pri Vranskem. Strela je poškodovala zunanje in notranje stene spalnice in pohištvo. K sreči poškodovanih od strele ali ognja, ki bi lahko nastal, ni bilo. Pač pa je omet, ki je v velikih kosih pričel padati s stropa, lažje poškodoval ženo in dva domača otoka, stara tri in dvanajst let.

Mozirje

OROPALI SO DVA AVTOMOBILA

Pred dnevi so v mozirski občini zabeležili dva vlom v osebna avtomobila.

Najprej je neznanec vlomil v avtomobil ANTONA BEZOVSKEGA, iz Lačje vasi, tako da je razbil stipo. Ukradel je predmete v vrednosti 500 dinarjev.

Tudi v avtomobilu LEOFOLDA VODOVNIKA, iz Dola pri Gornjem gradu, je bilo vlomljeno na enak način, zato lahko predvidevamo, da gre za enega storilca. Odnasel je radioaparater in razne predmete v vrednosti 2.000 dinarjev.

poznamo zdravilna zelišča?

BREZA — BETULA PENDULA

Breza je s svojo košato krošnjo zelo lepo drevo, ki s svojim belim lubjem in prijetno zelenimi vejami poživlja svojo okolico. Zraste do 25 m visoko ter ima obilico živozelenih listov, ki so trioglati in nekoliko lepljivi. Odrasli listi imajo rahel vonj in so trpkoga okusa. Moški in ženski cvetovi so združeni v rumenkaste, posebne mačice. Breza raste vsepovsod v naši okolici, saj je zelo skromna rastlina in uspeva tudi na siromašni zemlji. Cveti v aprilu in maju.

Breza ima precej zdravilnih učinkovin, zato nabiramo lubje, listne popke, mlade lističe ter prestrežemo tudi brezni sok. Listne popke in liste same sušimo v tankih plasteh v senci in na prepihu. Brezini sok pa dobimo tako, da navrtamo deblo nekaj centimetrov globoko, v luknjo potisnemo stekleno cevko in sok prestrežemo v steklenice.

Breza vsebuje precej zdravilnih, zelo dragocenih snovi, ki spomladi poživijo človeka in pospešujejo izločanje škodljivih snovi, ki so se nabrale v našem telesu med zimo. Listi vsebujejo precej tanina, saponinov, grečin, eteričnega olja, smole, mineralnih snovi sluzi itd.

Zaradi prisotnih saponinov, eteričnega olja in grečin pospešuje brezni čaj ter tudi sam brezni naravni sok predvsem izločanje vode. Zato uporabljamo ta čaj pri obolenjih ledvic, kroničnem vnetju muhurja ter pri ledvičnih kamnih in pesku. Odvajanje vode je pomembno

zlasti tedaj, kadar se voda nakopiči v telesu zaradi vnetih ledvic in motenj krvnega obtoka.

Vodo, v kateri smo kuhali lubje, uporabljamo za kopanje nog, če se potijo ter za izpiranje raznih kožnih izpuščajev. Brezov sok, ki smo ga ulovili v steklenice, je tudi koristen kot diuretik, čisti kri in krepi. Zunanja uporaba tega soka je zelo uspešna pri izpadanju las. Redna masaža lasišča z brezovim sokom lase krepi in odpravlja prhljaj.

Za čaj vzamemo liste breze, plazeče pirnice, rman, ciklo, vso po enakih delih; v skodelico vode damo ščepec ali dva čajne mešanice, pustimo, da čaj zavre in ga takoj odstavimo. Po desetih minutah precedimo in pijemo čaj dva do trikrat na dan. Ljudska medicina priporoča to mešanico pri obolenjih ledvic in pri ledvičnih kamnih.

NOVA POSTOJANKA

Planinsko društvo iz Vranskega bo ob letošnjem prazniku občine Zalec slavilo pomembno delovno zmago. Na Čreti bodo odprli novo planinsko postojanko, v glavnem zgrajeno s prostovoljnimi prispevki in udarniškim delom, ki bo posvečena zgodovinski bitki I. štajerskega bataljona. Planinsko društvo Vransko sodi med najaktivnejša društva v kraju, v svojih vrstah pa združuje tudi mnogo mladih ljudi.

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

SLOJ ŽILA OD VODNICA UGRA- BTELJ DVOJICA AVSTRJ. ARHITEKT (ADOLF) ZAČETNIK DINAST. ARPADO- VICEV VIŠECI KAPNIK STRUPEN PAJEK, TUDI PLES									
MASSA STRAS- TEN LOVEC DVORANA ANTON OCVIRK DEL DNEVA DEL POSODE KUTINA LESENO PIHALO									
VIŠKA GORA V JUGO- SLAVIJI MEDMET IZRASTEK NA GLAVI GLASB. ZNAKI SKIRO SOMBOR VLADIMIR LENIN ZVEŽA ŽENSKO IME MORSKA PTICA KOMIK LAUREL									
JUGOSL. NAROD. ARMIJA SPANIJA FRANC. ROMANO- PISEC TORINO VRSTA VINA NEMCIJA									
SESTAVIL: Z. KOREN, RISALA: E. F.									

humor

Da, draga ... da, draga ...
da, draga ...

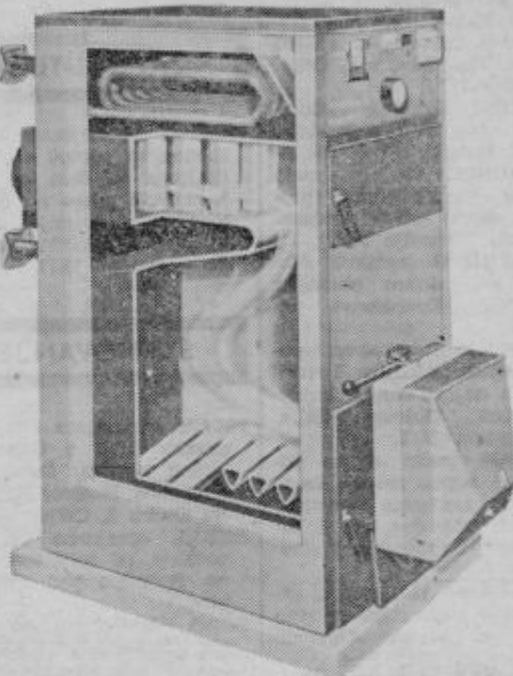
Brez besed

REŠITEV IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

(Glej sliko)

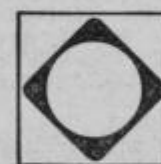
OGREVANJE VAŠEGA STANOVANJA BO CENEJŠE

15% POPUSTA

ob nakupu
BUDERUS
kotlov (ZRN)
iz kosignacije

nudi

KOVINOTEHNA
CELJE

VELIKO TEKMOVANJE OSMIH RAZREDOV OSNOVNIH ŠOL

- Pridobivate nove naročnike za revijo M v domačem kraju
- Vprašajte svojega razrednika, ki vam bo povedal prav vse o akciji
- Tekmovanje bo trajalo do 31. maja 1972. Najuspešnejše razrede čakajo bogate nagrade. Več zbranih novih naročnikov, večja možnost za nagrado in s tem za končni izlet celotnega razreda.

NAGRADA ZA VAŠ RAZRED

Za prve tri razrede na tekmovalni lestvici nagrade v višini 10.000 din.

1. nagrada 5.000 din
2. nagrada 3.000 din
3. nagrada 2.000 din

Za vsakega novega naročnika 10 din

Sodelujte v nagradnem tekmovanju. M revija vam omogoča končni izlet vašega razreda.

mali oglasi

PRODAM

VEČJO kuhinjsko kredenco in hladilnik »Himov« prodam. Marica Volferl, Celje, Ulica 29. novembra 55.

MOTORNO kolo NSU maxi, dobro ohranjeno prodam tudi za ček. Registrirano za leto 1972. Alojz Kremuš, Vojnik 96.

PRODAM prvovrstno sladko seno. Tine Zaveršek, Celje, Zagrad 17.

DODATNI štedilnik »Gorenje« malo rabljen prodam. Karl Pušnik, Store 106.

PAR JUNEV 650 pg — malo vozni — in stiskalnice (prešo) skoraj novo prodam. Kožuh, Trnovlje 37.

ELEKTRICNI štedilnik »Tobia« zelo dobro ohranjen prodam. Drapšinova 24. Celje.

KOMPLET Slovenskega poročevalca, komplet Tovariša in najrazličnejše knjige prodam Golouh, Celje, Malgajeva 16/I.

PRODAM razno sobno pohištvo, sobno omaro, kavč, mizico, rex stole in drugo. Ogled vsak dan od 16. do 19. ure. Ponudbe pod »Priložnost«.

VW KOMBI 1200 zaprt, generalno popravljen ugodno prodam. Marjan Ogrizek, Na rebru 10, Celje.

PRASICA za zakol prodam. Globoče 8, pošta Vojnik.

VW 1200 dobro ohranjen ugodno prodam. Bočna 151 pri Smrečnik.

PRODAM 6 panjev čebel. »Znidaršica«, čebelnjak in opremo. Jernej Selic, Smarjeta pri Rimskih Toplicah.

KRAVO brejo, vozno prodam. Franc Koželj, Bukovžlak 48, Teharje.

STANOVANJSKO hišo v Celju, Mariborska 24, prodam.

PRODAM posestvo 14 ha, 10 ha gozda in 4 ha obdelovalne zemlje. Poslopje potrebno obnove. Slavko Rogelj, Govce 28 a, Smartno ob Paki — pri Zel. postaji Paška vas.

PRODAM dobro ohranjen z volno polnjen divan. Mlakar, Robova 1, Celje.

MALO enostanovanjsko hišo z nekaj zemlje vseh kultur, 10 minut od avtobusne postaje Zagrad, prodam. Dušan Rudi, Zvodno 17, Teharje.

DVOSOBNO stanovanje v Celju, Jenkova 15, prodam. Vse informacije dobite pri Mari Artnak, Prvi maj 28, Trbovlje.

MOTOR fiata z menjalnikom po generalni 10.000 km prodam. Stefan Suhel, Pečovje štev. 23, Store.

SENO prodam (na Lopati). Lipovšek, Dobrova 52.

PRODAM enovprežni voz, kolesi široki 7 cm ter vprego za kravo. Cena ugodna. Rudi Ravnak, Smarjeta štev. 224, Škofja vas.

PRODAM lepo posestvo: hiša, gospodarsko poslopje, kozolec, vinska klet in 10 ha zemlje — njive, travniki, vinograd, gozd, sadno dreve in nasad črnega ribeza. Brezje 2, Vinski vrh pri Slivnici, Veronika Plevčak, Vinski vrh 18, Smarje pri Jelšah.

FIAT 1300, letnik 1965, prodam. Slance 17, Teharje pri Celju.

POCENI prodam tovarni avto TAM Piorar z novimi štiri cilindri in novimi gumami. Ogled možen vsak dan pri Hribnik, Babno 13, Celje.

KUPIM

ZASTAVO novi tip ali spačica kupim. Martin Vošnjak, Dolenja vas 12, Prebold.

KUPIM hišo v gradnji (najraje do 1. plošče). Ponudbe pod »Celje in okoliški kraji«.

STARO vseljivo hišo v bližini glavne ceste od Sentjurja do Rogaške Slatine kupim. Ciril Knez, Belo 8, Smarje pri Jelšah.

DIESEL stroj za Mercedes letnik 1961 ali 1962 kupim. Ponudbe pod »Dobro« ohranjeno.

KUPIM TAM 2000 malo rabljen. Ponudbe pod »Po možnosti kiper«.

ZAPOSILITEV

MLAJŠO upokojenko nujno iščemo za pomoč v gospodinjstvu in delo na vrtu k starejši gospe na deželi. Nudimo stanovanje, hrano in ugodno plačilo. Ponudbe — telefon 13-17.

STANOVANJE

ISCEM garsonjero ali večjo prazno sobo v Celju ali bližnji okolici. Ostalo po dogovoru. Radivoj Klincov, Na Otoku 5, Celje.

DEKLE sprejemam na stanovanje, po želji tudi hrano. Ponudbe pod »Sempe-tera«.

SOBO oddam eni ali dve-ma ženskama. Kidričeva štev. 20, ob Mariborski cesti.

ZDRASTVENA postaja Sentjur pri Celju išče za zdravniško v Sentjurju za čas od 1. julija do 30. novembra

KINO UNION:

do 7. aprila francoski barvni film REKRUT, od 8. do 10. aprila francoski barvni film SVETI PLAMEN, od 11. aprila dalje angleški barvni film DOKTOR V ZADREGI.

KINO METROPOL:

do 9. aprila ameriški barvni film TEROR IN STRAST, od 10. aprila dalje francosko-italijanski barvni film LOV NA SEFA TOLPE.

KINO DOM:

do 10. aprila italijanski barvni film SKRIVNOST HUDICEV AGENT, do 11. aprila dalje italijanski barvni film ZLOČINSKE SANJE.

KINO DOBRNA:

8. in 9. aprila francosko-italijanski barvni film LOV NA SEFA TOLPE.

SLG

Cetrtek, 6. aprila, ob 19.30 uri Calderon: »Zivljenje je sena« — premiera za premierski abonma in izven. V vlogi kralja Bazilija nastopa Polde Bibič, član MGL.

Ob 18. uri bo v gledališkem foyerju otvoritev razstave eksponatov Tovarne kovanega orožja Zreče.

Petek, 7. aprila, ob 15.30 uri Turgenjev: »Mesec dni na kmetih«, za V. mladinski abonma in izven.

Sobota, 8. aprila, ob 19.30 uri Calderon: »Zivljenje je sena« za sobotni abonma in izven. V vlogi kralja Bazilija nastopa Polde Bibič, član MGL. Vstopnice lahko dobite uro pred predstavo pri gledališki blagajni, ali pa jih rezervirate po telefonu 29-60 ali 29-64.

Nedelja, 9. aprila, ob 10.00 uri »Zivljenje na kmetih« za I. nedeljski mladinski abonma in izven, ob 15.30 pa isto delo za nedeljski popoldanski abonma in izven. V vlogi kralja Bazilija nastopa Polde Bibič, član MGL. Vstopnice lahko dobite uro pred predstavo pri gledališki blagajni, ali pa jih rezervirate po telefonu 29-60 ali 29-64.

1972 sobo s kuhinjo oz. romo večjo sobo. Cenjene ponudbe pošljite na Zdravstveno postajo Sentjur.

MLADA zakonca iščeta garsonjero ali sobo, lahko tudi neopremljeno s souporabo sanitarij. Marija Hajnik, Marice Kovačičeve 11, Ljubljana.

NUJNO iščem v Celju ali bližnji okolici enosobno stanovanje ali veliko prazno sobo s souporabo prikljin za eno leto. Cena ni važna. Ponudbe pod »Plačam v naprej«.

RAZNO

FIAT 1300 menjam za fiat 750 ali R4. Ponudbe pod »Ugodno«.

OPOZARJAM vse, da nisem plačnica dolgov mojega moža Freitag Cirila, Vrhe štev. 1, Teharje. Marija Freitag.

ENOSOBNO stanovanje v centru mesta zamenjam za dvo ali trosobno stanovanje v mestu ali izven — tudi v bloku. Ponudbe pod »Čuprijska«.

ZGP »MLADINSKA KNJIGA« LJUBLJANA

sprejme TAKOJ

INKASANTE za teren Celje in okolica.

Delo primerno za upokojence. Zasluzek zelo dober. Interesenti naj se pišmenoma javijo na ZGP »Mladinska knjiga« Ljubljana — Titova 145 — Inkasantska služba.

OBVESCAMO vse ljubitelje psos, da se bo začelo redno šolanje (za začetnike) v ponedeljek dne 3. 4. 1972 od 16. do 18. ure na klubskem vežbališču (na koncu Mestnega parka pred skladišči Slovenijales in Slovenija vino). Redne vaje bodo vsak ponedeljek od 16. do 18. ure. Klub za vzrejo športnih in službenih psos Celje.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage MARJE KRANJC iz Lokrova 55, se zahvaljujemo vsem, ki so ji lajšali bolečine v času njene težke bolezni, jo spremlili na zadnji poti in ji darovali vence in cvetje. Posebej se zahvaljujemo gospodu opatu za ganljive besede ob odprtem grobu in medicinskemu osebju celjske bolnice. Mož in sorodstvo.

KONCERT

Sreda, 12. aprila

Narodni dom ob 19.30 uri:

VI. abonmajski koncert

CELJSKI GODALNI ORKESTER

Dirigent: Valter Ratej

Solistka: Majda Fischer, klavir

Program: Glück, Skerjanc, Ipavec, Arnič, Rossini.

Prodaja vstopnic v glasbeni šoli.

PRAVKAR STA IZŠLA

tretji in četrti roman iz ciklusa CAROVNICA Z GRIČA:

TEKMICA MARIJE TEREZIJE, I. knjiga

TEKMICA MARIJE TEREZIJE, II. knjiga

DVORNE SPLETKE, I. knjiga

DVORNE SPLETKE, II. knjiga

V obeh romanah pisateljice Zagorke se prizorišče dogajanja preseli na avstrijski cesarski dvor. Bralce sreča večno zaskrbljeno cesarico Marijo Terezijo, žensko nenavadne trmoglavosti in nedoslednosti; njenega vladarskega zadovoljstva ne kalijo samo politični škandali, temveč tudi problemi v dinastiji sami. Knjige so bile napisane z mojstrsko roko in ljubiteljev vznemirljivih romantično pustolovskih romanov nikakor ne bodo razočarale

Cena za knjigi Tekmica Marije Terezije I-II je 130 din, za Dvorne spletke I-II pa 110 din.

Hkrati založba opozarja, da ima na zalogi le še omejeno število prvih dveh romanov:

SKRIVNOST KRVAVEGA MOSTU, I. knjiga
SKRIVNOST KRVAVEGA MOSTU, II. knjiga

MALLEUS MALEFICARUM, I. knjiga
MALLEUS MALEFICARUM, II. knjiga

Cena za knjigi Skrivnost krvavega mostu I-II je 96 din, za Malleus maleficarum I-II pa 104 din.

Knjige so na voljo v vseh knjigarnah in pri zastopnikih založbe, naročila pa sprejema tudi uprava na naslov

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
61000 LJUBLJANA, Mestni trg 26

ZA VAS
ZA VAŠE GOSTE
ZA VAŠE POSLOVNE
PRIJATELJE

KAKO SE OBVARUJEMO ČRNIH KOZ?

V tem članku bi želela pojasniti nekatere pojme, s katerimi se pogosto srečujemo ob sedanjih akcijah cepljenja proti črnim kozam.

Pri številnih nalezljivih boleznih razpolagamo z različnimi možnostmi, s katerimi bodisi povsem preprečimo njihov pojav ali pa vsaj omlatimo bolezenski potek.

Za najbolj uspešno obrambo proti črnim kozam velja cepljenje z živim virusom (živo cepivo), po katerem nastanejo v organizmu protitelesa, ki obvarujejo cepljenega pred boleznijo ob morebitnem stiku z bolnikom. To je aktivna imunizacija. Takšen način zaštite uporabljamo tudi pri sedanjem obveznem cepljenju zaradi nevarnosti epidemije črnih koz.

Prvo cepljenje z živim cepivom (primovakcinacija) naj se opravi le pri majhnih otrocih, praviloma do treh let. Živo cepivo uporabimo tudi pri že pred leti cepljenih otrocih in starejših oseb. Po prvem cepljenju v poznejših letih lahko namreč nastanejo hujše cepilne reakcije. Zato si ob nevarnosti epidemije pomagamo pri starejših prvič z mrtvim cepivom (vakcinacija antigen), ki sicer le v manj-

si meri poveča odpornost telesa proti infekcijski bolezni, vendar pa omogoča poznejše cepljenje z živim cepivom. Sele to drugo cepljenje zavaruje cloveka bolj zanesljivo pred črnimi kozami.

Ker razpolagamo le z neznatno količino tega vakcinskega antigena, ga bomo uporabili le v najnujnejših primerih za ogroženo zdravstveno osebo na infekcijskih oddelkih, karantenskih bolnišnicah, ipd.

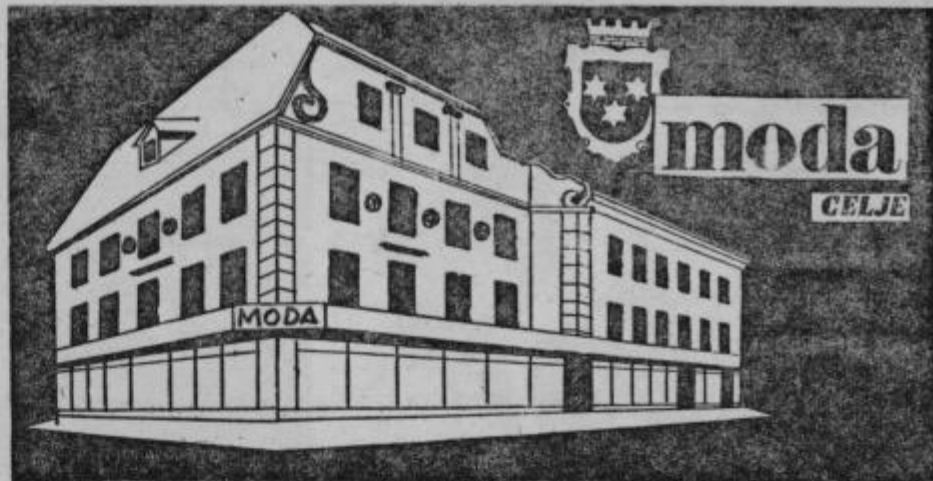
Nenadni izbruh epidemije črnih koz lahko prehitimo z možnostjo pravočasne organizirane obrambe in doleti nezaščiten osebo, ki je bilo v stiku z bolnikom. To smo doživeli ob sedanjih epidemijah na Kosovem in v Beogradu. Obolelo je več zdravstvenih delavcev, ki so oskrbovali bolnike.

Ali smo v takih primerih povsem brez moči? Sedaj že imamo posebna sredstva, ki vsebujejo večjo množino protiteles (imunoglobulin). Z njimi lahko vsaj začasno zaščitimo ogrožene osebe. Uporabimo jih pri ljudeh, ki jih ne moremo ali pa zaradi bolezni, nosečnosti in podobnega, ne smemo cepiti na običajen način (torej z živim cepivom). Imunoglobuline damo

tudi osebam, pri katerih je od kontakta s kužnim bolnikom preteklo več kot 6 dni. Sedaj uporabljamo pri nas nemški BE-RIGLOBIN (BEHRING-WERKE), švicarski VACUMAN BERN in domače preparate izdelane na zavodih za transfuzijo krvi in imunoloških zavodih (Zagreb, Beograd).

Zaščita z imunoglobulini je le kratkotrajna do največ 6 tednov. Če je človek še naprej izpostavljen nevarnosti okužbe, je potrebna ponovitev infekcije.

Od navedenih sredstev se uporablja švicarski preparat specifični anti-vakcinski globulin tudi za preprečevanje in zdravljenje morebitnih komplikacij, ki nastanejo pri cepljenju proti kozam. V profilaktične namene (za obrambo pred komplikacijami) dajemo manjše količine (0,5–1 ml intramuskularno), pri že nastalih komplikacijah pa precej večje doze. Imunoglobulini morajo biti shranjeni na temnem v hladilniku pri +4 stop. C, ker sicer izgube na svoji učinkovitosti. Opozorjam pa, da razpolagamo le z majhno količino imunoglobulinov, ki so rezervirani za skrajni primer resnične ogroženosti prebivalstva!

ZA POMLAD

SMO VAM PRIPRAVILI
OGROMNO IZBIRO
KONFEKCIJE

SODOBNI KROJI
MODNE BARVE

PRIPOROČAMO SE ZA VAŠ OBISK!

TRGOVSKO
PODJETJE

moda
CELJE

Z VSEMI POSLOVALNICAMI

LIBELA NAGRAJUJE — LIBELA NAGRAJUJE — LIBELA NAGRAJUJE — LIBELA NAGRAJUJE — LIBELA NAGRAJUJE

NAŠE VPRAŠANJE - VAŠ ODGOVOR

IN VAŠA NALOGA?

V vsaki številki Novega tednika vam bomo postavili eno vprašanje. Napisali ali obkrožili boste odgovor, za katerega boste prepričani, da je pravilen. Odgovore na kupone pošljite na uredništvo Novi tednik Celje, Gregorčičeva 5, do ponedeljka 8. tem se sodelujete pri izrebanju.

V izrebanje bomo uvrstili vse odgovore — pravilne in nepravilne. Toda z Libelinimi tehnikami bodo nagrajeni le tisti izrebanji, ki bodo pravilno odgovorili. Pri izrebanju igralec z nepravilnim odgovorom pa bo prejel knjižne nagrade.

Torej — vsak teden 15 nagrad za naše bralce in igralce v novi NT igri.

In še posebne nagrade za nove naročnike: za vse nove naročnike, ki se bodo naročili na NT z naročilnico, ki jo bomo objavili vedno na tem prostoru, pa bomo pripravili vsake tri tedne še posebno izrebanje — za Libelino konvektorsko peč ali pa za maser.

Skupno torej 250 nagrad Libele za nove naročnike in bralce!

In še 125 knjižnih nagrad NT.

Cepiva smo mislili, da bo naše zadnje vprašanje težko, pa se to ni zgodilo. V velikem kupu odgovorov je bilo le nekaj nepravilnih, tako da smo bili resnično presenečeni. Le nekaj jih je napisalo, da se je v Laškem rodil Josip Stritar. V naši nagradni igri ugotovljamo, da pride v uredništvo nekaj manj kuponov iz Slovenskih Konjic in Mozirja. Končan! in Mozirčani — sodelujte. Čakajo vas lepe nagrade.

Kdo so bili izrebanji:
Marija Kovačič, Ratanška vas 2, Rogaska Slatina

Erna Dolinar, Vrnčeva 25 c, Celje
Silva Bombek, Trubarjeva 48, Celje
Mina Benšek, Linhartova 18, Celje
Irena Pucelj, Ljubljanska 5, Velenje
Jelka Dolinar, Vrnčeva 25 c, Celje
Jolica Jelovšek, Tratina 17, Gorica pri Slivnici
Marjana Pungertšek, Turno 22, Gorica pri Slivnici
Anica Jurhar, Mihojnice 58, Griže
Jože Pur, Polzele 205

Konvektorsko peč Libela prejme:
Marica Petrovič, Obuteva, Trg svobode 10, Celje

Stoletno pratio prejmejo:
Branko Ošlak, Illova 7, Vojnik
Dragica Divjak, Dobriča vas 70, Sempeter
Brigita Lampret, Jankova 10, Vojnik
Alojz Kronovšek, Paršlje 23, Braslovce

Pravilni odgovor pa je bil takle: V Laškem bodo praznovali 60-letnico smrti slovenskega pesnika Antona Askercarja.

NOVO VPRAŠANJE ZA VAS

In novo vprašanje:

Tik pred Mozirjem pelje na desno cesta v Zekovce in Smihel, ki leži kakor vemo, na obronkih Golca. Tu se je leta 1887 rodil kot sin učitelja znani slovenski pisatelj. Oseba iz enega najbolj znanih pisateljevih del je mati Kastelka. Kdo je ta slovenski pisatelj?

Dopisnice z odgovori pošljite na naše uredništvo do ponedeljka 10. aprila 1972. Izrebanec na svidenje v ponedeljek, 10. aprila ob 17 ur. v uredništvu.

KUPON

10

Odgovor:

Ime in priimek:

Točen naslov:

Kmalu bo pomlad in poletje, torej čas, ko bo vaše telo bolj izpostavljeno pogledom ljudi. Zato čim prej poskrbite za vitko linijo. Vrnite vam bo samozavest in občudovanje v očeh mnogih ljudi, sicer pa je že od nekdaj bila vitka linija telesa neizčrpna inspiracija mnogih umetnikov. Kdo vam bo pomagal? Libelina tehnika NEVA vendar!

LIBELA-CELJE

NAROČILNICA

IME

PRIIMEK

TOČEN NASLOV

POSTA

S to naročilnico naročam Novi tednik in se s podpisom obvezujem, da bom redno plačeval(a) naročnino.

Podpis

LIBELA TEHTNICE TOČNE ZA KUPCA IN TRGOVCA — LIBELA TEHTNICE TOČNE ZA KUPCA IN TRGOVCA — LIBELA

Hmeljarji v Savinjski dolini bodo v teh dneh pričeli z deli v hmeljiščih. Prvo in najtežavnejše delo je odkopavanje hmelja. Ker je za to delo premalo delovne sile, so že prispeli sezonski delavci iz Medijmurja, Hrvaškega Zagorja in tudi iz Srbije. Posnetek je iz hmeljišča KK Hmezzad Zalec v Ločici pri Polzeli. Foto: T. Tavčar

Odborniki obeh zborov skupščine občine Smarje so v minulem tednu na redni seji obravnavali vrsto aktualnih vprašanj. Najprej so poslušali poročila o dejavnosti nekaterih občinskih organov, še posebej pa so pozorno prislunili obrazložitvi poročila namestnici okrožnega javnega tožilstva VIDI KOSIJEVI, nato pa so razpravljali in sklepali o vrsti odlokov, ki so izrednega pomena za nadaljnji razvoj družbenih odnosov v občini Smarje. Med najpomembnejše je šteti prav gotovo sprejem družbenega dogovora o ustanovitvi sklada za štipendiranje talentiranih otrok. Na sliki: odborniki na seji! Foto: Berni Strmčnik

Mlini in mlinarji

Piše DRAGO MEDVED

KJE SO TISTI ČASI?

KOSOV mlin so požgali ustaši. Zrastle je nov na istem mestu in v enem dnevu so zmleli tudi devetdeset brent pšenice na pravih kamnih, ne umetnih. Pri KUKOVIČIČU v Socki pa bo mlin še mlel, saj mladi Anton ne misli opustiti tristoletne tradicije, ki je bila še pred nekaj leti živa potreba.

Sicer pa itak — skoraj v vsakem mlinu ima ženska roka več opraviti okoli kamnov in pšenice.

Kot vse mlne pa je tudi njihovega najbolj prizadela vojna. V njem se pač najde moka in tam je tudi kruh. V vojni pa je lakota zvesta spremljevalka človeka. Kadar so prišli partizani, so dali, ustaši pa so jemali sami. V neposredni bližini mlina so bile bitke, kajti sam mlin je stisnjen med Bistrico in hribom. Prišli so ustaši in hoteli zažgati mlin. Pa so partizani napadli Podsedro in ni so imeli časa zažgati. Vedeli so, da so bili partizani pri domači hiši. Tisti časi so neopozabni. Hiša je bila polna, saj sta imela Betka in Anton sedem otrok. Toda tudi vojna je minila. Hudo pa se pozabi, pravijo ljudje. Toda tudi to pravijo, da hudega nikoli ni konec. Tako jim je poplava 1945 ni prizanesla. Voda jim je snela obe velikoli kolesi, vreče so plavale po mlinu, voda je uničila stesko (jez) in še race so zbežale v sobi na peč in neka, se jih je tam celo zvalilo. Tako je življenje — v borbi za enega se že porajajo nova.

Zdaj bolj malo meljejo koruzo, v glavnem pa pšenico. Tukaj pa bo mlin še kljuboval času. Sin Anton, ki je tudi edini ostal doma ima veselje do mlinarstva in pravi, da bo mlel, dokler bo kaj. Morda je nekaj te volje podedoval po očetu in kdo ve, če bi tudi sin pustil kovačijo in šel za mlinarja.

Toda to je zdaj nemogoče, kajti sin Anton je že »skozel« mlinar in na to je ponosen. Snaha pa se je že privadila enakovremnemu ropotanju kamnov in pošumevanju vode. Vsi pravijo, da če tega ne bi bilo, bi se jim zdelo, da jim manjka nekaj velikega, brez česar ne bi mogli živeti.

Kdor pozna Faustana, ve, da se tik pod strmino ob cesti vije Bistrica in si utira pot proti Kozju in še dalje preko Podsedre do samega izliva v Sotlo. Ta rečica je ljudem po svoje pri srcu. Je že res, da jih je že tudi kdaj neprijetno presenetila, ko je razlila svoje vode čez bregove in ljudje so v strahu trepetali, da jim ne odnese hiš, pozneje pa so še ugotavljali veliko škodo. Je pa tudi res, da že stoletja poganja mlinška kolesa in marsikateri mlinar je omenil, da pač voda zastoj teče mimo hiše, elektrika pa je draga, še posebno v zadnjih časih. Tako je prišla tudi SUMI FRANCISKA, mlinarica iz Pilštana, še bolj povedano — iz Starega trga, kakor se še danes reče tistim hišam, ki so potisnjene med Bistrico, cesto in hribom, na katerem stoji sam Pilštanj.

Francka je doma iz Svibnega pri Radečah. Z Vinkom Kosom sta se poročila v času med obema vojnama in sta imela v najemu mlin v Hraštniku. 1937 sta se preselila v Pilštanj in tam nadaljevala s to obrtjo. Tisti časi so bili vse drugačni od današnjih, za mlinarja pa še posebej. Takrat so se kamni vrteli dan in noč in Francka je povedati, da so namleli dnevno po devetdeset brent, za

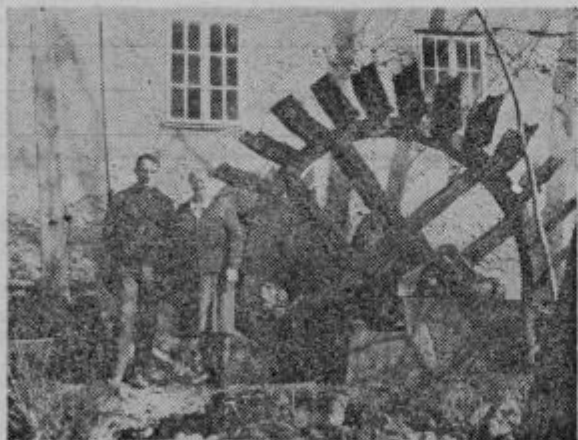
vreče pa se niti ni mogla spomniti, koliko jih je bilo. Imeli so tudi naravne kamne, ki so neprimerno boljše od umetnih. Treba je bilo trdo delati in vsako zimo so morali razbijati led, ki je oklepal veliko kolo. Tako so

leto dni po svobodi umrli. Še prej pa sta z ženo pretrpela hude dneve. Prišli so ustaši in požgali vse. Tudi mlin je pogorel do tal. Po vojni, ko so hoteli zgraditi novega in velikega, pa je gospodar zapustil ta svet. Sezidali

bilo tistih časov, ko je bilo v mlinu živo in je pomenil zbirališče vseh važnejših novic in tudi marsikateri fant in dekle sta se spoznala v mlinu, pa čeprav sta bila doma vsak s svojega hriba.

Da pa je to čista resni-

na pred dvainšestdesetimi leti v Sockem. Beseda pa so se nanašale na njenega moža Antona, ki je doma z Velikega kamna. Od leta 1935 živita v zakonu in meljeta v Sockem. Tudi njun mlin se je obdržal iz roda v rod, saj je v

Betka in Anton Kukovičič. »Kovaški mlinar« se razjezi nad izdelovalci vrat pred davnimi časi.

tekli dnevi, v mlinu so se shajali fantje in dekleta, tudi kartali so v dolgih nočeh. Tudi prišli so hudi časi. In kdo jih ne bi pomnil. Za partizane je bilo treba kruha in moka in v Kosovem mlinu jim tega nikoli ni manjkalo. Vinko, ki je sicer bil doma iz Tabora v Savinjski dolini, je odšel v partizane in se vrnil iz hoste ves bolan in utrujen. Zbolel je in

so sicer nov mlin, toda bil je manjši kot v prvotnem načrtu. Toda z leti je bilo tudi manj dela v mlinu. Francka se je drugič poročila leto dni po smrti prvega moža s Sumijevim Francem z Rifnika pri Sentjurju. Sin Franci dela v štorski železarni in se še tudi spominja časov, ko so veliko mleli. Veliko kolo se še včasih malo zavrti, tako za domačo rabo. In kot da nikoli ni

Sumijeva Franca s sinom. Kakor da ju je mogočno mlinško kolo vzelo v zavetje.

ca, smo zvedeli nekaj kilometrov nižje ob Bistrici, nekje na pol poti med Kozjem in Podsedro, v Sockem.

»Pustil je težko kovaško kladivo in šel za mlinarja. Tako sva se spoznala in se vzela. S kamni je lažje delati. Zene jih voda, kladivo pa moraš sam vihteti nad razbeljenim železom.«

Tako je odločno dejala Betka KUKOVIČIČ, roje-

tristotih letih, odkar daje moko, moralo biti tako. In v tem mlinu sta se spoznala Betka in Anton. Anton je bil kovač in tako spretno vihtel težko kladivo, da je bil daleč naokrog znan in oče so ga na moč hvalili. Toda lju-bezen je naredila svoje in zamenjal je kladivo z belimi mlinskimi kamni in oče je rekel, da ga je škoda — tako dobrega kovača, da bi bil mlinar.